

Gün Gün Çalışma Yaprakları

Birinci

3

MEB Yeni
Müfredata
Uyumlu

Akıllı
Tahtaya
Uyumlu

kitap&kitap

Bu kitabın her hakkı Kitap&Kitap'a aittir. İçindeki şekil, yazı, resim ve grafiklerin yayınevini izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Kitap&Kitap bir Kırmızı Beyaz Yayıncılık markasıdır.

Onursal Başkan

Mahir SADIÇ

Kapak Tasarım

Yonca CİVEK

Genel Yayın Yönetmeni

Çiğdem BARAN

Sertifika No

12409

Hazırlayan

Ayça AKER TELATAR

Yayın No

KK-06-1782-219

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Baskı

Uygun Basın

Grafik Tasarım

Kırmızı Beyaz Grafik Servisi

Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok.

No: 34 Yenibosna / İSTANBUL

Tel: 0212 451 60 90

kitap&kitap

Yayıncılık ve Dağıtım Hizmetleri Ltd. Şti.

Bahçelievler Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sk. No:37 Bodrum Kat - Arka Giriş / Bahçelievler - İstanbul

Tel: (0212) 550 97 09 - 655 25 17 Belgeç: (0212) 515 63 33

www.kirmizibeyazyayincilik.com info@kirmizibeyazyayincilik.com

e-satış: www.kirmizibeyazkitap.com

www.facebook.com/kirmizibeyazyayinlari

www.twitter.com/krmzbeyazyayin

İSTİKLAL MARŞI

**Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.**

**Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!**

Mehmet Âkif ERSOY

İÇİNDEKİLER

Harf Bilgisi	6
Test - 1	13 - 14
Hece Bilgisi	16
Test - 2	20 - 30
Kendimi Değerlendiriyorum	31 - 32
Kelime Bilgisi	34
Test - 3	69 - 70
Cümle Bilgisi	72
Test - 4	95 - 96
Kendimi Değerlendiriyorum	97 - 98
Ad (İsim Bilgisi)	100
Test - 5	117 - 118
Varlığın Özelliğini Belirten Kelimeler	120
Test - 6	127 - 128
Kendimi Değerlendiriyorum	129 - 130
Adın Yerine Kullanılan Kelimeler	132
Test - 7	139 - 170
İş, Oluş, Hareket Bildiren Kelimeler	142
Test - 8	153 - 154
Kendimi Değerlendiriyorum	155 - 156
Noktalama İşaretleri	158
Test - 9	163 - 164
Yazım Kuralları	166
Test - 10	173 - 174
Atasözleri ve Deyimler	176
Test - 11	183 - 184
Kendimi Değerlendiriyorum	185 - 186
Genel Değerlendirme - 1	187 - 188
Genel Değerlendirme - 2	189 - 190
Cevap Anahtarları	191 - 192

ZIPZIP ÇEKİRGE

Zıpzıp, çok hareketli, yerinde duramayan ve eğlenceyi çok seven bir çekirgeymiş. Sabah uyanır uyanmaz kendini dışarıya atar, kırlarda dolaşır dururmuş. Çiçekten çiçeğe konar, yolda karşılaştığı arkadaşlarıyla oyunlar oynarmış. Hava kararana kadar da evine dönmezmiş.

Annesi Gezen Hanım:

- Evden çok uzaklaşma. Bilmediğin yerlere gitme. Hava kararmadan evde ol, diyerek onu sürekli uyarırmış. Zıpzıp ise annesinin bu uyarılarına aldırmaz, akşama kadar eve dönmezmiş.

Yine bir gün Zıpzıp evden neşeyle çıkmış. Hoplaya zıplaya ormanın derinliklerine varmış. Karşısına iki afacan çocuk çıkmış. Çocuklar onu kovalamış, yakalamaya çalışmış. Zıpzıp onlardan kurtulmak için zıplaya zıplaya ırmağın kenarına kadar gelmiş. Geri dönmek istemiş ama yolunu kaybetmiş. Ağlamaya başlamış. İrmakta uyuyan Virak kurbağa çekirgenin sesini duymuş:

- Ne oldu çekirge kardeş?

- Evden çok uzaklaştım. Yolumu kaybettiğim için geri de dönemiyorum. Galiba kayboldum. Çok korkuyorum.

Virak kurbağa:

- Ağlama, panik yapma. Burada bekle. Annen seni arar, bulur, demiş.

Dediği gibi de olmuş. Çok geçmeden Gezen Hanım telaşla yanlarına gelmiş. Zıpzıp'a bu, çok iyi bir ders olmuş. Bir daha evinden uzaklara gitmemiş. Annesine de bunun için söz vermiş.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Zıpzıp nasıl bir çekirgeymiş?

.....

.....

2

Annesi Gezen Hanım, Zıpzıp'ı hangi konuda uyarırmış?

.....

.....

ALFABEMİZİ TANIYALIM

1 a 2 b 3 c 4 5 d 6 e 7 8 9 10 11 l 12

13 14 k 15 16 17 18 19 20 21 22 s 23 24

25 26 27 v 28 29 z

ARADA KALAN HARFLERİ YAZALIM

Arada kalan harfleri yazalım.

a,.....,f n,.....,ş b,.....,g

o,.....,t i,.....,o

KAÇ HARFTEN OLUŞUYOR?

Aşağıdaki kelimelerin kaç harften oluştuklarını karşlarına yazalım.

plan	kütüphane	yengeç
yol	Türkçe	krem
trafik	kitap	sıcak
yağmurluk	kurt	telefon

ŞİFRELİ HARFLER

Aşağıdaki kutular harflerin alfabedeki sırasına göre şifrelenmiştir. Harfleri yazalım. Atasözümüzü bulalım ve anlamını yazalım.

□ □
1 14

□ □ □ □
1 14 4 6

□ □ □ □
14 1 21 1

□ □ □
8 26 17

□ □ □ □ □ □ □
12 4 12 17 5 12 21

Atasözü:

Anlamı:

.....

.....

ÜNLÜ HARFLERİ YAZALIM

Aşağıdaki kelimelerde eksik bırakılan ünlü harfleri yazalım.

○ Ç ○ K

H ○ L ○ K ○ P T ○ R

○ T ○ B ○ S

M ○ N ○ B ○ S

○ T ○ M ○ B ○ L

T R ○ N

G ○ M ○

T R ○ M V ○ Y

T R ○ K T ○ R

K ○ Y ○ K

ÜNLÜ VE ÜNSÜZ HARFLERİN SAYILARI

3. Aşağıdaki tabloda verilen kelimelerin ünlü ve ünsüz harf sayılarını örnekteki gibi yazalım.

Kelimeler	Ünlü Harf Sayısı	Ünsüz Harf Sayısı	Kelimeler	Ünlü Harf Sayısı	Ünsüz Harf Sayısı
doktor	2	4	subay		
öğretmen			mimar		
polis			milletvekili		
mühendis			hemşire		
avukat			pilot		

ÜNLÜ VE ÜNSÜZ HARFLER

3. Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi ünlü ve ünsüz oluşlarına göre yazalım.

kâğıt

Ünsüz, ünlü, ünsüz, ünlü, ünsüz

spor

top

gıda

üzüm

Alfabemizdeki ünlü harfler:

Alfabemizdeki ünsüz harfler:

ÇINAR AĞACININ YALNIZLIĞI

Yaşlı çınar, geçirdiği güzel günleri iç çekerek hatırladı. Gençliğinde etrafı meyve ağaçlarıyla, renk renk çiçeklerle ve yemyeşil otlarla doluydu. Kuşlar, kelebekler uçuşur; piknik yapan insanlar ve çocuklar yüreğini şenlendirirlerdi. Çocuklar dallarında salıncak kurar, gölgesinde dinlenirlerdi. Her günü ayrı güzel geçerdi.

Bir sabah iş makinelerinin sesiyle uyanmıştı. Ellerinde baltalarla insanlar ağaçları tek tek kesiyorlar, kamyonlara yükleyip götürüyorlardı. Ne olduğunu bile anlamadan etrafta bir tek ağaç kalmamıştı. Sıranın kendisine geleceğini sanmıştı ama nedense ona dokunmamışlardı. Belki de yaşlı olduğu için işe yaramayacağını düşünmüşlerdi.

Böyle başlamıştı çınarın yalnızlığı. Artık etrafında ne meyve ağaçları vardı, ne de gölgesinde oturan insanlar. Neşeyle oynayan çocuklar, mangal keyfi yapan aileler... Hiçbiri yoktu artık. Anlamsız bir sessizliğin içinde kalmıştı. Gün olur da yeniden etrafı yeşerir miydi? Yeniden çocuk çığlıklarıyla coşabilir miydi? O eski, güzel günlerine dönebilir miydi? Bilinmez...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Çınar ağacı neyi hatırlamış?

.....

2

Çınar ağacının gençliğinde çevresi nasılmış?

.....

.....

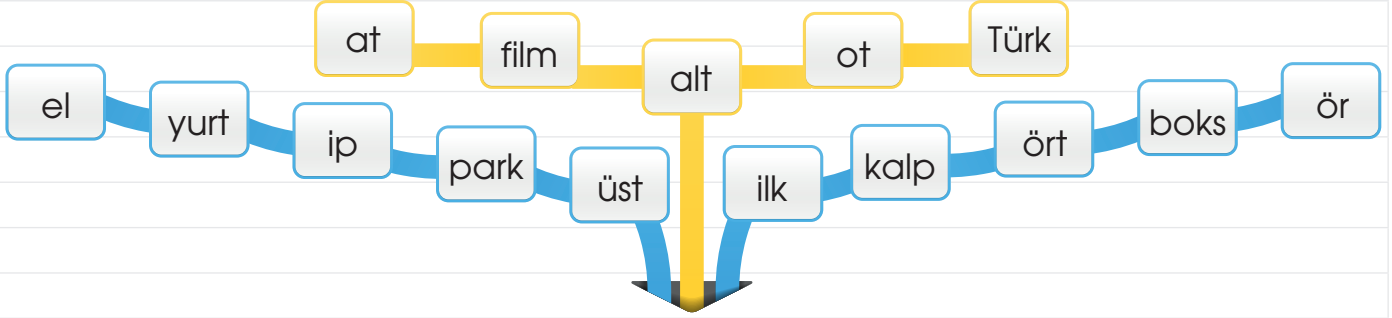
3

Çınar ağacı, nasıl yalnız kalmış?

.....

DÜŞÜNÜYORUM, YAZIYORUM

Verilen kelimeleri tabloda istenen bilgilere göre ayırıp yazalım.

Bir ünlü, bir ünsüzden oluşan kelimeler :

Bir ünlü, iki ünsüzden oluşan kelimeler :

Bir ünsüz, bir ünlü, iki ünsüzden oluşan kelimeler:

ÜNLÜ VE ÜNSÜZ HARFLERİ BULALIM

Cümlelerin içindeki ünlü ve ünsüz harfleri bularak belirtilen boşluğa yazalım.

Her çeşit besinden tüketelim.

Cümledeki ünlü harfler:

Cümledeki ünsüz harfler:

Karlı dağlarda bayrağım dalgalansın.

Cümledeki ünlü harfler:

Cümledeki ünsüz harfler:

Meyveleri yıkamadan yemeyin.

Cümledeki ünlü harfler:

Cümledeki ünsüz harfler:

KELİMELERİN HARF SAYISI VE HARFLERİN ÖZELLİKLERİNİ YAZALIM

 Tabloda verilen kelimelerin kaç harften oluştuğunu ve bu harflerin özelliklerini örnekteki gibi yazalım.

Kelimeler	Kaç Harf	Ünlüler		Ünsüzler
		Kalın	İnce	
kelebek	7	-	e	k - l - b
ansiklopedi				
örümcek				
denizci				
gökyüzü				
Zonguldak				
internet				
astronot				
akasya				

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yazalım.

..... Alfabemizde 29 harf vardır.

..... Alfabemizde 21 tane ünlü harf vardır.

..... Alfabemizin en son harfi "z" harfidir.

..... Alfabemizdeki kalın ünlüler "a, ı, o, u" harfleridir.

..... Alfabede "L" harfinden sonra "N" harfi gelir.

BÜYÜK ÜNLÜ UYUMU

 Tablodaki örneği inceleyelim. Diğer kelimelerin büyük ünlü uyumu kuralına uyup uymadığını yazalım.

Kelimeler	Kalın Ünlüler	İnce Ünlüler	Büyük Ünlü Uyumuna Uyar	Büyük Ünlü Uyumuna Uymaz
öğrenci	-	ö - e - i	X	-
zürafa				
kartal				
mandalina				
ispanak				
balina				
penguen				
Antalya				
İzmir				

 Büyük ünlü uyumuna uyan ve uymayan kelimeleri örnekteki gibi işaretleyelim.

Kelimeler	Bütün Ünlüleri Kalın	Bütün Ünlüleri İnce	İnce ve Kalın	Büyük Ünlü Uyumuna
televizyon			X	Uymaz.
radyo				
bilgisayar				
telefon				
telsiz				
uçurtma				
kargo				
incecik				

1. "Kızılay felaketlerde zarar görenlere, yoksullara yardım elini uzatır." **cümlesinde hangi kelime büyük ünlü uyumuna uymaz?**

- A. felaketlerde
- B. görenlere
- C. yardım

2. **Aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?**

- A. Türkçe kelimelerde iki ünlü harf yan yana bulunur.
- B. Türkçe kelimelerde iki ünsüz harf yan yana bulunur.
- C. Türkçe kelimelerin sonunda b, c, d, g harfleri bulunmaz.

3. **Aşağıdaki kelimelerden hangisi sözlük sırasına göre ilk sırada yer alır?**

- A. büyük
- B. bilet
- C. bilezik

4. "Damdan düşer gibi" **deyimindeki ünlü harfler seçeneklerden hangisinde verilmiştir?**

- A. a - ü - i
- B. a - ü - e - i
- C. a - n - i - b

5. **Aşağıdaki kelimelerin hangisinin bütün harfleri kalın ünlüdür?**

- A. üzüm
- B. düşman
- C. koltuk

6. **Aşağıdaki kelimelerden hangisi büyük ünlü uyumuna uymaz?**

- A. kitapçı
- B. arpa
- C. mevsim

7.

"Balık baştan kokar."

Atasözünde kaç ünsüz harf vardır?

- A. 8
- B. 9
- C. 10

8. "Kalabalık", "eğlence", "güzellik" **kelimelerinin hepsindeki kalın ve ince ünlü harfleri toplarsak nasıl bir sonuç ortaya çıkar?**

- A. 4 kalın, 6 ince ünlü harf vardır.
- B. 6 kalın, 4 ince ünlü harf vardır.
- C. 3 kalın, 5 ince ünlü harf vardır.

9. Aşağıdakilerden hangisi alfabemizin sekizinci harfi ile başlamıştır?

A.

Ay

B.

Güneş

C.

Dünya

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz harf sayısı daha fazladır?

A. Güneş ışık kaynağımızdır.

B. Bulutlar gelip geçti.

C. Yağmur çiseliyor.

11. Aşağıdakilerin hangisinde büyük ünlü uyumu aranmaz?

A. yıl

B. artık

C. gece

12. Kelimelerdeki ünlü harflerin özellikleri hangi seçenekte yanlış eşleştirilmiştir?

A. defter → İnce, ince

B. okula → Kalın, kalın, kalın

C. uyurken → İnce, kalın, ince

13. "Çalışma", "dünya", "güvercin" kelimelerinin büyük ünlü uyumuna uyup uymadıkları hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

A. uymaz - uymaz - uyar

B. uyar - uymaz - uyar

C. uyar - uyar - uymaz

14. ✿ Alfabemizin yirmi üçüncü harfi ile başlar.

✿ İki ince sesli harf yan yanadır.

Yukarıda verilen kurallara uygun olan kelime aşağıdakilerden hangisidir?

A. saat

B. şair

C. şiir

15. Aşağıdaki kelimelerin hangisi ünsüz - ünlü - ünsüz - ünsüz harflerinden oluşmamıştır?

A. Türk

B. kale

C. yurt

ARI KRALLIĞI

Kraliçe arı, o sabah erkenden uyanı. "Yapılacak çok iş var." diye düşündü. Kovandan dışarı baktı. Hava çok güzeldi. Bal arılarına seslendi:

- Balküplerim, haydi uyanın! Binbir çiçek sizleri bekler.

Kraliçenin sesini duyan bal arıları, yataklarından kalktılar. Kovanın kapısında bekleyen kraliçe arı, bal arılarına sevgiyle sarıldı. Hepsini tek tek yolculadı:

- Haydi, çiçek nektarlarını toplamaya!

Bal arıları çiçek çiçek dolaştılar. Günlerini nektar toplamakla geçirdiler. Midelerinde biriktirdikleri nektarları getirip işçi arılara teslim ettiler. İşçi arılar da nektarları 30-40 dakika çiğnedikten sonra peteklere doldurdular. Peteğe yerleştirdikleri balın üzerini balmumu ile kapladılar.

Arılar vızır vızır çalışıyorlardı. Nektarını boşaltan tekrar gidiyor, işçi arılar da kovanda çalışmalarını sürdürüyorlardı. Bütün bu işler yapılırken kraliçe arı, çalışkan arılarını izliyordu. "Nasıl da düzenli çalışıyorlar, hepsiyle gurur duyuyorum. Keşke bütün insanlar da bizler gibi beraberce, kardeşçe hareket edebilseler. Yardımlaşma ve dayanışma içinde yaşayabilseler..." dedi kendi kendine.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Bal arıları günlerini ne yaparak geçirdiler?

.....

2

İşçi arıların görevi nedir?

.....

.....

Metindeki olayları, oluş sırasına göre numaralandırınız.

Midelerindeki nektarları işçi arılara teslim ettiler.

Balın üzerini balmumu ile kapladılar.

Bal arıları çiçek çiçek dolaştılar.

HECELERİNE AYIRALIM

 Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi hecelerine ayıralım.

oyuncağınız : o-yun-ca-ğI-nız

öğretmen :

kurallar :

etkinlik :

kitaplık :

koridor :

saat :

dikdörtgen :

öğrenci :

harita :

çalışkan :

cetvel :

park :

yurt :

telefon :

bal :

satranç :

şemsiye :

HECE SAYISINI BULALIM

 Kelimelerin hece sayısını yuvarlakların içine yazalım.

çantamız

ödevlerim

masa

yol

kurt

kitap

Atatürk

sorumluluk

sinema

defter

beslenme

sevgi

hoşgörü

cumhuriyet

demokrasi

arkadaşlar

sürahide

vazo

kitaplardan

sınıftakiler

okul

bardak

çocuklar

buzdolabı

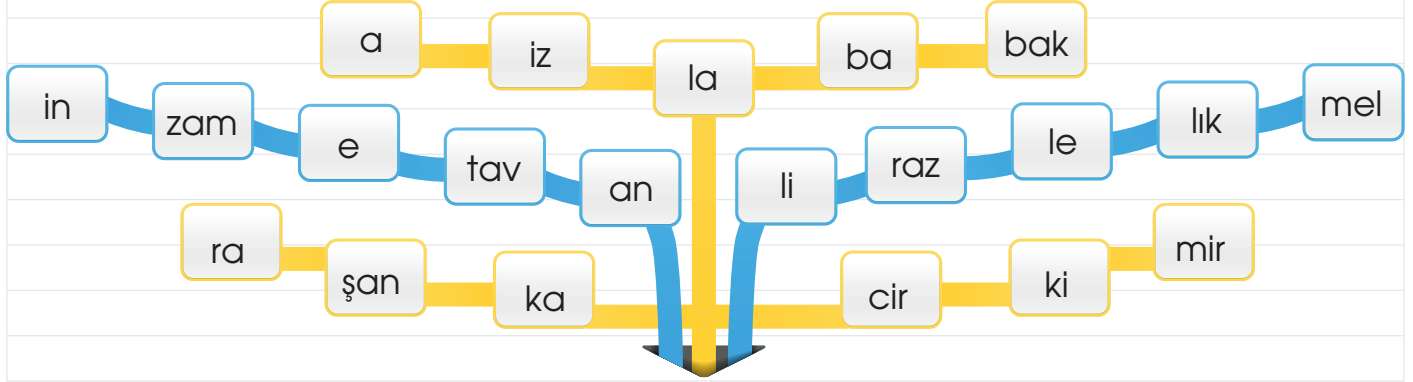
kediciğim

bahçedeki

masadan

HECELERDEN KELİME OLUŞTURALIM

 Karışık hecelerle verilen insan, şehir, çiçek, hayvan ve meyve adlarını bularak belirtilen yere yazalım.

Bulduğum Adlar

.....

DOĞRU OLARAK HECELEYELİM

 Tablodaki yanlış hecelenmiş kelimeleri doğru biçimde heceleyerek örnekteki gibi yeniden yazalım.

ok - u - lu - muz : o - ku - lu - muz

kit - ap - lık :

ot - o - mob - il :

sor - um - lu - luk :

şek - er - lik :

kal - em :

t - ra - fik :

p - rogram :

sat - ı - lık :

kul - üp - ler :

kö - peğ - in - iz :

tem - bell - ik :

hoş - gör - ü :

mas - a - ya :

cü - mle - ler :

yar - a - maz - lar :

in - sa - n :

sağ - ılı - k :

CÜMLELERİ TAMAMLAYALIM

❓ Aşağıdaki ifadelerde boş bırakılan yerleri verilen kelimelerden uygun olanı ile tamamlayalım.

altı

bir

sesli harf

dört

kısa çizgi

sesli

on

- ✓ Bir kelimedede kaç tane varsa o kadar hece vardır.
- ✓ "Okuldakilerden" kelimesi heceden oluşmaktadır.
- ✓ Türkçemizde en az bir, en çok harfli hece bulunur.
- ✓ "Hastane" kelimesinin hece sayısı "derslik" kelimesinin hece sayısından hece fazladır.
- ✓ Alfabemizde bulunan harflerin tamamı bir hecedir.
- ✓ "Derlerine çok çalışmalısın." cümlesi heceden oluşur.
- ✓ Satır sonuna sığmayan kelimeler hecelerinden ayrılırken kullanılır.

İSTENEN HECEDE KELİME BULUYORUM

❓ Sepetlerde boş bırakılan yerleri örnekteki gibi tamamlayalım.

İki heceli
meyve adıÜç heceli
hayvan adıDört heceli
şehir adı

elma

Bir heceli
insan adıDört heceli
eşya adıİki heceli
bitki adı

GİZEMLİ ŞEHİR

Görmediğiniz bir şehrin resmini çizebilir misiniz? Yurdumuzda öyle bir şehir var ki, mutlaka her çocuk onun resmini yapmıştır. Yüksek dağlar, ortada akan nehir ve kenarındaki şirin evler... Bu resim ülkemizin güzel şehirlerinden Amasya'yı anlatıyor. Çoğumuz bu gizemli şehri görmesek de hafızamız bize bu manzarayı çizmeye zorlar.

Amasya "Şehzadeler Şehri" olarak bilinir. Burası, Osmanlı Devleti zamanında birçok şehzade yetiştirmiştir. Mustafa Kemal Atatürk, Kurtuluş Savaşı'nın temellerini burada sağlamlaştırmıştır. Ferhat, Şirin'i için dağları delmiş şehre su getirmiştir.

Şehri gezerken adeta zamanda yolculuk yaptığınızı hissedersiniz. Yalıboyu evleri, Hazeranlar Konağı, Kralkaya Mezarları, taş döşeli dar sokakları ve eski kapalı çarşısı gezip görülmesi gereken yerlerdir. Yeşilirmak kenarında şöyle bir soluklanıp dondurma ve mısır yemeği de unutmayın. Akşam olup hava kararınca da kaleye çıkıp şehri bir de tepeden görmelisiniz. Gördüğünüz manzara karşısında eminim gözleriniz kamaşacaktır.

Eğer siz de bu gizemli şehir içinde rüyalara dalmak isterseniz, mutlaka Amasya'yı ziyaret etmelisiniz.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

→ Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

✓ Amasya olarak bilinir.

✓ Mustafa Kemal Atatürk temellerini burada sağlamlaştırmıştır.

✓ kenarında soluklanıp, dondurma ve mısır yemeyi unutmayın.

✓ , , taş döşeli dar sokakları ve eski kapalı çarşısı gezip görülmesi gereken yerlerdir.

KELİMELERİ TAMAMLAYALIM

❓ Aşağıdaki tabloda verilen kelimelerde eksik bırakılan heceleri tamamlayalım.

Şehir Adları

İZ		
AN		RA
		BUL
BUR		
MA		YA

Meyve Adları

Kİ			
POR			KAL
KAR			
	ZÜM		
MAN		Lİ	NA

Ay Adları

O		
MA		
A		LIK
HA	Zİ	
	ĞUS	TOS

Çiçek Adları

LA		
ME		ŞE
	PAT	YA
KA		FİL
ZAM		

Hayvan Adları

KE			
	PEK		
ZÜ		FA	
KUR		ĞA	
KAP	LUM		ĞA

Gün Adları

PA			
SA			
	ŞEM	BE	
ÇAR		BA	
CU	MAR		Sİ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

❓ Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yazalım.

- Ağızımızın bir hareketiyle söylenen ses veya ses topluluğuna hece denir.
- Bir hece en az iki harften oluşur.
- Bir hecede en fazla dört harf bulunur.
- "Asansör" kelimesi dört heceden oluşur.
- Bir kelimedeki hece sayısını kelimedeki sesli harfleri sayarak buluruz.
- "Dışarıdakiler" kelimesi altı heceden oluşmuştur.
- "Dengeli beslenelim." cümlesi sekiz heceden oluşmaktadır.
- "Ders" kelimesi bir heceden oluşmaktadır.

 Soruları metne göre cevaplayalım.

SAKARYA SAVAŞI'NA HAZIRLIK

Porsuk Irmağı'nın kuzey kıyısındaki patikada kırk kadar askerden oluşan bir birlik, düzensiz bir şekilde yürümekteydi. Hepsi dökülüyordu. Birkaçı çıplak ayaktı. Bazıları ayaklarına çuval, çaput sarmıştı. Yaralılar yardımıyla yürüyorlardı.

Cephe yarılınca o kızılca kargaşalık içinde taburlarından ayrı düşmüşler. Ormanda kaybolmuşlar, dövüşmüşler. Alayı aramak için vakit kaybetmiş, ordunun gerisinde kalmışlardı. Belki daha güvenilir diye Porsuk'un kuzeyine geçerek, orduya yetişmeye çalışıyorlardı.

Turgut ÖZAKMAN (Şu Çılgın Türkler)

1 Yukarıdaki metinden, içinde bir harfli hece bulunan kelimeleri bulup yazalım.

.....

2 Yukarıdaki metinden, içinde iki harfli hece bulunan kelimeleri bulup yazalım.

.....

3 Yukarıdaki metinden, içinde üç harfli hece bulunan kelimeleri bulup yazalım.

.....

4 Yukarıdaki metinden, içinde dört harfli hece bulunan kelimeleri bulup yazalım.

.....

DÜŞÜNELİM, YAZALIM

❓ Cümlelerde istenenleri boş bırakılan yerlere yazalım.

✓ Tek heceli meyve isimlerini yazalım.

✓ Üç heceli sebze isimlerini yazalım.

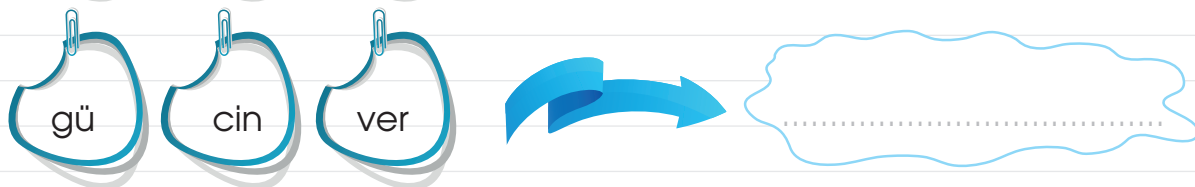

✓ İki heceli olan sayıların okunuşunu yazalım.

KARIŞIK HECELERDEN KELİME OLUŞTURALIM

❓ Aşağıda karışık olarak verilen heceleri birleştirip oluşturduğumuz kelimeleri karşılıklarına yazalım.

ÇÖPLERİN GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Burak, o gün okuldan heyecanla geldi. Okulda öğretmeni, çöplerin geri dönüşümünü anlatmıştı. Öğretmeni;

“Bir ton kullanılmış kâğıt, geri kullanıldığında on altı adet çam ağacının kesilmesini önler.” demişti. Bu söz onu çok etkilemişti.

- Bir şeyler yapmalıyım, dedi.

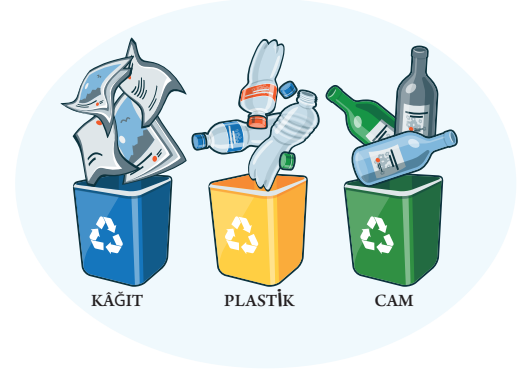
Odasına gitti, mukavva ve kartonları önüne serdi. Bunlardan güzel bir geri dönüşüm kutusu tasarladı. Kutunun üzerine “Kâğıt Atıklar” diye yazdı. “Bundan sonra, kullanılmış kâğıtları çöpe atmak yerine, bu kutuya atacağım.” dedi.

- Yetmez ama bu kutu diye, düşündü.

Öğretmeninin “Plastikler doğada parçalanma süresi en uzun maddelerdir. Yok edilmesi zordur.” dediğini hatırladı. Bu yüzden bir kutu da plastik atıklar için hazırladı.

Biraz sonra yanına babası geldi. Oğlunun hazırladığı kutuları gördü:

- Aferin Burak. Çöplerin bu şekilde ayrıştırılması çevremiz ve geleceğimiz için çok önemli. Böylece kullanılmış malzemeleri geri dönüştürerek tekrar kazanabileceğiz. Bu, hem çevre kirliliğini önlemek hem de ülke ekonomisine katkıda bulunmak demek. Umarım herkes senin gibi duyarlı olur.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Burak, öğretmenin hangi sözünden etkilenmişti?

.....

.....

2

Burak, eve gelince ne yapmış?

.....

3

Doğada hangi maddelerin yok edilmesi zormuş?

.....

HECELERİNE AYIRALIM, HECE SAYISINI BULALIM

 Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi hecelerine ayırılım, kaç heceden oluştuklarını karşılıklarına yazalım.

Kelime	Hecelerine Ayrılması	Hece Sayısı
ayakkabı	a - yak - ka - bı	4
kilim		
yazılı		
polis		
temizlik		
okuldaki		
yollarda		
kitaptakiler		
Bursalılar		

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

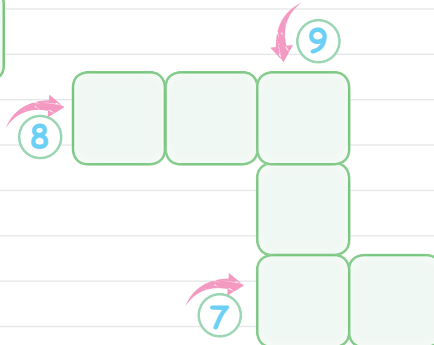
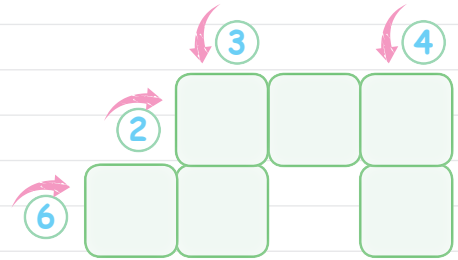
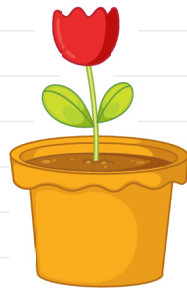
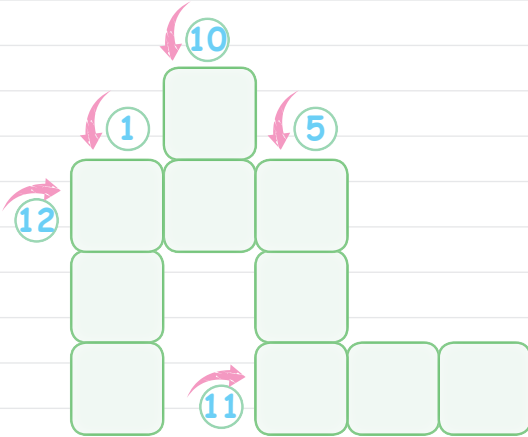
 Aşağıdaki kelimeler satır sonuna sığmamış gibi bölünmüştür. Doğru bölünenlerin karşılıklarına örneklerdeki gibi "D" yanlış bölünenlerin karşılıklarına "Y" yazalım.

Hece	D / Y	Hece	D / Y
kibri - t	Y	kurab - iye	
kar - deş	D	si - per	
ispir - to		k - ral - lık	
dolm - a		televizyo - n	
yor - gun		si - nav	
dos - ya		ba - rış	

MİNİ BULMACALAR

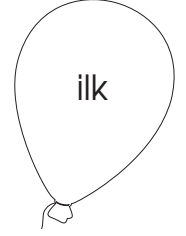
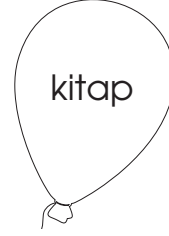
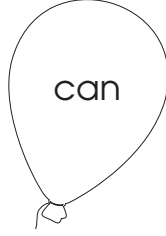
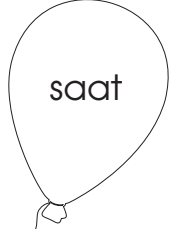
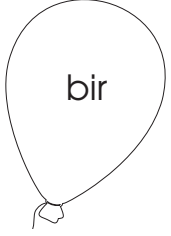
 Aşağıdaki cümlelerde bazı kelimelerin heceleri eksik bırakılmıştır. Eksik heceleri tamamlayalım. Mini bulmacaları çözelim.

- 1 Araba..... hemen indi.
- 2 Okulda İlköğre..... Haftası kutlandı.
- 3 Çöpleri çöp ku.....suna atmalıyız.
- 4 Top oynarken yüzü..... top çarptı.
- 5 Toplu taşıma a.....larına ön kapıdan bineriz.
- 6 Komşu kom.....nun külüne muhtaçtır.
- 7 Meteoro.....ji hava olaylarını inceler.
- 8 Trafik işareti ve halarına uymalıyız.
- 9 Her sabah kah.....tı yapmalıyız.
- 10 Ağabeyim kra.....tını zor bağladı.
- 11 Annesi için çi.....topladı.
- 12 Bu ka.....kızacağını düşünmemiştim.

BULALIM, BOYAYALIM

1. Tek heceli kelimelerin yazılı olduğu balonları mavi renge boyayalım.

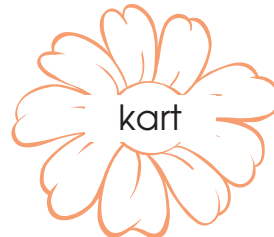
2. İki heceli kelimelerin yazılı olduğu elmaları kırmızı renge boyayalım.

3. Üç heceli kelimelerin yazılı olduğu tişörtleri yeşil renge boyayalım.

4. Dört heceli kelimelerin yazılı olduğu çiçekleri sarı renge boyayalım.

GÜNEŞ'E KÜSEN AYÇİÇEĞİ

Ayçiçeği tarlasındaki çiçekler Güneş'in doğmasıyla yönlerini ona çevirdiler. Her zaman yaptıkları gibi, gün boyu Güneş'i takip edeceklerdi. Bu şekilde gelişimlerini tamamlayacaklardı. O sabah da Güneş'in sesiyle uyandılar:

Güneş:

- Günaydın güzellerim! Bugün nasılsınız bakalım?

Günce ayçiçeği:

- Biz iyiyiz ama Şekerce iyi değil. Baksanıza, şu saat oldu başını yerden kaldırmadı. Bir etrafına baksa, sizin ışığınızdan faydalansa.

Güneş:

- Şekerce, Şekerce! Ne oldu? Neden bakmıyorsun bana?

Şekerce:

- Ben sana küstüm. Gün boyu yerinde durmuyorsun. Bir sağdasın, bir solda. Sonra aniden yok oluyorsun. Canın istediğinde geliyor, sıkılınca gidiyorsun. Karar verdim, artık kendi kendime oynayacağım. Peşinden koşmayacağım.

Güneş:

- Olur mu Şekerce? Böyle yaparsan büyüüp gelişemezsin. Hasta olur, kurursun. Senin görevin, beni takip etmek. Benimki de sabah olunca doğmak, akşam olunca batmak. Evrendeki her canlının görevi vardır. Bunu unutma sakın.

Şekerce, Güneş'in sözlerine aldırış etmedi. Başını günlerce, haftalarca kaldırmadı. Sarardı, soldu, kurudu. Arkadaşları boy atarken, kendisi kısacık kaldı. Yaptığı hatayı anladı, ancak artık çok geçti...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

GÜNEŞ'E KÜSEN AYÇİÇEĞİ

Ana karakter ve Yardımcı Karakterler

Olay

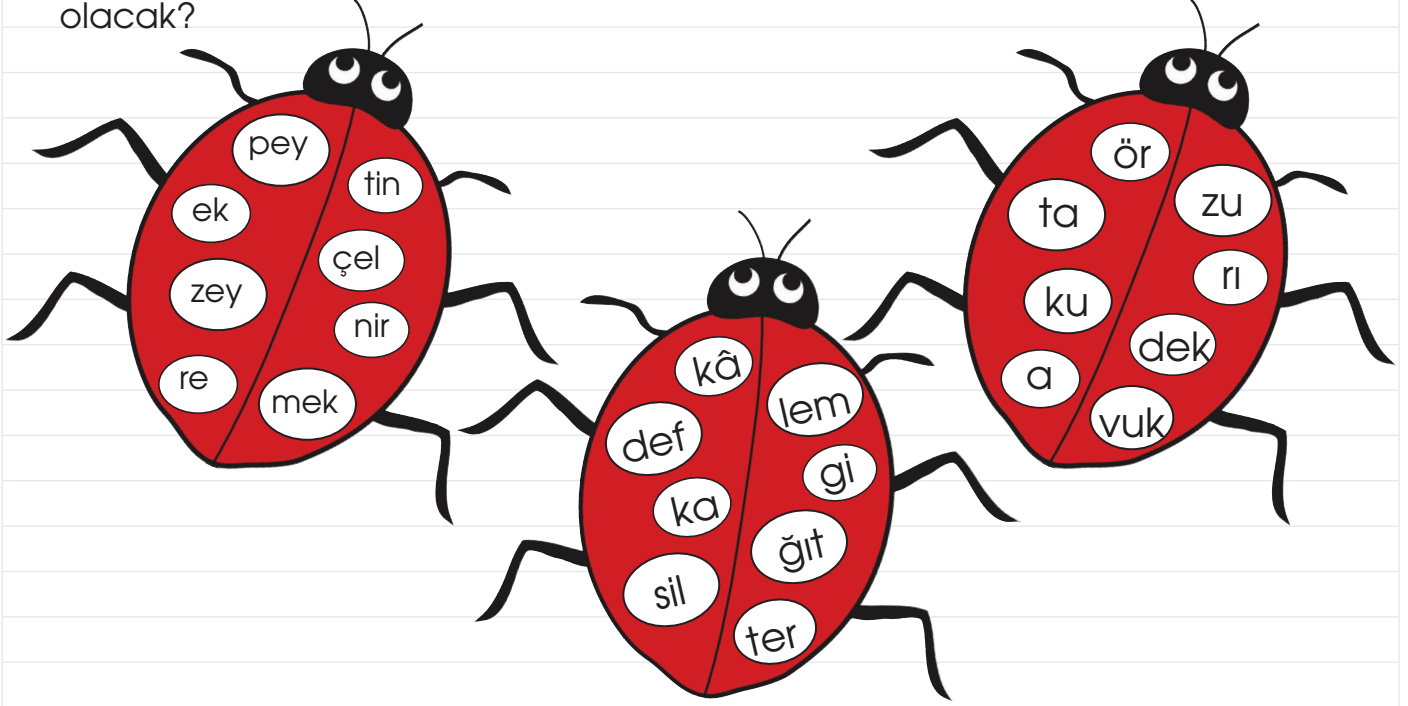
Yer

Zaman

Ana Fikir

HECELERDEN KELİMELER OLUŞTURALIM

Her uğur böceğinin beneklerinde yazılı hecelerden kelimeler oluşturalım. Oluşturduğumuz her kelime için kendimize 5 puan verelim. Bakalım kaç puanımız olacak?

Oluşturduğum Kelimeler

Aldığım Puan :

HANGİSİ YANLIŞ?

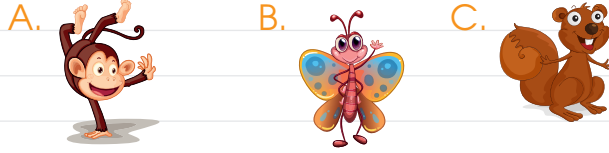
Hecelerine yanlış ayrılmış olan kelimeleri işaretleyelim.

☐ ap - art - man	☐ o - to - büs	☐ te - le - viz - yon
☐ sü - ra - hi	☐ eşof - man	☐ t - ram - vay

1. Aşağıdaki kelimelerden hangisi hecelerine doğru ayrılmıştır?

- A. de - mok - ra - si
B. cum - hur - i - yet
C. mut - lul - uk

2. Aşağıdaki hayvanlardan hangisinin adı üç heceden oluşmaktadır?

3. I. Mert
II. Ahmet
III. Gülseren

Yukarıdaki kelimelerin hece sayıları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A. 2 - 3 - 2
B. 1 - 2 - 2
C. 1 - 2 - 3

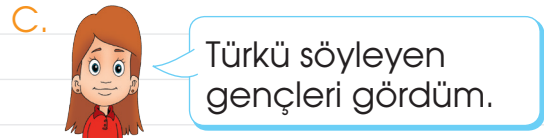
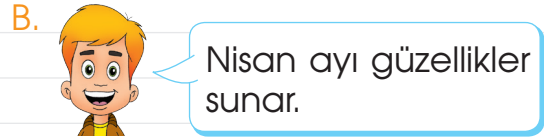
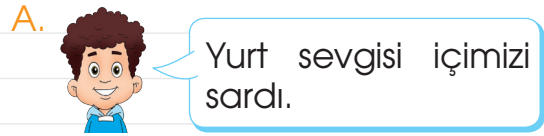
4. "Gelecek çalışkan olanlarıdır."
cümlesi kaç hecen oluşmuştur?

- A. 9 B. 10 C. 11

5. Aşağıdaki kelimelerden hangisinin hece sayısı farklıdır?

- A. gül
B. sümbül
C. lale

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tek heceli kelime vardır?

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dört harften oluşan bir hece yoktur?

- A. Parkta oynayan çocuklar vardı.
B. Film çok güzeldi.
C. Üzümlerin hepsi bitti.

8.

Serin esen rüzgâr
Çiçek kokan kırlar
Bekler bizi arkadaşlar
Yolculuk var.

Yukarıda verilen şiirin son dizesinde kaç hece vardır?

- A. 2 B. 3 C. 4

9.

an deş yı
kar da ne

Yukarıda verilen heceleri kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini oluşturamayız?

- A. dayı B. nine C. anne

10. Hangi kelimedeki "ka" hecesi yoktur?

- A. şapkalar
B. kartal
C. kasayı

11. Aşağıdaki kelime - heceleme eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

- A. sütlüce → süt - lüc - e
B. balıkçı → bal - ık - çı
C. komşuluk → kom - şu - luk

12. Aşağıda heceleri karışık olarak verilen kelimelerden hangisi hayvan adıdır?

- A. bi - siv - ber - ri
B. ta - sa - la - lık
C. ri - siv - nek - si

13. "Dost başa, düşman ayağa bakar." Yukarıda verilen atasözü kaç heceden oluşmuştur?

- A. 10 B. 11 C. 12

14. Aşağıdaki kelimelerden hangisi yanlış hecelenmiştir?

- A. sa - ray - dan
B. is - tem - i - yor - um
C. yan - lış - lık - lar

15. Bir kelimedeki hece sayısı aynı zamanda neye eşittir?

- A. Kelimedeki ünlü harf sayısına
B. Kelimedeki ünsüz harf sayısına
C. Kelimedeki harf sayısına

A) Aşağıdaki cümlelerin doğru olanlarının başına "D", yanlış olanlarının başına "Y" yazalım. (üçer puan)

- Alfabemiz 29 harften oluşmaktadır.
- Alfabemizde 22 tane ünsüz harf bulunmaktadır.
- Ünlü harflerin 4 tanesi kalın, 4 tanesi ince ünlüdür.
- "s" harfinden önce "p" harfi gelmektedir.
- "Ayakkabı" kelimesi büyük ünlü uyumuna uyar.
- Alfabemizde tek sestem oluşan hece yoktur.
- "At" kelimesi hem hece, hem kelimedir.
- "Okyanus" kelimesindeki hece sayısı, kelimenin ünlü harf sayısına eşittir.

B) Aşağıdaki boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle dolduralım. (üçer puan)

- Dildeki sesleri göstermeye yarayan işaretlere denir.
- Harflerin belirli bir sıraya göre dizilmesine denir.
- Alfabemizdeki ince ünlüler, kalın ünlüler dir.
- "Gökkuşuğu" kelimesi büyük ünlü uyumuna
- "Kitaplık" kelimesi heceden oluşmuştur.
- Alfabemizde "A" ile "F" harfleri arasında harfleri vardır.
- Satıra sığmayan kelimeler göre ayrılarak alt satıra yazılır.
- kelimesinin bütün ünlüleri ince ünlüdür.

C) Aşağıdaki kelimelerin ünsüz harflerini karşlarına yazalım. (ikişer puan)

sevgi ~~~~~>	İstanbul ~~~~~>
maydanoz ~~~~~>	öğretmen ~~~~~>
cumhuriyet ~~~~~>	

D) Aşağıdaki kelimeleri hecelerine ayırıp kaç heceden oluştuklarını yazalım. (dörder puan)

Heceleri

Hece Sayısı

vatandaş :
 Ankara :
 anaokulu :
 Anadolu :
 Atatürkçülük :

E) Aşağıdaki kelimelerin büyük ünlü uyumuna uyup uymadığını yazalım. (ikişer puan)

bilgisayar: kalemlik:
 portakal: vatanım:
 tiyatro:

F) Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru cevabını işaretleyelim. (dörder puan)

1. Aşağıdaki kelimelerden hangisi büyük ünlü uyumuna uymaz?

- A. kelime B. üzüm
 C. cesaret

2. "kürk" kelimesinin harflerinin özellikleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A. ünsüz - ünlü - ünsüz - ünsüz
 B. ünsüz - ünlü - ünsüz - ünlü
 C. ünlü - ünsüz - ünlü - ünsüz

3. "traktör" kelimesi hangi seçenekte hecelerine doğru ayrılmıştır?

- A. t - raktör
 B. trak - tör
 C. traktö - r

Değerlendirme Ölçeği

	A	B	C	D	E	F	Toplam
Puanlar							

BİLGİSAYARIN OYUNU

Ömer, bilgisayar oyunlarını çok seven bir çocukmuş. Vaktinin çoğunu bilgisayar başında oyun oynayarak geçirirmiş. Bu yüzden derslerini ihmal edermiş. Annesi ve babası bir türlü onu bu kötü huyundan vazgeçirememiş.

Annesi:

- Oğlum, bilgisayarda bu kadar çok oyun oynaman hiç doğru değil. Bu senin için çok zararlı. Hem beyin gelişimin hem de beden sağlığın bundan olumsuz etkileniyor.

Sürekli bu uyarıları duyan Ömer, pek umursamaz davranır, oyun oynamaya devam edermiş.

Yine bir gün okuldan eve gelen Ömer, üzerini bile değiştirmeden bilgisayarın başına geçmiş. En sevdiği oyunları oynamış saatlerce. Aniden bilgisayarına bir şey olmuş:

- Aaa! Bu da ne? Ne oluyor?

Bilgisayar ekranında kocaman bir kapı belirmiş. En sevdiği oyun karakteri onu içeriye çağırıyormuş. Ömer çok heyecanlanmış. Hemen o kapıdan içeri girmiş. Sürekli oynadığı oyunların içinde bulmuş kendini. Bir o oyun, bir bu oyun derken zamanın nasıl geçtiğini anlamamış. Oyun oynamaktan yorgun düşmüş. Evine geri dönmek istemiş. Ama kapı tekrar açılmamış. Günlerce o kapının açılmasını beklemiş. Ailesini, öğretmenini ve arkadaşlarını çok özlemiş. Üstelik artık çok sevdiği bilgisayar oyunları ona eğlenceli gelmiyormuş. Aksine çok sıkılmış. Bağırması, çağırması, ağlaması... Sesini kimseye duyuramamış. Tam umudunu kesmişken annesinin sesini duymuş:

- Ömer! Ömer! Uyan oğlum. Bilgisayarın başında uyuyakalmışsın.

Ömer, bütün bu yaşadıklarının rüya olmasına çok sevinmiş. Bilgisayarın kendisi ne kadar çok zarar verdiğini anlamış. Bir daha da bu oyunlardan oynamamış. Derslerine çok çalışıp kendisine daha yararlı olan faaliyetlere katılmış. Böylece daha mutlu ve daha başarılı bir çocuk olmuş.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1
Ömer nasıl bir çocukmuş?

2

Ömer'i annesi hangi konuda uyarırmış?

3

Ömer'in başına ne gelmiş?

4

Ömer, gördüğü rüyadan nasıl bir ders çıkarmış?

5

Metnin ilk paragrafı kaç kelimedenden oluşmuştur?

6

Metinde "bilgisayar" kelimesi kaç defa geçmiştir?

Aşağıdaki olayları oluş sırasına göre sıralayalım.

Hemen o kapıdan içeri girmiş.

Eve dönmek istemiş, ama kapı açılmamış.

Saatlerce oyun oynamış.

Bilgisayarın ekranında bir kapı açılmış.

Oyun oynamaktan yorgun düşmüş.

Annesinin sesiyle uyanmış.

KAÇ KELİMEDEN OLUŞUYOR?

 Aşağıdaki cümlelerin kaç kelimedenden oluştuklarını karşıdaki kutulara yazalım.

Hızlı giden arabalara karşı dikkatli olalım.

Doktor bey kalp ameliyatına girmiş

Hava durumuna göre giyinmeliyiz.

Atatürk pek çok ilde toplantılar yaptı.

Tanımadığım kişilere inanmam.

Bu hafta önemli bir sınavım var.

Babam gibi avukat olmak istiyorum.

Kaynakları bilinçli kullanalım.

İSTENEN KELİMENİN ALTINI ÇİZELİM

 Aşağıdaki atasözlerinin başındaki sıra sayısına göre istenen kelimenin altını örnekteki gibi çizelim.

3 Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur.

4 Cahile söz anlatmak deveye hendek atlatmaktan zordur.

5 İğneyi kendine çuvaldızı başkasına batır.

7 Eski dost düşman olmaz, yenisinden vefa gelmez.

2 Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.

1 Vakit nakittir.

3 Sanat altın bileziktir.

2 Yalnız taş duvar olmaz.

SÖZLÜK ANLAMI İLE EŞLEŞTİRELİM

❓ Aşağıda verilen kelimeleri sözlük anlamları ile eşleştirelim.

yar

Hayat öyküsü.

şelale

Yük taşıyan gemi.

biyografi

Eksiği olmayan, tam.

kargo

Büyük çağlayan.

mağaza

Büyük dükkân.

bütün

Uçurum.

CÜMLELERİ TAMAMLAYALIM

❓ Aşağıdaki eksik bırakılan cümleleri verilen kelimelerden uygun olanı ile tamamlayalım.

gideceğiz

suluyor

anlattı

bilmeliyiz

araştırdım

okurum

geçti

Yaşlı nine ağır adımlarla caddeden karşıya

Ablam bahçedeki çiçekleri

Dersi kim

Hafta sonu müzeye

Depremden sonra yapılması gerekenleri

Öğretmenimin verdiği ödevleri internetten

Her sabah gazete

EĞLENCE DÜNYASI

Çocukların rüyasıdır lunapark,
Atlı karıncası, dönme dolabı, çarpışan arabası.
Hepsinin ayırır hocası,
Yüreklere doldurur, eğlence dünyası.

Biraz korku, biraz heyecan,
Korku tüneline atılır çığlıklar.
Tünelden çıkınca ise yüzler güler,
Kıpır kıpırdır, eğlence dünyası.

Ayna ayna dersin sonra,
Şişman olursun, uzun olursun.
Şekilden şekile girersin,
Kahkahalar attırır, eğlence dünyası.

Büyüğüyle, küçüğüyle hepimiz,
Severiz, seviniriz, mutlu oluruz.
Günümüzü güzel geçiririz,
Ruhumuzu doyurur, eğlence dünyası.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Şairin "eğlence dünyası" dediği yer neresidir?

2

Eğlence dünyasında neler varmış?

3

Lunaparkta insanlar hangi duyguları yaşarlarmış?

KELİMELERLE CÜMLE KURALIM

❓ Aşağıdaki kelimelerle cümle kuralım.

gökyüzü

bilgisayar

rengârenk

trafik

kütüphane

ressam

tiyatro

KELİMELERİN SÖZLÜK SIRASINI BULALIM

❓ Aşağıda verilen kelimeleri sözlük sırasına göre numaralandıralım.

kitap

kapı

kelebek

kuş

❓ Aşağıdaki kelimeler sözlük sırasına konulduğunda hangisi 3. sırada yer alır? İşaretleyelim.

elma

etek

ev

el

❓ Aşağıdaki kelimeleri sözlük sırasına koyduğumuzda hangi kelime en sonda yer alır? İşaretleyelim.

doktor

mimar

avukat

kuaför

KURŞUN KALEM NASIL YAPILIR?

Öğrenciler için en temel araç - gereçtir kalem. Okula gittiğimiz ilk günden itibaren hepimizin çantasında birkaç çeşit kalem vardır. Renk renk, çeşit çeşit kalemler, kalemliklerimizin baş misafirleridir. Gelin hep beraber kalemlerin nasıl yapıldığını öğrenelim.

Kalemlerin dış kabı genelde kavak ve ıhlamur ağaçlarından elde edilir. Hazırlanan bu kalem uçları lata denilen ağaçların içine yerleştirilir. Daha sonra da kalemlere şekil verilerek, kesime yollanır.

Kurşun kalemler, grafit ve kil tozu denilen maddelerin karışımlarından imal edilir. Bu karışımın içine su eklenerek, oluklu ahşap çubuklara yerleştirilir. Daha sonra fırınlanır. Ortaya çıkan bu ahşap çubuklar erimiş muma daldırılır. Boyanır ve ek materyali (silgi veya başka malzemeler) eklenerek paketlenir.

Grafit, renk veren bir kömür çeşididir. Kil ise dayanıklılığı sağlamaktadır. Kalem imalatında önemli olan kil ve grafit yoğunluğunu ayarlamaktır. Grafit fazla olursa yumuşak, kil fazla olursa sert ve açık renk yazı yazan kalemler üretilmiş olur.

İşte, kalemler bizlere ulaşana kadar bu kadar çok aşamadan geçer. Ne kadar zor ve zahmetli değil mi? Bundan sonra, kalemlerimizi açarken bütün bu aşamaları düşünelim, ona göre özenli kullanalım.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıdaki olayları metindeki oluş sırasına göre numaralandıralım.

- Karışıma su eklenerek ahşap çubuklara yerleştirilir.
- Ek materyaller eklenerek paketlenir.
- Grafit ve kil tozu karışımı hazırlanır.
- Ortaya çıkan ahşap çubuklar erimiş muma daldırılır.
- Ahşap çubuklar fırınlanır.

Aşağıdaki boş bırakılan yerleri metne göre dolduralım.

- fazla olursa sert ve açık renk yazı yazan kalemler üretilmiş olur.
- renk veren kömür çeşididir.
- Hazırlanan kalem uçları denilen ağaçların içine yerleştirilir.

TEK BAŞINA ANLAMI OLMAYAN KELİMELERİ BULALIM

❓ Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Tek başına anlamı olmayan kelimeleri karşılarındaki kutulara yazalım.

•• Sağlığına dikkat ederdi ama hastalandı.

•• Kitabı okumak için gözlüğünü taktı.

•• O da benim kadar heyecanlıydı.

•• Bana göre sen haklısın.

•• Çok istiyorum fakat sizinle gelemem.

•• Eda ile Elif okula başladı.

•• Hafta sonu tiyatroya ya da sinemaya gitmek istiyorum.

KELİMELERLE CÜMLELER OLUŞTURALIM

❓ Aşağıdaki tabloda verilen kelimelerden cümleler oluşturalım.

geziye katıldım küçük bahçesine resimler gittik
uçtu Bayramı'nda okudum çok hayvanat fuarına
kitap güzel sergide vardı kuş cumhuriyet şiir

••

••

••

••

••

EŞ ANLAMLI KELİMELERİ BULALIM

 Aşağıda verilen kelimelerin eş anlamlılarını bularak kutuların içine yazalım.

Kelime	Eş Anlamısı	Kelime	Eş Anlamısı
gayret		fert	
ev		talebe	
uzak		ırmak	
gökyüzü		fayda	
savaş		misafir	

 Aşağıdaki cümlelerde eş anlamlısı olan kelimeyi bularak karşılarında boş bırakılan yerlere yazalım.

- Kirli yerlerde oynamamalıyız.
- Atatürk Türk milletine önderlik etmiştir.
- Sonbaharda ağaçlar yapraklarını döker.
- Bu işleri yapmak çok kolay.
- Dün okuduğum hikâye çok etkileyiciydi.

.....

.....

.....

.....

.....

EŞ ANLAMLI KELİMELERİ EŞLEŞTİRELİM

 Aşağıdaki kelimeleri eş anlamlıları ile eşleştirelim.

kalp

anı

özlem

kabiliyet

sınav

görev

vazife

imtihan

hasret

yetenek

yürek

hatıra

EŞ ANLAMLARINI YAZALIM

! Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını karşılarına yazalım.

sene	→	doğa	→	ak	→
pak	→	vakit	→	yurt	→
baş	→	okul	→	doktor	→
ihtiyar	→	muallim	→	ufak	→
öğrenci	→	ad	→	güç	→
emir	→	ulus	→	istek	→

! Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan kelimelerin eş anlamlısını kullanarak cümleleri örnekteki gibi yeniden yazalım.

Kara bulutlar gökyüzünü kaplamıştı.

Siyah bulutlar gökyüzünü kaplamıştı.

Dedem çok **yaşlanmıştı**.

.....

Ay yıldızlı **al** bayraklar her yandan dalgalanıyor.

.....

Soruya Elmas **cevap** verdi.

.....

Bu olayla hiçbir **ilgim** yok.

.....

Hediye vermeyi severim.

.....

OTOBÜSTE

Seda ve annesi hafta sonu, teyzesine gidiyorlardı. Otobüse bindiler. Buldukları boş bir koltuğa oturdular. Otobüs her durakta binen insanlarla iyice kalabalıklaştı. Beşinci durağa geldiklerinde ayakta durmaya bile yer kalmadı.

Biraz sonraki duraktan yaşlı bir amca otobüse bindi. Kalabalığı yarararak otobüsün ortasına kadar geldi. Etrafına şöyle bir baktı. Oturan gençler amcayı görmezden geldiler, amcaya yer veren olmadı. Amca çaresiz, tutunacak bir yer buldu. Ayakta durmakta o kadar zorlanıyordu ki, otobüs fren yaptıkça sendeliyordu. Kendi kendine:

- Büyüğe saygı da kalmamış, diye söylendi.

Seda, otobüsün gerisinden yaşlı amcayı gördü:

- Amcacığım! Böyle gel, buraya oturabilirsin, dedi.

Yaşlı adam, binbir güçlüklerle ilerledi. Seda'nın yerine oturdu:

- Sağ ol kızım. Sen de olmasan bütün yolu ayakta gidecektim. Artık iyice yaşlandım. Bacaklarım artık beni taşıyamıyor.

- Rica ederim amca. Biz gençler her zaman böyle durumlar için daha duyarlı olmalıyız. Otobüste yaşlılara, hastalara ve çocuklu olan insanlara yer vermeliyiz. Büyüklerimize karşı hürmet göstermeliyiz. Bu bizim görevimiz, dedi.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

OTOBÜSTE

Hikâyenin Kahramanları

.....

.....

.....

Olay

.....

.....

.....

Yer

.....

.....

.....

Yer

.....

.....

.....

Ana Fikir

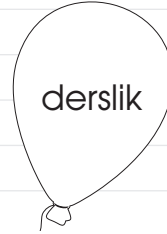
.....

.....

.....

EŞ ANLAMLI KELİMELERİ BOYAYALIM

 Aşağıdaki balonlarda verilen kelimelerden eş anlamlı olanları aynı renge boyayalım.

EŞ ANLAMLI KELİMELERİ EŞLEŞTİRELİM

 Aşağıdaki kelimeleri örneklerdeki gibi numaralarını ve harflerini yazarak eş anlamlılarıyla eşleştirelim.

A öğretmen vapur 1 besin kas

B yel güven 2 hafıza fayda

C gemi neden 3 yarar 1 gıda

Ç emniyet A muallim 4 öneri eser

D sebep alan 5 adale bellek

E meydan rüzgâr 6 yapıt teklif

AZMİN ZAFERİ

Semih, doğuştan görme engelli bir çocuktur. Oldukça neşeli olması ve güler yüzlülüğü ile herkes tarafından çok sevilir. Derslerindeki başarısı, çalışma azmi ile öğretmenlerinin her zaman dikkatini çekmiştir.

Görme engelliler okuluna giden Semih, girdiği bütün sınavlarda birinci gelmektedir. Arkadaşları ona:

- Nasıl bu kadar başarılı oluyorsun? diye sorduklarında o:

- Düzenli ve planlı çalışıyorum. Derslerimi zamanında yapıyorum. Kitap okumayı çok seviyorum. Kitaplar benim hayata açılan gözlerim. Parmaklarımla görü-

yor, yüreğimle hissediyorum.

Arkadaşları, onun hayata olan bu bağlılığına hayran oluyolar, onu kendilerine örnek alıyorlardı.

Yıllar sonra, Semih okullarını başarıyla bitirdi. Hayali öğretmen olmaktı. Kendisi gibi görme engelli çocuklara ışık olmak istiyordu. Çok çalıştı, hiçbir zaman pes etmedi. Karşısına çıkan birçok engeli aştı. Azmetti ve hayalini gerçekleştirdi. Öğretmen oldu ve herkese insanlar için hiçbir şeyin, engel olmadığını gösterdi. Yeter ki isteyelim, başaramayacağımız hiçbir şey yoktur.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Semih, nasıl bir çocukmuş?

2

Semih, hangi özelliğiyle öğretmenlerinin dikkatini çekmiştir?

3

Semih, derslerindeki başarıyı nasıl elde etmiş?

EŞ ANLAMLI KELİMELERİN BULMACASI

🧐 Aşağıda verilen kelimelerin eş anlamlılarını bulmacadan bulup boyayalım.

barış

veteriner

baş

camekan

vasıta

yüzyıl

aş

mutlu

ayakkabı

cimri

defa

deprem

dil

dize

ahenk

us

anlam

yemin

duygu

düş

endişe

çevre

M	U	Y	U	M	E	M	S	K	A
E	E	M	K	A	K	I	L	E	R
S	Ü	A	Y	R	Ü	Y	A	Z	A
U	Z	N	E	Y	T	E	N	A	Ç
T	V	A	M	P	A	B	U	Ç	R
A	N	T	E	B	C	A	D	P	A
U	Y	Ç	K	K	A	Y	G	I	S
H	B	A	Y	T	A	R	K	Ü	I
E	T	R	A	F	L	Ş	K	L	R
M	V	İ	T	R	İ	N	A	İ	S
P	İ	N	T	İ	K	Ö	F	S	U
Z	E	L	Z	E	L	E	A	A	L
M	I	S	R	A	H	İ	S	N	H

ZIT ANLAMLI KELİMELER

 Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlarını bularak kutuların içine yazalım.

Kelime	Zıt Anlamlısı	Kelime	Zıt Anlamlısı
alt		iç	
aynı		dik	
hatırlamak		ilk	
iniş		nazik	
bolluk		kalabalık	
önce		zarar	

 Aşağıdaki kelimeleri eşleştirdiğimizde dışta kalan kelimelerin yazılı olduğu alanı bularak boyayalım.

kolay

soğuk

anı

sıcak

ön

iyi

ileri

arka

zor

geri

 Aşağıda verilen cümlelerdeki alt çizili kelimelerin zıt anlamlısı ile karşlarına yeni cümleler kuralım.

1. Ödüle yaklaşmama az kaldı.

1.

2. Çok uslu bir kardeşin var.

2.

3. Dost acı söyler.

3.

4. Büyükler kitap okusun.

4.

5. Üzerinde kalın bir palto vardı.

5.

ZIT ANLAMLI KELİMELER

❓ Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlılarını karşlarına yazalım.

dar	→	kısa	→	temiz	→
kış	→	seyrek	→	beyaz	→
tümsek	→	genç	→	taze	→
dolu	→	önce	→	derin	→
var	→	yüksek	→	tembel	→
tekil	→	tatlı	→	gel	→

❓ Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan kelimelerin zıt anlamlısını kullanarak cümleleri yeniden yazalım.

Annem çok **şişman** bir kadındır.

.....

Yeni doğan bebekler hep **ağlıyor**.

.....

Okula sürekli **erken** geliyorsun.

.....

Babam bana çok **güzel** bir elbise aldı.

.....

Derslerime **çok** çalışıyorum.

.....

SONBAHAR YAPRAKLARI

Sonbaharın gelmesiyle doğada bir hüznü yaşanır. Ağaçlar, yaz boyunca taşıdıkları yapraklarıyla vedalaşmaya başlarlar. Yavrusundan ayrılan anne gibi üzümler bu ayrılığa...

Yapraklar ise son bir iyilik yapmak isterler ağaca. Yapılarındaki protein ve karbonhidratları ağaca bırakırlar. Ağacın gövdesinde depolanan bu maddeler ilkbaharda yeşerecek yeni yapraklara besin olurlar. Yaprakların buradaki işleri bitmiştir artık. Daha toprak ananın kucağında yapılacak çok iş vardır.

Toprağa düşerler teker teker. Düşen her yaprak toprağı besinleriyle doldurur. Ormanın tabanını örterler beraberce. Toprağa humus olurken yağın yağmuru tutmaya ve emmeye yardımcı olurlar. Birçok canlı da kendine saklanacak yer olarak bu yaprakları seçer. Dış etkenlerden gelecek tehlikeler için besin kaynağı hâline gelirler. Böylece, ekolojik dengedeki görevlerini tamamlamış olurlar.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıda boş bırakılan yerleri metne göre dolduralım.

- gelmesiyle doğada bir hüznü yaşanır.
- Düşen her toprağı besinleriyle doldurur.
- Yapraklar yapılarındaki ve ağaca bırakırlar.
- Toprağa olurken tutmaya ve yardımcı olurlar.

Metinde geçen aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlılarını karşılarına yazalım.

- yaz ➔
- düşmek ➔
- doldurmak ➔
- tutmak ➔

ZIT ANLAMLI KELİMELERİ EŞLEŞTİRELİM

? Aşağıdaki kelimeleri zıt anlamlılarıyla eşleştirelim.

artı

itmek

erkek

fakir

çekmek

yeni

uzak

kapalı

eski

geliş

zengin

kadın

gidiş

eski

açık

yakın

? Aşağıdaki yapraklarda verilen kelimelerden zıt anlamlı olanları aynı renge boyayalım.

gece

nefret

acemi

kış

sevgi

gündüz

yaz

olgun

ham

usta

TEMBEL HOROZ

Vaktiyle, çiftliğin birinde tembel bir horoz varmış. Sabah geç uyanır, yer, içer, boş boş gezermiş. Onun bu davranışlarından bütün çiftlik hayvanları şikâyetçiymiş.

Koyun:

- Yine geç kaldık otlağa. Öğlen olmuş, horoz yine bizi uyandırmamış.

İnek:

- Bizim horoz biraz erken uyanıp bizi uyandırsa. Biz de işimizi yapsak.

At:

- Horozun bu tembelliği yüzünden hiçbir işimizi tam yapamıyoruz.

Sabah ötmüyor, akşam da uyumak nedir bilmiyor.

Çiftlik sahibi de horozun umursamaz tavırlarından bıkmış. Onu götürüp pazarda satmış. Bizim tembel horoz, yeni çiftliğinde de aynı şekilde davranınca sahibinden azar işitmiş. Aç, susuz kalmış. Eski çiftliğini özler olmuş:

- Ah ah! Nerde keyfini sürdürdüğüm o çiftlik. Keşke sahibimin istediği gibi bir horoz olsaydım. Şimdi bu durumlara düşmezdim, demiş.

Günler, haftalar geçmiş. Bizim horoz iyice bıkmış buradaki yaşantısından. Ona ne sevgi gösteren ne de ilgilenen varmış. Üstelik diğer hayvanlarla da bir türlü anlaşamamış. Arkadaşlarını, onlarla geçirdiği güzel günleri özlemiş. Daha fazla dayanamayarak çiftlikten kaçmış. Eski çiftliğine geri dönmüş. Sabah erkenden uyanıp o güzel sesiyle herkesi uyandırmış. Eski sahibi, horozun geri döndüğünü görünce çok şaşırılmış. Horozun parasını iade edip onun çiftlikte kalmasına izin vermiş. Tembel horoz da artık görevlerini yerine getireceğine söz vermiş.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Çiftlik hayvanları horozdan neden şikâyetçiymiş?

2

Çiftlik sahibi, horoza ne yapmış?

3

Horoz, yeni çiftliğinde ne yaşamış?

4

Horoz, eski sahibine ne için söz vermiş?

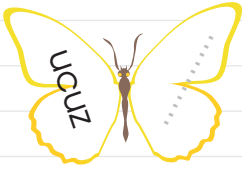
ZIT ANLAMLI KELİMELER

Kelebeğin kanatlarındaki kelimelerin zıt anlamlılarını bulalım. Sonra da örnekteki gibi birer cümlede kullanalım.

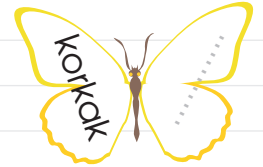
Ayşe'nin yeni elbisesi çok güzel.
İnsanları çirkin diye küçümsemek doğru değil.

.....

.....

.....

Aşağıda verilen kelimelerin zıt anlamlılarını bulmacadan bularak çizelim.

islak - gelir
keder - evet
doğru - yumuşak
boş - in
soru - sağlam
tam - iyi - aç

G	K	U	R	U	S	H	B
İ	S	N	E	Ş	E	A	Y
D	E	K	S	İ	K	Y	A
E	R	A	T	O	K	İ	N
R	T	K	Ö	T	Ü	R	L
U	C	E	V	A	P	Ç	İ
V	Ç	Ü	R	Ü	K	T	Ş
D	O	L	U	Ş	Ç	İ	K

EŞ SESLİ (SESTEŞ) KELİMELER

Aşağıda sesteş kelimeler verilmiştir. Bunlarla iki farklı anlamda cümleler kuralım.

Kelime	Cümle
at	1.
	2.
kır	1.
	2.
yüz	1.
	2.
dolu	1.
	2.

Aşağıda cümlelerde kullanılan eş sesli kelimelerin altını çizelim.

Ablam gelin oldu.

Pazardan elma al.

Baba saat kaç?

Kutunun içine baktı.

Ocak ayında askere gideceğim.

Boncukları etrafa saçtı.

Tencerenin kapağını açma.

Kara göründü, diye bağırdı.

Çay demlemeyi unutma.

Gördüğüm çok güzel bir düştü.

Aşağıdaki cümlelerde farklı anlamda kullanılan eş sesli kelimeleri bularak kutularını aynı renge boyayalım.

Bahçedeki gülleri topladım.

Soy ağacımızı oluşturdum.

Tabaktaki elmaları soy.

Elif bana mektup yaz.

Yaz gelince denize girerim.

Al bayrağımı korudum.

Öğretmenim bana güldü.

Manavdan bir kilo elma al.

EŞ SESLİ (SESTEŞ) KELİMELER

 Aşağıdaki eş sesli kelimelerle örnekteki gibi birer cümle kuralım.

bin

Bisiklete **bin**mek çok eğlenceliydi.**Bin** dokuz yüz yirmi üç yılında cumhuriyet ilan edildi.

gül

el

dil

yaz

 Aşağıda altı çizili eş sesli kelimelerin başka anlamlarını bulup yeni cümleler yazalım.

Küçük kaz yavrusu şaşkın şaşkın bakıyordu.Yaş çamaşırları astık.Öğretmen "Kitaplarınızı çantanıza koyun." dedi.

AYI YAVRUSU ÇİKO

Kış mevsimi gelmiş, iyice soğuyan hava hayvanları için zor bir dönemin başlangıcı olmuştu. Karın yağmasıyla toprak beyaza bürünmüştü. Hayvanlar için kış şartlarında yiyecek bulmak çok zordu. Mağaralarına çekilen ayılar kış uykusuna yatarak zor geçecek kış mevsimini atlattı amaçlıyordu.

Ayı ailesi, kendilerini sıcak havalarda iyice beslemişler, vücutlarını kışa hazırlamışlardı. Normal kilolarının iki katına ulaşan ağırlıkları, uykudayken vücut ısılarını dengelemelerini sağlayacaktı.

Anne ayı Mişa:

- Haydi bakalım yavrularım. Artık derin bir uyku çekme vaktimiz geldi. Hep beraber uyuyalım. Kışın zor şartlarını uykuda geçirelim, diye seslendi.

Yavrularını etrafında topladı. Küçük ayı Çiko ise hâlâ dışarıda oyun oynuyordu. Mişa onu defalarca çağırmış, ancak Çiko mağaraya girmek istememişti.

Mişa:

- Çiko, oğlum gel artık!

Çiko:

Anne, biraz daha oynamak istiyorum. Ne olur izin ver. Biraz daha oynayıp geleceğim.

Bu sözler üzerine Mişa, diğer yavrularıyla beraber uykuya daldı. Çiko ise etrafta dolaşmaya, hopyayıp zıplamaya devam etti. Bir taraftan da iyice acıkmıştı. Yiyecek aramaya çıktı, ancak karnını doyuracak yemek bulamadı. Hava da iyice soğumuştü. Çiko iyice yorgun düşmüştü. Etrafta oynayacak kimseyi de bulamadığından canı çok sıkıldı. Sonunda daha fazla dayanamadı. Annesinin ve kardeşlerinin yanına kıvrılıp dört ay sürecek uykusuna daldı...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Ayılar, kış uykusuna neden yatarlarmış?

2

Ayı ailesi kendilerini kışa nasıl hazırlamışlar?

3

Küçük ayı Çiko neden uyumak istememiş?

4

Ayı ailesinin kış uykusu ne kadar sürecekti?

5

Başka hangi hayvanlar kış uykusuna yatar? Aşağıya yazalım.

6

Yeterli ve düzenli uyku çocuklar için neden önemlidir?

 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Metne göre doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazalım.

- Hayvanlar için kış şartlarında yiyecek bulmak zordu.
- Ayılar, beslenerek normal kilolarının dört katı ağırlığına ulaştılar.
- Yavru ayı Mişa uyumak istemiyordu.
- Çiko kendisini çağıran annesinden biraz daha oynamak için izin istedi.
- Çiko, karnını doyuracak çeşit çeşit yiyecek buldu.
- Sonunda Çiko da kardeşlerinin yanına kıvrılarak kış uykusuna yattı.

EŞ SESLİ KELİMELERİN ANLAMLARI

 Aşağıdaki cümlelerde eş sesli (sesteş) olan kelimelerin altını çizerek cümledeki anlamlarını karşılıklarına yazalım.

Cümleler	Eş Sesli Kelimenin Anlamı
Ben seninle gelmiyorum.
Yanağında ben vardı.
Gittiğimiz çok uzun bir yoldu.
Çiçeğin yapraklarını yoldu.
Vazoda kaç çiçek vardı?
Beş saat sonunda köye vardı.
Çocuğun sol eli kapıya sıkıştı.
El sözüne güvenme.

BULALIM, İŞARETLEYELİM

 Her sırada hangi iki cümlede altı çizili kelimeler birbiriyle sesteştir? Bulalım, kutusunu aynı renklerle boyayalım.

Her zaman doğru söyle.

Bu yaz tatile gide-medim.

Elif anlatılanların doğru olduğunu söyledi.

Dereden geçmek için sal yaptık.

Söylediklerimi bir kenara yaz.

Kara göründü.

Kara gözleri ile bana bakıyordu.

Öğretmen tahtaya bir doğru çizdi.

Balkondan aşağıya sepet sal.

EŞ SESLİ KELİMELER HANGİ ANLAMDA?

 Cümlelerde verilen eş sesli kelimelerin hangi anlamda olduğunu bulalım. Anlama ait harfi cümlenin numarasına göre şifre kutusuna yazarak şifreyi çözelim.

- 1 O, çok akıllı bir kızdı. E Dişi çocuk
 R Öfkelenmek, sinirlenmek.
- 2 Boğaz turuna katıldık. A Boynun ön bölümü.
 Ş İki kara arasındaki dar deniz.
- 3 Millî atlet yarışmaya katılmadı. P Kolsuz, askılı fanila.
 S Atletizmle uğraşan kimse.
- 4 İki satır yazınca yoruldu. L Bir sayfa üzerinde yan yana dizilmiş kelimeler.
 K Et kesmeye yarayan enli bıçak.
- 5 Ne olur sesimi duy. İ İşitme.
 S Elektrik ampulünün takıldığı yer.
- 6 Piyanoyu çok güzel çaldı. N Başkasının malını gizlice almak.
 K Bir müzik aletini çalıştırmak.
- 7 Aşağıya doğru hızla indi. M Yukarıdan aşağıya doğru gelmek.
 R Fiyatı düşürmek.

ŞİFRE

○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
1	2	3	1	3	4	5	6	1	4	5	7	1

ORGANLARIN KAVGASI

Organlar, kendi aralarında başkanın kim olacağı hakkında tartışıyorlardı.

Kalp:

- Başkan ben olmalıyım. Sonuçta en hayati organ benim.

Vücuda kan pompalar, diğer organların çalışmasını sağlarım.

Akciğerler:

- Başkanlık bizim hakkımız. Bizim sayemizde nefes alıp veriyor canlılar. Solunum yapmazlarsa nasıl yaşarlar ki?

Böbrekler:

- Bizim görevimiz daha önemli. Vücuttaki zararlı maddeleri süzüp dışarıya biz atarız. Yoksa, canlılar zehirlenirler.

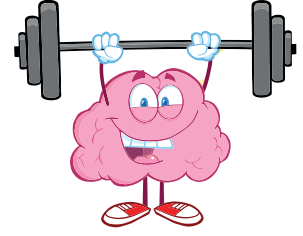
Mide:

- Yemek yemeden yaşanmaz. Yediklerini ben sindiririm. Ben olmasam yedikleri içtikleri nereye gider? Başkanlık bana yakışır.

Karaciğer:

- Ne çok övdünüz kendinizi. İçinizdeki en büyük organ benim bunu unutmayın. Tabi ki başkan ben olmalıyım.

Bu tartışmalar sürerken beyin konuşulanları sessiz sedasız dinlemiş. Bir gün düzensiz çalışmış. Bütün organlar işlevini yapamaz olmuş. O zaman anlamışlar ki vücudu beyin yönetir. Görevlerini yerine getirmeleri ona bağlı. İşte demişler "Başkanımız sensin..."

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Metne göre aşağıda boş bırakılan yerleri dolduralım.

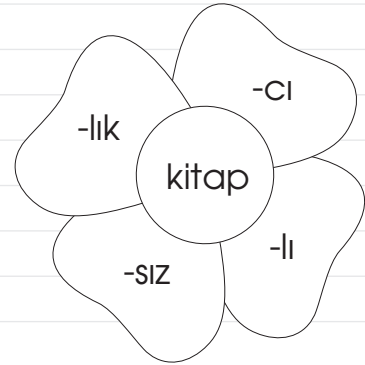
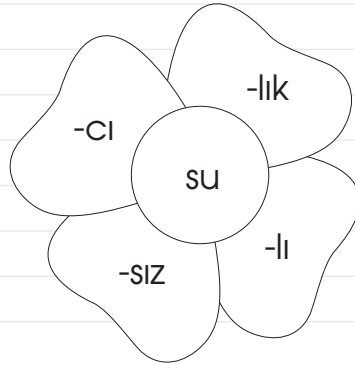
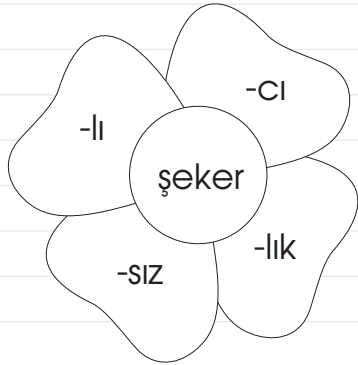
- ➔ kendi aralarında başkanın kim olacağını tartışıyorlarmış.
- ➔ Vücuda kan pompalayan organımıztir.
- ➔ Akciğerler alıp vermemizi sağlarlar.
- ➔ görevi vücuttaki zararlı maddeleri süzmektir.
- ➔ Vücudumuzun en büyük organıdir.
- ➔ yediğimiz besinlerin sindirilmesini sağlar.
- ➔ Vücudu yöneten organımızdir.

EK ALARAK ANLAMI DEĞİŞEN KELİMELER

❓ Aşağıdaki kelimelere uygun ekler getirerek örnekteki gibi yeni kelimeler türetelim.

sil	-gi	-silgi
balık
uzay
dağ
güven
sev

❓ Çiçeğin ortasındaki kelimeye yapraklarındaki ekleri ekleyerek yeni kelimeler oluşturalım. Oluşturduğumuz kelimeleri yazalım.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EK ALARAK ANLAMI DEĞİŞEN KELİMELER

 Aşağıdaki cümlelerde ek alarak anlamı değişen kelimeleri bulup örnekteki gibi yuvarlak içine alalım.

Güneşli, güzel bir gündü.

Oğuz erdemli davranışıyla dikkat çeker.

Bu yemek tuzsuz olmuş.

Simitçi, okula doğru gitti.

Yağmurlu bir günde yola çıktık.

Kışlık giysilerini yıkadı.

Büyüklerimize saygı göstermeliyiz.

Çaycı, boş bardakları topladı.

Ayşe suluğunu kırmış.

Köylü milletin efendisidir.

Betül gözlük takmaya başladı.

Çok yağlı yiyecekleri yiyemem.

Kitaplıkta yeni kitaplar vardı.

Bodrum 'dan bir yazlık aldık.

YENİ KELİMELER TÜRETEN EKLER (YAPIM EKLERİ)

 Aşağıdaki tabloda verilen eklerle örnekteki gibi yeni kelimeler türetelim.

Kelime	-cı, -ci, -cu, -cü	-lı, -li, -lu, -lü	-lık, -lik, -luk, -lük	-sız, -siz, -suz, -süz
göz	gözcü	gözlü	gözlük	gözsüz
çiçek				
simit				
kalem				
şeker				
tuz				
süt				
kitap				
ağaç				

EK ALARAK ANLAMI DEĞİŞEN KELİMELER

 Aşağıdaki kelimelere "-cı, -lık, -lı, -sız" eklerinden uygun olanı getirerek yeni kelimeler türetelim. Türettiğimiz kelimenin anlamını yazalım.

Kelime	Aldığı Ek	Yeni Kelime	Anlamı
boya	-lı -sız		
kömür	-cü -lük		
cam	-cı -lı		
para	-lı -sız		
ev	-li -sız		
şeker	-li -ci		

 Aşağıda her sırada yazılı kelimelerden ek alarak anlamı değişen kelimeleri yuvarlak içine alalım.

 halı - yaralı

 balık - kitaplık

 pili - evli

 eli - naneli

 bulutlu - dolu

 kiracı - tacı

 günü - örtülü

 bacı - arıcı

 kaşık - kışlık

 yolu - tozlu

 nişanlı - salı

 okulu - tuzlu

YANARDAĞLAR

Öğretmen hafta sonu ödevi olarak grup çalışması yapmalarını istemişti. "Dörderli grup oluşturup istediğiniz bir konuda araştırma yapmanızı istiyorum. Pazartesi günü arkadaşlarınıza sunum yapmak üzere hazırlıklı gelmelisiniz." demişti. Ahmet, Miraç, Yiğit ve Semih kendi aralarında grup oluşturdular. Araştırma konusu olarak da yanardağları seçtiler.

Cumartesi günü Miraç'ın evinde buluştular. Hemen internetten araştırmaya başladılar. Yanardağların yerin altındaki erimiş kayaların ve gazların yeryüzüne çıkmasıyla oluştuğunu öğrendiler. Dağın iç kısımlarında bulunan magma, yeryüzüne çıkınca lav adını alıyordu. Bu çıkışlar sırasında buhar ve gaz kütleleri de beraberinde geliyordu.

Araştırmaları derinleştikçe merakları iyice artıyordu. Bir taraftan da buldukları bilgileri yazıyorlardı. Çalışmalarına resimler ekleyerek çalışmalarını tamamladılar.

Yiğit:

– Acaba ülkemizde yanardağ var mıdır? Bunu da araştıralım. Çalışmamıza ekleyeyim, dedi.

Ülkemizde etkin yanardağ olmadığı bilgisine ulaştılar. Ağrı, Tendürek, Süphan, Nemrut ve Erciyes Dağları sönmüş yanardağlardı. Bu tür dağlara uyuyan yanardağlar denilmekteydi.

Pazartesi günü, çalışmalarını sınıftaki arkadaşlarına sundular. Öğretmenleri yaptıkları çalışmaları çok beğendi. Onları tebrik etti.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Öğretmen, çocuklardan ne istemiş?

2

Çocuklar hangi konuyu araştırmışlar?

3

Yanardağlar nasıl oluşuyormuş?

4

Lav ne demekmiş?

KELİMELERİN EKLERİ VE KÖKLERİ

❓ Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi kök ve eklerine ayıralım.

Kelime	Kök	Ek
kuşlar	Kuş	lar
sütçü		
kalemi		
evde		
okula		
güneşli		
evli		
kulaklık		
sözlü		
akıllı		
boyasız		

❓ Aşağıdaki ek alarak anlamı değişen kelimeleri örnekteki gibi kök ve eklerine ayıralım.

kalemlik → kalem + lik	kışlık →	sabunluk →
evcilik →	suluk →	ensiz →
denizci →	demirci →	kiralık →
yazlık →	gözlük →	öncü →
yersiz →	yeterli →	biberlik →
analık →	oyuncu →	odunluk →
dilimli →	varlıklı →	yetersiz →
kaşksız →	Erzurumlu →	gecelik →

BİRLEŞİK KELİMELER

Aşağıdaki birleşik kelimeleri inceleyelim. Hangi kelimelerin birleşmesiyle oluştuklarını örnekteki gibi yazalım.

karakol	kara + kol	babanne	kara + kol
Uludağ	buzdolabı
hanımeli	Karadeniz
atasözü	Eskişehir
yanardağ	Çanakkale
fildişi	alabalık
sivrisinek	gökkuşuğu
mirasyedi	Anadolu
aslanağzı	Karagöz

BİRLEŞİK KELİMELER OLUŞTURALIM

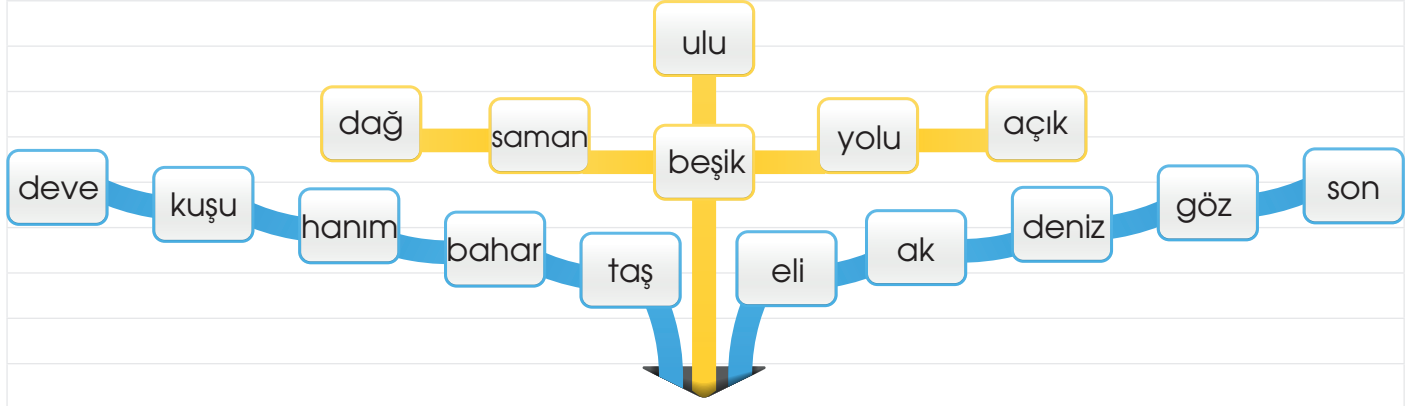

Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi eşleştirerek birleşik kelimeler oluşturalım. Yazalım.

uyur	kabı	ayakkabı
deniz	böceği
ayak	gezer
ateş	vekili
millet	başkanı
cumhur	altı

BİRLEŞİK KELİMELER OLUŞTURALIM

❓ Aşağıda verilen kelimeleri kullanarak birleşik kelimeler oluşturalım.

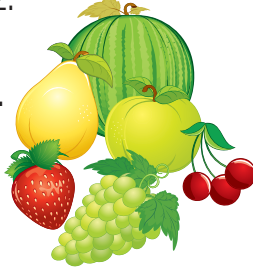

❓ Oluşturduğumuz birleşik kelimeleri aşağıdaki kutulara örnekteki gibi yazalım ve bu kelimeleri cümle içinde kullanalım.

Birleşik Kelime	Cümle
devekuşu	Hiç devekuşu yumurtası gördün mü?

MEVSİM MEYVELERİ

Çilek, dut, erik, kiraz,
Hepsinden ye biraz biraz.
İlkbahar meyveleriyle,
Sağlık, sıhhat bul sen de.

Karpuz, kavun, kayısı,
Bütün meyvelerin dayısı.
Yaz gelince her birimiz,
Seve seve yiyebiliriz.

Elma, armut, muz, nar,
Hepsinin ayrı ayrı tadı var.
Sonbaharın meyvesi,
Faydalıdır bol bol yemesi.

Mandalina, nar, portakal,
Haydi durma, sen de al.
Kışın hastalanmamak için,
Kendini garantiye al.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

İlkbahar meyveleri nelerdir?

2

Elma, armut, muz, nar hangi mevsimin meyveleridir?

3

Kışın hastalanmamak için hangi meyveleri yemeliyiz?

4

Yaz gelince hangi meyveleri seve seve yiyebiliriz?

5

Şiirde geçen birleşik kelimeleri aşağıya yazalım.

YAPILARINA GÖRE KELİMELER

❓ Aşağıdaki kelimeleri yapılarına göre örnekteki gibi işaretleyelim.

Kelime	Anlamını değiştirmeyen ek almış kelime	Anlamını değiştiren ek almış kelime	İki adın birleşmesiyle oluşan kelime
Çiçekçi		X	
Kalemler			
Yemeksiz			
Köylü			
Eskişehir			
Defterde			
Ağaçlık			

❓ Aşağıdaki kelimelerin yapılarına göre türünü örnekteki gibi işaretleyelim.

kelime	basit	türemiş	birleşik
kitapçı		X	
sevinç			
vatandaş			
din			
dershane			
gazetelik			
yol			
buzdolabı			
lamba			
ateşkes			

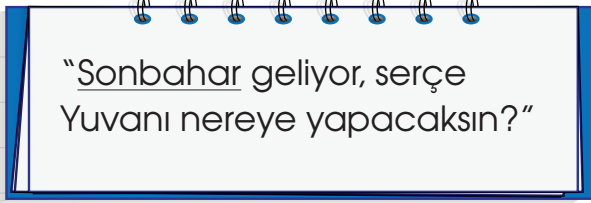
1. Aşağıdakilerden hangisi basit kelimedir?

- A. yorgan B. gizli
C. çorapsız

2. Seçeneklerdeki kelimelerden hangisinin tek başına anlamı yoktur?

- A. veya B. kar
C. akıl

3.

Yukarıdaki dizede altı çizili kelimenin eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. kış B. yaz C. güz

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli bir kelime vardır?

- A. Tembellik bilmeyiz biz.
B. Ay, Dünya'nın etrafında döner.
C. Bir senedir çalışıyorum.

5. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

	Kelime	Kök
A.	Simitçi ⇒	simit
B.	Arabacı ⇒	ara
C.	Sulu ⇒	su

6. "Tuz" kelimesine aşağıdaki eklerden hangisi getirilirse yeni bir kelime türetilir?

- A. -luk B. -da
C. -lar

7. I. Sesler duyar genç, ihtiyar koşarlar.
II. Bayram mı var, nedir, der de şaşarlar.
III. Anlayınca onlar gibi coşarlar.
Yukarıdaki şiirde kaç numaralı dizede zıt anlamlı kelimeler bir arada kullanılmıştır?

- A. I B. II C. III

8. Çevreci insanlar, çöplükten, kirlilikten, zehirli atıklardan hoşlanmazlar.

Yukarıdaki cümlede altı çizili kelimelerden hangisinin anlamı aldığı ekle değişmemiştir?

- A. çöplük B. insanlar
C. zehirli

9. "Bisikletini almış, sürmüş, yokuş aşağı gidince duramamış, şarampole düşmüş." cümlesi kaç kelimedenden oluşmuştur?

- A. 8 B. 9 C. 10

10. Aşağıda verilen kelime çiftlerinden hangisi anlamca farklıdır?

- A. millet - ulus
B. tören - merasim
C. gece - gündüz

11. Aşağıdaki kelimelerden hangisinin zıt anlamlısı yoktur?

- A. güneş
B. aydınlık
C. parlak

12. Annem bana ayakkabı aldı. Yukarıdaki cümlede altı çizili kelimeler sözlük sırasına göre dizildiğinde hangisi ikinci sırada yer alır?

- A. aldı
B. ayakkabı
C. annem

13. Aşağıdakilerden hangisi iki adın birleşmesiyle oluşmuş kelime değildir?

- A. Sivrisinek
B. Marmara
C. Yeşilyurt

14. Resmi verilen varlığın adına hangi ek getirilirse varlığın adı yeni bir anlam kazanmış olur?

- A. -de B. -cı C. -lar

15. Aşağıdaki kelimelerden hangisi ek aldığı hâlde anlamı değişmemiştir?

- A. kolu
B. sütçü
C. elmalı

YAVRU KUŞ

Ece, evlerinin çatısına bir kuşun yuva yaptığını görünce çok sevindi. Kuşları çok seviyordu. Annesinden beslemek için bir kuş istemişti. Kafesi almışlardı ancak henüz bir kuş alamamışlardı. Günlerce çatıdaki kuşu izledi. Kuşun yumurtaları vardı ve yakında yavrular yumurtalarından çıkacaktı.

Bir sabah çatıya çıktığında, yavruları gördü. "Cik! Cik! Cik!" sesleriyle neşe içinde oynuyorlardı. Anneleri yuvada yoktu. Yavruları için yiyecek getirmeye gitmiş olmalıydı. Ece yavru kuşları sevdi. Kucağına aldı, okşadı.

"İçlerinden birini eve götürsem, anneleri fark etmez." diye düşündü. Yavrucağı alıp evdeki boş kafesine koydu. Çok mutluydu. Artık bir kuşu vardı.

Günler, haftalar geçti. Yavru kuş ne ötüyor, ne de yiyip içiyordu. Üstelik onunla oynamıyordu. Onun için güzel bir kafes yapmıştı. İçini de süslemişti. Her gün ona şarkılar söylüyor, onunla sürekli konuşuyordu. Ancak, küçük kuş tepkisiz öylece duruyordu kafeste.

Bir gün anneannesi hastalandı. Ece'nin annesi, ona bakmak için Eskişehir'e gitti. Ece de babasıyla kaldı. Annesinden ilk kez ayrılmıştı. Onu çok özliyordu. Babası, kızının her ihtiyacını karşılıyor, her istediğini yapıyordu. Ama yine de Ece çok mutsuzdu. Kafesteki kuşu gibi hissetti kendini. Şimdi anlamıştı yavru kuşun mutsuzluğunu. "O da annesini istiyor." diye düşündü. Yavru kuşu kafesinden çıkardı. Yuvasına geri götürdü.

Bulunduğun ortam ne kadar iyi olursa olsun, her canlı annesine ihtiyaç duyar. Yavrucak, annesinin yanında daha mutlu olacak... **Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN**

1

Ece, neden çok sevinmiş?

2

Ece, yavru kuşları görünce ne yaptı?

3

Yavru kuş niçin mutsuzmuş?

CÜMLE Mİ, DEĞİL Mİ?

 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını inceleyelim. Bunların cümle olup olmadıklarını örnekteki gibi boşluklara yazalım

Beş duyu organımız vardır	Cümledir.	Evin kapısı
Bugün bana	Değildir.	Camdan sarkma
Sabah kar yağıyordu	Yarın geziye
Saçlarımı yeni kestirdim	Çok ıslanmışsın
Annem çoraplarımı yıkamış	Sessizce kitap okudular
Bir gün yirmi dört saattir	Çalışıyorlar
Düşünüyorum	Babamla balığa
Ormandaki sincaplar fındık	Anahtarım nerede

 Tablodaki kelime dizilerinden cümle olanlar için C, cümle olmayanlar için D, kutucuğunu işaretleyelim.

Kelime Dizileri	C	D	Kelime Dizileri	C	D
Ulubatlı Hasan bayrağı surlara			Televizyondaki belgeseli		
Çok heyecanlı bir futbol maçı izledik			Portakal C vitamini deposudur		
Bayramda babamın köyüne gittik			Kara yoluyla ilk kez		
Kartallar masmavi gökyüzünde			Her gün kitap okurum		
Trafik polisi yayalara			Hava iyice		

CÜMLELERİ TAMAMLAYALIM

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun kelimelerle tamamlayalım.

- Yurdumuzun yönetim biçimi
- Mart, nisan ve mayıs aylarıdır.
- Kızılay kurumudur.
- Trafik kurallarına uymayanlar
- Ankara, ülkemizin

Aşağıdaki cümleleri verilen kelime ve kelime gruplarından uygun olanları ile tamamlayalım.

Ülkemizde tarihî ve oldukça fazladır.

Günaydın, lütfen, sağ ol, merhaba gibi nezaket kelimelerini
..... sıkça kullanmalıyız.

Fiziksel kabul etmeliyiz.

..... toplumsal yaşamın en önemli gereğidir.

Atatürk'ün çizdiği yolda için çalışmalıyız.

Cumhurbaşkanı bile sınıfta sonra gelir.

öğretmenden

farklılıklarımızı

konuşmalarımızda

ilerlemek

yardımlaşmak

doğal güzellikler

KURALLI - KURALSIZ CÜMLELERİ BULALIM

 Aşağıdaki cümlelerin kurallı mı kuralsız mı olduğunu bulup ilgili kutuyu işaretleyelim.

Cümle	Kurallı	Kuralsız (Devrik)
Evimize ekmek ve sebze götüreceğiz.		
Bir doktorun tabelasını okuyorum karşıda.		
Sana bir çift ayakkabı alacağım.		
Hiçbir şey istemeyeceğim senden.		
Önce seni iyileştireceğim.		
Durağa doğru yürüyoruz.		
Duyma organımızdır kulağımız.		

KURALLI CÜMLELER

 Aşağıda karışık olarak verilen kelimelerle anlamlı ve kurallı cümleler oluşturalım.

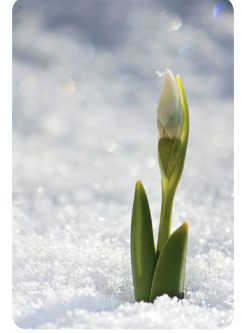
1 temelidir-sağlığın-temizlik
2 kurallarına-trafik-uymalıyız
3 öğrendik-yapmayı-plan
4 babam-balkonda-içiyor-çay
5 çaldı mı-giriş-derse-zili
6 geldi-pencereme-iki-serçe
7 Elindeki-düşürdü-tepsiyi

KARDELEN ÇİÇEĞİ

O yıl kış çok uzun sürmüştü. İlbahar bir türlü gelmek bilmiyordu. Toprağın üstü karla kaplıydı. Üstelik hava da çok soğuktu. Çiçekler açmak için, güneşin yüzünü gösterip karları eritmesini bekliyorlardı.

Çiçeklerin içinde biri var ki, artık çok sıkılmıştı. Toprakta çıkıp bir an önce boy verip çiçek açmak istiyordu. Kararını vermişti. Bütün bu zor şartlara rağmen yeşerip çiçek açacaktı. Sabahın ilk ışıklarıyla harekete geçti. Karın yorgan gibi kapladığı toprağı delerek yeryüzüne ulaştı. Nihayet güneş ışığına kavuşmuştu. Etrafına baktı, başka çiçek göremedi. Yalnızlıktan boynunu büküp arkadaşlarının gelmesini bekledi. Ancak onların gelmesine daha çok zaman vardı.

Kış mevsiminin bitip karların erimesiyle etraftaki çiçekler teker teker açmaya başladı. Yeni açan çiçekler, bütün olumsuz şartlara rağmen kendilerinden önce açan bu çiçeğe "Kardelen" adını verdiler. O günden itibaren Kardelen çiçeği, zorluklarla mücadelenin sembolü oldu.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Çiçekler açmak için neyi bekliyorlardı?

2

Kış mevsiminden sıkılan çiçek ne yaptı?

3

Yeni açan çiçekler bu çiçeğe hangi adı verdiler?

4

Kardelen çiçeğine niçin bu adı verdiler?

KURALLI CÜMLELER YAZALIM

❓ Aşağıdaki devrik cümleleri örnekteki gibi kurallı cümleler hâline getirelim.

Ay'dır Dünya'nın uydusu.	Dünya'nın uydusu Ay'dır.
Odonluğu yanmış bizim binanın.	
Severim bulmaca çözmeyi.	
Boyumuz değişir zamanla.	
Koptu uçurtmamın kuyruğu.	
Öğrendim ikişer ikişer saymayı.	
Su verdim çiçeğime.	
Kutladık doğum günümü.	

DEVRIK CÜMLELER YAZALIM

❓ Aşağıdaki kurallı cümleleri örnekteki gibi devrik cümleler hâline getirelim.

Okulun tuvalet ve lavabolarını temiz bırakmalıyız.	Temiz bırakmalıyız okulun tuvalet ve lavabolarını.
Lüzumsuz yere yanan ışıkları söndürmeliyiz.	
Deprem bir doğal afettir.	
Kurbağa hem karada hem de suda yaşar.	
Kalp vücudumuza kan pompalar.	
Babamla kitaplarımı kapladık.	
Aslan ormanın kralıdır.	

OLUMSUZ CÜMLE HÂLINE GETİRELİM

Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili kelimeleri örnekteki gibi olumsuz cümle hâline getirelim.

Bu şiiri sen <u>okuyacaksın</u> .	Bu şiiri sen <u>okumayacaksın</u> .
Sokaktan çocuk sesleri geliyordu.	
Köy halkı çok <u>konukseverdir</u> .	
Özlem tiyatroya <u>gitti</u> .	
Yağız harçlıklarını <u>biriktirir</u> .	
Tohumları bahçeye <u>ektik</u> .	
Dayım bana bisiklet <u>almış</u> .	
İşçiler evi <u>boyadılar</u> .	

Aşağıda verilen kelime gruplarını örnekteki gibi olumsuz cümle olacak şekilde tamamlayalım.

- 1 Ezgi henüz eve gelmedi.
- 2 Daldaki kuş bir türlü
- 3 Ödevlerimi
- 4 Ahmet maç izlemeyi
- 5 Annem sürekli televizyon izlememi
- 6 Öğretmenimiz yazılı
- 7 Marketten alışveriş

OLUMLU - OLUMSUZ CÜMLELER

 Aşağıdaki cümlelerin anlamına göre türünü belirleyiniz. (olumlu cümle - olumsuz cümle)

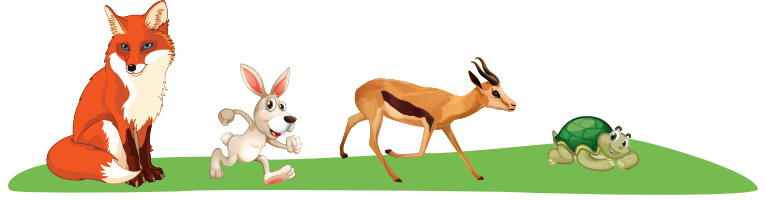
Osman yanlı davranan bir çocuktur.		Bugün hava güneşli değil.	
Bozuk musluğu tamir etmemiş.		Karnım çok acıktı.	
Günlük çalışma programı hazırladım.		Ali resim yapmayı sevmez.	
Yönümüzü Ay'a bakarak bulamayız.		Ağaçtan elma topladık.	
Zamanımızı iyi kullanmalıyız.		O elbiseyi beğenmedim.	

 Aşağıdaki olumsuz cümleleri olumlu cümle hâline getirelim.

Olaylar hakkında bilgi toplamadım.	
Güneş ısı ve ışık kaynağı değildir.	
Bizim evde iş bölümü yok.	
İlçeyi kaymakam yönetmez.	
Kırmızı ışıkta durmamalıyız.	
Cetvelle ölçüm yapmadık.	
Sıkı giyindiğim için üşümedim.	
İzmir'e kar yağmadı.	
Dünkü maçı izlemedim.	

HAYVANLARIN YARIŞI

Ormandaki hayvanlar kendi aralarında yarışma düzenlemişler. Yarışmaya tilki, kaplumbağa, tavşan, ceylan ve kanguru katılmış. Ormandaki belirledikleri mesafeyi en kısa zamanda

bitiren, yarışı kazanacakmış. Diğer hayvanlar da yarışmanın hakemi olmuş.

Yarışmacılar, kendilerine çok güveniyorlarmış. Tavşan:

– Benim kadar hızlı koşan yok. Kesin ben kazanırım.

Tilki ise yarışmayı hile yaparak kazanacağını düşünüyormuş.

Kanguru:

– Benden daha iyi zıplayan mı var? Bir - iki zıplayışla yarışı kazanırım.

Ceylan:

– Hak eden kazansın. Benim gibi diğer arkadaşlarımda kazanma ihtimali var.

Kaplumbağa:

– Hiç şansım yok. Çok yavaşım, üstelik çabuk yoruluyorum. Ama olsun. Önemli olan eğlenceli vakit geçirmek.

Yarışma başlamış. Tavşan, tilki ve kanguru yarışmayı önde götürüyorlarmış. “Nasıl olsa kazanırım.” diye düşündükleri için her biri bir köşede uyumuş. Kaplumbağa onları geçmiş.

Yarışma devam ederken kaplumbağa, bir ağaç kütüğüne takılmış ve ters dönmüş. Yanından geçen tilki, tavşan ve kanguru yarışma hırsıyla kaplumbağaya yardım etmemişler. Öylece yanından geçip gitmişler.

Ceylan ise kaplumbağaya yardım etmiş. Onu sırt üstü yatmaktan kurtarmış. Yarışmayı unutup yaralı arkadaşını sırtına almış. Bitiş çizgisine vardıklarında diğer hayvanların alkışlarıyla karşılanmış.

Hakem hayvanlar, bu yarışmanın aslında dostluk yarışı olduğunu açıklamışlar. Ceylanı yarışmanın galibi ilan etmişler.

Hayattaki en büyük yarışımız iyilik ve yardımlaşma üzerine olsun. Hep dostluk kazansın.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Yarışmaya hangi hayvanlar katılmış?

2

Tilki, yarışmayı nasıl kazanacağını düşünüyor muş?

3

Kaplumbağa neden yarışmayı kazanma şansının olmadığını düşünüyor muş?

4

Kaplumbağaya ne olmuş?

5

Ceylan, kaplumbağanın ters döndüğünü görünce ne yapmış?

Aşağıdaki cümleleri metindeki hayvanların sözlerine göre eşleştirelim.

Önemli olan eğlenceli vakit geçirmek.

Bir iki zıplayışla yarış kazanırım.

Hile yaparak yarış kazanırım.

Benim gibi, diğer arkadaşlarımda da yarış kazanma ihtimali var.

En hızlı koşan benim.

SORU CÜMLELERİ

 Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi soru cümlesi şeklinde yazalım.

Dengeli ve düzenli beslenmek başarıyı artırır.	Dengeli ve düzenli beslenmek başarıyı artırır mı?
Ali hızlı hızlı yürüyordu.
Fatmanın her yanı boyanmış.
En sevdiği meyve portakaldır.
Türkiye'nin en kalabalık şehri İstanbul'dur.
Dün gece durmadan yağmur yağdı.
Doktor ilaç yazdı.

SORU YAZALIM

 Aşağıdaki konuşmalarda eksik bırakılan soru cümlelerini tamamlayalım.

1. A)	2. A)
B) Adalarda oturuyorum.	B) İzmirliyim.
3. A)	4. A)
B) Adım, Merve Şahin.	B) Müzik dinlemeyi seviyorum.

CEVAP YAZALIM

 Aşağıdaki soru cümlelerine uygun cevaplar yazalım.

Kaç yaşındasın?

Hangi okula gidiyorsun?

Kaçıncı sınıfta okuyorsun?

ÜNLEM CÜMLELERİ

❓ Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Ünlem cümlesi olanların kutusuna çarpı işareti (X) koyalım.

- ➔ Eyvah, okula geç kaldım
- ➔ Ben de seninle oynayabilir miyim
- ➔ Ağaçları korumalıyız
- ➔ Sakın dediklerimi unutma
- ➔ Ah, ayağıma diken battı
- ➔ Güneş girmeyen eve doktor girer

- ➔ Aaa, dayımlar gelmiş
- ➔ Ordular ilk hedefiniz Ak- den- iz'dir ileri
- ➔ Ey Türk gençliği
- ➔ Hangi filmi beğendiniz
- ➔ Koş, otobüs geliyor
- ➔ Dedeme mektup yazdım
- ➔ Yaşasın sınavı kazandım

CÜMLELERİN BELİRTTİĞİ DUYGULAR

❓ Aşağıda verilen cümleleri, belirttikleri duygular ile eşleştirelim.

- 1 İmdat! Yangın var!
- 2 Zavallı çocuk! Soğuktan donmak üzere!
- 3 Hayret! Yarışı o kazandı!
- 4 Bu ne güzel bir ev!
- 5 Hey gidi günler, hey!
- 6 Yaşasın! Yarın geziye gidiyoruz!

beğenme	şaşma	acıma
○	○	○
sevinç	korku	özle
○	○	○

DUYGULARA UYGUN CÜMLELER YAZALIM

❓ Kutularda belirtilen duyguları içeren cümleler yazalım.

üzüntü	
coşku	
telaş	
kızgınlık	

BİR UÇMA HİKÂYESİ

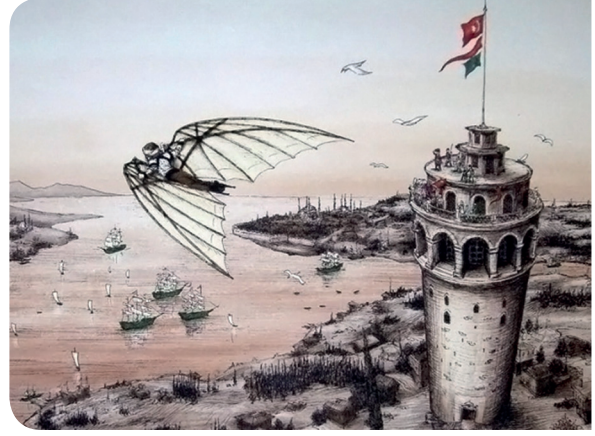
İlk uçan insanın kim olduğunu biliyor musunuz? Kendi tasarladığı kanatlarla kuşlar gibi uçup Boğaz'ı aşan bu Türk bilgini Ahmet Çelebi'dir. Kendisi Osmanlı zamanında yaşamıştır. Geniş bilgisinden dolayı "Hezârfen" lakabıyla tanınmıştır.

Çocukluğundan beri vahşi kuşların uçuşunu gözlemliyordu. Onların kanat yapılarını inceledi uzun yıllar. "Uçamazsın.", "Yapamazsın.", "Başaramazsın." diyenlere inat başaracağını ispatlayacaktı. Bunun için birçok araştırma yaptı. Herşeyi hesaba katmalıydı.

Uçma olayında hava akımının etkisi olduğunu düşünüyordu. Tarihî uçuşundan önce kanatlarının dayanıklılık derecesini ölçmeliydi. Okmeydanı'ndan küçük uçuş denemeleri yaptı. Buradaki başarısı onu daha da cesaretlendirdi. Artık, başaracağına olan inancı tamdı.

Lodoslu bir havada Galata Kulesi'nden kuş kanatlarına benzer bir araç takıp kendini boşluğa bıraktı. İstanbul halkı sokaklarda, onu hem şaşkınlık hem de heyecanla izledi. Alkışlar ve tezahüratlar eşliğinde Boğaz'ı aştı. Üsküdar'a kadar uçtu. Sonunda hayalini gerçekleştirmişti. Kuşlar gibi uçabiliyordu...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

 Aşağıdaki olayları, oluş sırasına göre numaralandıralım.

- Okmeydanı'ndan küçük uçuş denemeleri yaptı.
- Alkışlar ve tezahüratlar eşliğinde Boğaz'ı aştı.
- Tarihî uçuşundan önce kanatlarının dayanıklılığını ölçtü.
- Üsküdar'a kadar uçtu.
- Lodoslu bir havada Galata Kulesi'nden kendini boşluğa bıraktı.

5N1K ÇALIŞMASI

👤 Aşağıdaki metne göre “Kim? Ne? Nerede? Niçin? Ne zaman? Nasıl?” sorularını kullanarak cümleler oluşturalım.

Ayşe sabah erkenden uyandı. Okula başlayacağı için heyecanlıydı. Çantasına okul araçlarını koydu. Kahvaltısını yaptı. Önlüğünü giydi. Annesini sevgiyle kucaklayarak okulun yolunu tuttu.

Kim

Nasıl

Nerede

Niçin

Ne Zaman

Ne

👤 Aşağıda verilen fıkrayı okuyalım. Soruları cevaplayalım.

Bir gün Nasrettin Hoca şehre gelip bir arkadaşıyla birlikte handa kalmış. Gece yarısı arkadaşı sormuş:

- Hocam, uyudunuz mu?
- Buyrun bir şey mi var?
- Biraz borç para isteyecektim.

Nasreddin Hoca derhal horlamaya başlayıp:

- Ben uyuyorum, demiş.

- Hoca şehre kiminle gitmiş?
- Hoca nerede kalmış?
- Arkadaşı Hoca'ya ne zaman soru sormuş?
- Arkadaşı Hoca'dan ne istemiş?

EŞLEŞTİRELİM

1 Aşağıda verilen cümlelerin hangi duyumuzla ilgili olduğunu numaralandırarak eşleştirelim.

- 1 Fırtınanın korkunç sesi kulaklarımızda uğuldadı.
- 2 Gökyüzünde güneşin batışıyla etrafa yayılan kızıllık büyüleyici görünüyordu.
- 3 Rüzgârla savrulan saçlarım düşen yağmur damlaları ile ıslanmıştı.
- 4 Küçük kuş iki katlı evimizin bahçesindeki iğde ağacı ile leylakların mis kokuları arasından süzülüp gitti.
- 5 Ağaçtaki elmadan bir tane kopardı. Elma çok ekşiydi.

İşitme

Dokunma

Koklama

Tatma

Görme

OLAYLARIN OLUŞ SIRASI

1 Aşağıdaki cümlelerdeki boşluklara "ilk önce", "sonra", "daha sonra", "son olarak", ifadelerini oluş sırasına göre uygun biçimde yerleştirelim.

..... kahvaltıyı hazırladı.
 elini yüzünü yıkadı.
 saçlarını tarayıp evden çıktı.
 sokaktan cama bakarak gülümsedi.

1 Aşağıdaki olaylarla oluş sırasını belirten ifadeleri örnekteki gibi eşleştirelim.

A ilk önce

B önce

C sonra

D daha sonra

E sonunda

Kütüphanenin önünde arkadaşım Eren ile buluştum.

Giyindim ve otobüs durağına gittim.

Sabah erkenden kalkıp kahvaltı yaptım.

Birbirimize veda ederek eve döndük.

Beraber öğretmenimizin verdiği ödevi araştırdık.

FARKLI DÜŞÜNMEYE YÖNLENDİREN İFADELER

 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Altı çizili kelimeleri kullanarak biz de benzer cümleler yazalım.

Beni okula dedem veya annem götürsün.

.....
.....

Çok yağmur yağıyordu buna rağmen ıslanmadım.

.....
.....

Televizyon izlemek istiyordu fakat elektrikler kesikti.

.....
.....

Kardeşim de kitap okumak istiyordu ama okuma bilmiyordu.

.....
.....

Annem alışveriş yapacaktı ancak evde cüzdanını unutmuştu.

.....
.....

 Boş bırakılan yerlere "ama, fakat, ancak, oysa, buna rağmen, veya, ya da" ifadelerinden uygun olanı yazarak cümleleri tamamlayalım.

Zillerine bastım kapıyı açan olmadı.

Seninle yürüyüş yapabilirim koşamam.

Beden eğitimi yaptık basketbol oynamadık.

Test çöz kitap oku.

Telefon açtım dedemle konuşamadım.

İyi futbol oynar kaleci olamaz.

Akşam yemeği için patlıcan kabak yapabiliriz.

ATEŞLE TEHLİKELİ OYUN

Eda ve Zehra iki kardeştir. Eda on beş yaşında, Zehra ise henüz beş yaşındadır. Annesi ve babası çalıştığı için onlara babaanneleri bakmaktadır.

O gün babaanneleri hastaneye gitmişti. Annesi, kardeşine bakması için Eda'yı tembihlemişti:

– Kardeşine göz kulak ol. Bugün ona bakmakla sorumlusun. O, sana emanet.

Okuldan gelen Eda, bir taraftan ödevlerini yapıyor, bir taraftan da kardeşine bakıyordu. Zehra ise oyuncaklarıyla oynuyordu. Akşam olmuş, hava kararmıştı. Annesinin işten gelme vaktiydi. Ödevini bitirdikten sonra kitap okumaya başlayan Eda, kardeşinin mutfığa gittiğini fark etmedi. Zehra, mutfakta bulduğu çakmakla oynamaya başladı. Kucağındaki bebeğinin elbisesi bir anda tutuştu. Çakmaktan çıkan ufak bir kıvılcım, oyuncak bebeğin yanmasına neden oldu. Çok korkan Zehra, ağlamaya başladı. Kardeşinin sesini duyan Eda, hemen mutfığa koştu. Yerde yanan bebeği görünce ne yapacağını şaşırıldı. Tezgâhın üzerinde duran bardağı su ile doldurup bebeğin üzerine döktü. Neyseki birkaç bardak su, ateşi söndürmeye yetti.

Annesi eve geldiğinde olanları ona anlattı. Sorumluluğunu yerine getiremediği için annesinden özür diledi. Bundan sonra daha dikkatli olacağına dair annesine söz verdi.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Eda ve Zehra kardeşlere kim bakıyormuş?

-

2

Annesi Eda'yı hangi konuda tembihlemiş?

3

Eda, kardeşinin mutfığa gittiğini neden fark etmemiş?

4

Eda, yanan bebeği nasıl söndürmüştü?

DESTEKLEYİCİ VE AÇIKLAYICI İFADELER

❓ Cümledeki boşlukları kutularda verilen destekleyici ve açıklayıcı ifadelerle tamamlayalım.

özellikle

yani

gibi

açıkçası

örneğin

başka bir deyişle

Ayşe sana kırmızı olan kaban çok yakıştı.

Maç berabere bitti maçı kazanamadık.

Bu sınav çok zor çok çalışmam gerekiyor.

Ben resim yapmak şarkı söylemeyi de çok seviyorum.

Çocukken çok sevdiğim oyunlar vardı, Saklambaç, İstop, Körebe...

Ablam kitapları çok sever kitaplar onun arkadaşdır.

DESTEKLEYİCİ VE AÇIKLAYICI İFADELER

❓ Aşağıdaki cümlelerde yer alan destekleyici ve açıklayıcı ifadeleri bularak karşı-
sındaki kutuya yazalım.

CÜMLELER	Destekleyici ve Açıklayıcı İfadeler
Açıkçası sabah kalkarken çok zorlanıyorum.	
Kümeşte yaşayan hayvanlara örnek olarak kazı ve tavuğu söyleyebiliriz.	
Emre gibi Eren de en iyi arkadaşımdır.	
Yaz meyvelerini yani çilek ve eriği daha çok seviyorum.	
Spor yapmayı çok severim hatta spor yapmadan yaşamayı düşünemem.	

GERÇEK VE HAYAL CÜMLELERİ

 Aşağıdaki tabloda yazılı olan cümlelerin hayal ürünü olup olmadığını işaretleyelim.

	Hayal Ürünü	Gerçek Olan
Bankada çok sıra var.		
Masal kitabının içinden çıkan peri kızı uçmaya başladı.		
Yalan söyleyen kuklanın sürekli burnu uzuyordu.		
Kurbağa, prensesin kulağına bir şeyler fısıldadı.		
Sınıfımıza yeni bir öğrenci geldi.		
Odasındaki kitaplar konuşmaya başladı.		

 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Biz de bu cümlelerin karşısına hayal ürünü olan cümleler yazalım.

Yıldızlar Gökyüzü Ülkesi'nden hediye getirmiş.

.....
.....

Tombul tavşan ona kadar saydı.

.....
.....

Küçük mavi yengeç arkadaşlarına güldü.

.....
.....

Yavru fil annesine sarılarak ağladı.

.....
.....

Yaramaz tavşan istediği ayakkabıyı alamayınca ağlamaya başladı.

.....
.....

ABARTILI ÖGELER

 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Biz de karşılıklarına abartılı ögeler bulunan cümleler yazalım.

Ağaçta karpuz kadar elma vardı.

.....

Doğum gününde binlerce hediye gelmiş.

.....

Kartalın kanadı dev gibiydi.

.....

DUYGUSAL İFADELER İÇEREN CÜMLELER

 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Biz de karşılıklarına duygusal ifadeler içeren cümleler yazalım.

Canım dayıcığım seni çok özledim.

.....

Zavallı kedi soğuktan tir tir titriyordu.

.....

Annesini üzdüğü için utanıyordu.

.....

ABARTILI MI, DUYGUSAL MI?

 Tablodaki cümlelerin abartılı mı duygusal mı olduğunu işaretleyelim.

Cümleler	Abartılı	Duygusal
Annem sevinçten ağlıyordu.		
Benim atım jet gibi hızlıdır.		
Şiir okuyan çocuk çok heyecanlıydı.		

MİLLİ BAYRAMLARIMIZ

19 Mayıs günü,
Ata'm Samsun'a çıktı.
Kurtuluş mücadelesi,
Burada başladı.

30 Ağustos oldu,
Savaş zaferle son buldu.
Beklenen gün buydu,
Yüreğimiz coşkuyla doldu.

23 Nisan geldi,
Ankara meclislendi.
Halkın egemenliği,
Sahiplerine verildi.

29 Ekim'de,
Cumhuriyet kuruldu.
Doğan yeni Türkiye,
Tüm dünyaya duyuruldu.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Aşağıda boş bırakılan yerleri şiire göre dolduralım.

- ➔ günü, Ata'm çıktı.
- ➔ 23 Nisan geldi, meclislendi.
- ➔ oldu, savaş son buldu.
- ➔ 29 Ekim'de kuruldu.
- ➔ Doğan yeni tüm dünyaya duyuruldu.

Şiirde bahsedilen tarihlerde hangi bayramları kutluyoruz? Aşağıya yazalım.

- ➔
- ➔
- ➔
- ➔

KARŞILAŞTIRMA İFADELERİ

 Kutularda verilen karşılaştırmaya yarayan ifadeleri kullanarak örnekteki gibi cümleleri tamamlayalım.

kadar

daha

farklı olarak

aynısı

gibi

- ❁ Dayım amcamdan daha şişmandır.
- ❁ Ablam annem beceriklidir.
- ❁ Esra da karıncalar çalışkandır.
- ❁ Kardeşimin saçlarının rengi senin saçlarının renginin
- ❁ Oturduğumuz siteye diğerlerinden havuz yapılmış.

ÖNEM BELİRTEN İFADELER

 Aşağıda verilen cümlelerde önem belirten ifadeleri bularak karşısındaki kutulara yazalım.

Meyvelerden özellikle çileği çok seviyorum.

Sağlıklı olmak için öncelikle iyi beslenmeli ve spor yapmalıyız.

Bence en iyisi erken yatıp erken kalkmaktır.

Sorumluluklarımızı yerine getirmemekten daha kötüsü olamaz.

Sözlerin en güzeli açık ve anlaşılır olanıdır.

KEÇİ İLE EŞEK MASALI

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zamanların birinde adamın birinin bir keçisiyle bir de eşeği varmış. Keçi:

“Ona benden daha iyi bakıyorlar. Onu benden daha iyi yediriyorlar.” diye eşeği kıskanmış. Bir kurnazlık düşünmüş, eşeğe demiş ki: “Ne olacak senin bu durumun?

Bir değirmen taşına koyarlar, onu çevirirsin. Bir arkana yük vururlar, onu taşırsın. Bir gün rahat ettiğin yok... Ben senin yerinde olsam ne yaparım, bilir misin? Bir hendeğin yanından geçerken kendimi hendiğin içine yuvarlayıveririm. Belki birkaç gün bu şekilde dinlenirim.” Eşek de inanmış onun sözüne. Hendeğin yanından geçerken kendini atıvermiş. Bütün vücudu yara bere içinde kalmış. Efendisi hemen bir baytar getirmiş. Baytar, eşeğin ötesine berisine bakmış. Sonunda:

– Bir keçi ciğeri bulup kaynatacaksın, suyunu bu hayvana içireceksin. İyileştirmenin başka yolu yok, demiş.

Adamcağız da tek eşeği iyileşsin diye keçiye gözden çıkarmış, kesivermiş.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Adamın hangi hayvanları varmış?

2

Keçi, eşeği neden kıskanmış?

3

Keçi, eşeğe ne yapması gerektiğini söylemiş?

4

Baytar, eşeğin iyileşmesi için ne önermiş?

SEBEP - SONUÇ İLİŞKİSİ KURAN CÜMLELER

🧐 Aşağıda verilen kelime gruplarını yandaki kelime gruplarından hangisi ile tamamlayabiliriz? Yuvarlak içine alarak belirtelim.

SEBEP - SONUÇ İLİŞKİSİ

🧐 Aşağıda verilen cümlelerin sebebini bulalım. Kutulara yazalım.

Çantam ağır olduğu için taşıyamadım.	
Öğretmenimiz hasta olduğundan derse gelemedi.	
Film beğenildi; bu yüzden izlenme rekorları kırdı.	
Doğayı çok sevdiğimden hafta sonları pikniğe çıkarım.	
Sıcak olması nedeni ile çok su içtim.	

🧐 Aşağıda verilen cümleleri uygun sonuçlarla tamamlayalım.

Spor yaptığım için

Geç kaldım bu nedenle

Havanın karması sebebi ile

Aşı olduğumdan

1. "Okula-uyuduğum-geç-kaldım-için" kelimeleri ile kurallı bir cümle oluşturduğumuzda hangisi baştan üçüncü kelime olur?

- A. okula B. kaldım C. için

2.

"Zil çalmıştı Tolga sınavı hâlâ bitirememişti öğretmen Tolga'ya çok süre vermişti. öğretmen Tolga'ya kızmamıştı."

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki ifadelerden hangisi gelmelidir?

- A. Yoksa - ama - buna rağmen
B. Ancak - fakat - oysa
C. Ancak - oysa - buna rağmen

3. "Teyzem, dayıma göre daha anlayışlıdır." cümlesinde olduğu gibi aşağıdakilerin hangisinde karşılaştırma yoktur?

- A. Elif, Burcu kadar çalışkandır.
B. Ali, Ahmet'ten daha kiloludur.
C. Mert ile Kemal ders çalışıyorlar.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi olumlu cümledir?

- A. Babam tatile hiç gitmemiş.
B. Ay, gökyüzünü aydınlattı.
C. Ağaçlar yapraklarını dökmedi.

5.

1. Öğretmenimiz sınıfa girdi.
2. Sınıftan çıkarken arkasına baktı.
3. Tahtaya soru yazdı.
4. Ders zili çaldı.

Yukarıdaki cümlelerde geçen olaylar oluş sırasına göre aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A. 4 - 1 - 3 - 2
B. 2 - 4 - 3 - 1
C. 3 - 4 - 1 - 2

6. Aşağıda verilen cümlelerden hangisi kuralsız (devrik) bir cümledir?

- A. Her sabah süt içiyorum.
B. Var gökteki yıldızlar kadar köylerimiz.
C. Yurdumuz cennet kadar güzeldir.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kesinlikle hayal unsuru içermektedir?

- A. Küçük karınca ekmek parçasını taşıyordu.
- B. Anne kuş yavrusuna yem verdi.
- C. Tilki kargaya: "Şen sesinle öt." dedi.

8. "Eve gelirken yolda"
cümlesini aşağıdaki kelime gruplarından hangisiyle tamamlayabiliriz?

- A. arkadaşına rastladım
- B. yemek pişirdim
- C. pijamalarımı giydim

9. "Trenle Ankara'ya gidiyorum."
cümlesinin olumsuzu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Trenle Ankara'ya giderim.
- B. Trenle Ankara'ya gitmiyorum.
- C. Trenle Ankara'ya mı gidiyorum?

10. "Sana hepimiz yürekten inandık."
cümlesine aşağıdaki sorulardan hangisi sorulduğunda cevap alınmaz?

- A. Kime yürekten inandık?
- B. Hepimiz nasıl inandık?
- C. Sana nerede inandık?

11. "Öğretmenimin bakışları sevgi doluydu" cümlesi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A. devrik (kuralsız)
- B. kurallı
- C. olumsuz

12. "Çocuk büyük ağaçların arasında kaybolunca ağlamaya başladı."
cümlesinde hangi duyumuza değinilmemiştir?

- A. görme
- B. işitme
- C. koklama

13. Aşağıdaki kelimelerden hangisi farklı düşünmeye yönelten ifadelerden biri değildir?

- A. ancak
- B. oysa
- C. gibi

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde önem belirten ifade yoktur?

- A. Spor yapacaktım ama hasta oldum.
- B. Çiçeklerin en güzeli papatyadır.
- C. Çalışmalarımızda öncelikle planlı olmalıyız.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden - sonuç ilişkisi vardır?

- A. Buraya senin için gelmedim.
- B. Akşama kadar oyun oynadık.
- C. Başım ağrıdığı için ilaç içtim.

A) Aşağıdaki cümlelerin doğru olanlarına "D", yanlış olanlarına "Y" yazalım.
(üçer puan)

- Tek başına anlamı olmayan kelimeleri cümleden çıkardığımızda cümlenin anlamı değişmez.
- Yapım ekleri, kelimeye yeni anlam katar.
- "Kedi fareye güldü." cümlesi hayal ürünü bir cümledir.
- Eş sesli kelimeler, her cümlede aynı anlamda kullanılır.
- "Hafta sonu teyzemler Çanakkale'ye otobüsle gezmeye gittiler." cümlesinde 5N1K sorularının cevapları bulunmaktadır.

B) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle dolduralım.
(üçer puan)

- "Arabanın lastiği patladığı için geç kaldım." cümlesi kelime-
den oluşmuştur.
- Cümlelerdeki "özellikle, öncelikle, en, başlıca" gibi kelimeler
..... ifadelerdir.
- İki adın bir araya gelmesiyle oluşan yeni kelimelere kelimeler
denir.
- Sesteş kelimeler aynı, farklı olan
kelimelerdir.
- Ek alarak yeni anlam kazanmış kelimelere denir.

C) Aşağıdaki kelimelere, uygun yapım ekleri getirerek kelimeleri türemiş kelime yapalım.
(üçer puan)

	Yapım Eki	Kelime
gün	→	→
dert	→	→
say	→	→
güneş	→	→
ev	→	→

D) Aşağıdaki kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını karşlarına yazalım. (ikişer puan)

	Eş Anlam	Zıt Anlam
kara	→	→
pak	→	→
yararlı	→	→
hürriyet	→	→
mesut	→	→

E) Aşağıdaki kurallı cümleleri devrik cümle yapalım. (beşer puan)

- Sabah erkenden kahvaltı yaptım. →
- Annem çiçekleri suladı. →
- Ali, kalemını evde unutmuş. →

F) Aşağıdaki cümleleri olumsuz yapalım. (beşer puan)

- Kitap okumayı çok severim. →
- Ayla parkta oyun oynuyor. →
- Bebek, uyanınca ağladı. →

G) Aşağıdaki cümlelere uygun sonuçlar yazalım. (beşer puan)

- Elektrikler kesildiği için
- Ahmet, karnı çok acıktığı için
- Cam kırıldığı için

Değerlendirme Ölçeği

	A	B	C	D	E	F	Toplam
Puanlar							

Vaktin birinde, bir köyde yaşayan Mustafa adında bir ihtiyar varmış. Bu ihtiyar, ters ve huysuz olmasıyla bilinirmiş. Her şeye çabuk sinirlenen, kimseye eyvallahı olmayan bu ihtiyarın hiç komşusu yokmuş. Sürekli çevresindekilerle kavga ettiği için insanlar bu ihtiyarın evine gitmezmiş.

Mustafa amcanın evinin bahçesinde meyve ağaçları varmış. Erikler, elmalar, kirazlar, armutlar... Hepsi de çok güzel ve lezzetliymiş. Çocuklar bu meyvelerden yemek istemişler ancak Mustafa amca onları sopayla kovalamış. O günden beri bu ihtiyardan korkan çocuklar, gizli gizli bahçeye girip meyvelerden yiyorlarmış.

Bahçesindeki meyveleri kimseyle paylaşmayan Mustafa amcanın meyveleri çoğu zaman dalında çürürmüş. "Onlara ben emek verdim. Ben yetiştirdim. Niye başkalarına yedireyim?" diye düşünürmüş.

Bir gün yine mahallenin çocukları, Mustafa amcanın bahçesine girmek, o güzel meyvelerden yemek istemiş. Sessizce bahçenin kapısını açmışlar. Ağaçlara doğru ilerlediklerinde yerde yatan birinin olduğunu görmüşler. Bu, Mustafa amcadan başkası değilmiş. Yerde, onu yüz üstü uzanmış görünce korkmuşlar:

- İhtiyar bizi görünce sopayla kovalar. Hemen kaçalım, demiş biri.
- Olmaz, yardım çağıralım. Önemli bir şey olabilir, demiş diğeri.

Yardım çağırılmışlar. Mustafa amca, hastaneye kaldırılmış. Kalp krizi geçirdiği için uzun süre hastanede tedavi görmüş. İyileşip çıktığında bahçesindeki meyve ağaçlarını çocuklara hediye etmiş.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Mustafa amca nasıl bilinirmiş?

2

Mustafa amcanın bahçesinde hangi meyve ağaçları varmış?

3

Mustafa amca neden meyvelerini kimseyle paylaşmak istemiyormuş?

ADLAR (İSİMLER)

❓ Aşağıdaki öyküyü okuyalım. Okuduğumuz öyküdeki adları bulalım. Altını çizelim.

KEMAN ÖĞRETMENİ

Küçük Can'a keman öğretmeni tutmuşlardı. Tanınmış bir keman öğretmeni olan Yavuz Bey, o gün ilk dersi vermek için odaya girdi. Ancak odanın dağınıkliğinden ürküdü.

Nota sehпасı yere yuvarlanmış ve yanından bir ipe bağlanmıştı. Nota defteri de karalanmış, şuraya buraya dağılmıştı. Keman kutusunun içine ise lastik bir bebek konmuştu. Odayı ve afacan Can'ı süzerek elindeki keman kutusunu masanın üzerine koydu.

Çocuk, yeni keman öğretmenine yüzünü çevirip:

- Öğretmenim, dedi. Önce şunu söyleyeyim, siz benim sekizinci keman öğretmenimsiniz.

Yılmaz ELMAS
Anılar

❓ Öyküde bulduğumuz adlardan bir metin oluşturalım.

.....

.....

.....

.....

❓ Aşağıda her sırada üç kelimenin bir ortak adı vardır. Bu kelimelerin ortak adının ilk harfi yazılmıştır. Kelimenin devamını bulup yazalım.

hemşire - doktor - polis

M

teyze - kuzen - dede

A

arı - ayı - balık

H

grip - zatürre - nezle

H

ADLAR

Aşağıdaki kelimeleri ait olduğu kutuya örnekteki gibi yazalım.

Arda - papatya - Çanakkale - dolap - koltuk
Ayça - papağan - gül - Meryem - masa - Bursa - jaguar
balık - örtü - makas - Halil - Van - kaktüs - pancar - kartal
Esra - Batman - Çorum - fil - menekşe

İSİM

Arda

ŞEHİR

.....

EŞYA

.....
.....
.....

HAYVAN

.....
.....
.....

BİTKİ

.....
.....
.....

ÖZEL ADLAR

Tabloda istenilen özel adlarla ilgili üçer tane örnek yazalım.

Kelimenin Doğru Yazılışı	Örneklerim
cadde ismi	
ülke ismi	
gazete ismi	
dergi ismi	
ay ismi	
kitap ismi	
dağ ismi	
nehir ismi	
göl ismi	

ÖZEL ADLAR - TÜR ADLARI

❓ Aşağıdaki cümlelerde bulunan özel adları karşısındaki kutuya yazalım.

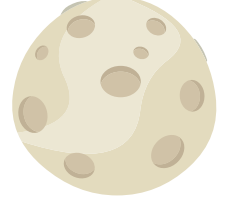
Palandöken Dağı'na gideceğiz.	
Türkçeyi doğru kullanalım.	
Erdal çok çalışkan bir çocuktur.	
Turistler Dolmabahçe Sarayı'nı geziyordu.	
Derginin adını "Bilgin" koyduk.	
Dayım İngiltere'de eğitimini tamamladı.	

❓ Aşağıda mantarlarda yazılı olan adların özel ad olanını "özel ad sepetine", tür adı olanları ise "tür adı sepetine" örnekteki gibi ok çizerek götürelim.

The worksheet shows two baskets at the bottom. The left basket is labeled "Özel Ad" and the right basket is labeled "(Tür) Adı". Above the baskets are several mushrooms with names written on their caps. A pink arrow points from the "kalem" mushroom to the "Özel Ad" basket. The names on the mushrooms are: kalem, İstanbul, mendil, Türk, İtalya, arkadaş, Fatma, Anıtkabir, dağ, kale, and çiçek.

SERHAT'IN TELESKOBU

Serhat'a dedesi bir teleskop hediye etti. Gökyüzüne olan ilgisi ve merakı nedeniyle sürekli internetten izlediği yıldızlar ve gezegenleri artık canlı olarak görebilecekti. Babasının yardımıyla evlerinin terasına teleskobu kurdular. Gezegenleri izlemek için sabırsızlanıyordu. Ancak, bunun için Güneş'in batmasını beklemeliydi.

Güneş batıp hava kararınca hemen teleskobunun başına geçti. İlk olarak, Güneş'e en yakın gezegen olan Merkür'ü gördü. Yoğun, beyaz bir cisimdi bu. Ardından Venüs'ü incelemeye başladı. Dünya'dan görülen en parlak gök cisimi olan Venüs çok güzel görünüyordu. Biraz daha dikkatli baktığında kıvılcımsı renkte olan Mars'a takıldı gözleri. "Yüzey şekilleri ne kadar da keskin ve hatlı." diye düşündü.

"Güneş sistemindeki en büyük gezegen nerede?" diye söylenirken Jüpiter'in görüntüsü teleskobuna düştü. Dünya'nın on bir katından daha büyük bir gezegeni Jüpiter. Üzerinde kocaman bir kıvılcık benek olduğunu duymuştu. Gezegenleri inceledikçe merakı ve heyecanı daha da artıyordu. En çok görmek istediği, etrafında halkası olan gezegen Satürn'dü. Daha dikkatli baktığında yüzeyinde hiç canlı renklerin olmadığını fark etti. Sonra aniden küçük, yeşilimsi bir yuvarlak girdi objektifine. "Bu Neptün olmalı" dedi. Çok sönük bir gezegen olduğunu biliyordu.

Vakit ilerlemiş, gün ağırmaya başlamıştı. Artık gezegenleri göremeyecekti. "Bu günlük bu kadar yeter. Gezegenleri görmek için daha çok vaktim var." diye düşünerek evine gitti.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

 Aşağıda boş bırakılan yerleri metne göre dolduralım.

- Serhat'a dedesi bir hediye etti.
- Etrafında halkası olan gezegen 'dür.
- Güneş'e en yakın gezegen olan gördü.
- Dünya'dan görülen en parlak cisim çok güzel görünüyordu.
- Kıvılcımsı renkte olan gezegen 'tı.
- Jüpiter, Güneş sistemindeki gezegeni.
- Neptün, çok bir gezegeni.

ÖZEL ADLAR - TÜR ADLARI

❓ Aşağıdaki adları özel ve tür oluşlarına göre işaretleyelim.

ADLAR	Özel Ad	Tür Adı	ADLAR	Özel Ad	Tür Adı
Mehmet			Polis		
Kuş			Öğretmen		
Gülseren			Bitki		
Ağaç			Kelebek		
Ankara			Çekirdek		
Dağ			Bilet		
Esra			Duvar		
Oda			Gelin		
Betül			Şal		
Soba			Dilara		
Eşek			Emel		
İğne			Duvak		

❓ Tablodaki cümlelerde geçen tür adları karşlarına yazalım.

Cümleler	Tür Adları
Dolapta zeytin ve peynir var.	
Bayramda şiir okuyacağım.	
Dergideki bulmacayı çözdüm.	
Karpuz en sevdiğim meyvedir.	
Bahçede üç dört öğrenci var.	
Haftaya pazar günü sinemaya gideceğiz.	
Pazardan elma ve portakal aldık.	
Ahmet bahçede top oynuyor.	

ÖZEL ADLARA GELEN EKLER

 Aşağıda verilen özel adlara tabloda verilen ekleri ekleyerek örnekteki gibi özel adları yeniden yazalım.

Ekler	Kelimeler	Ek Almış Hâli	Ekler	Kelimeler	Ek Almış Hâli
-ci	Atatürk	Atatürkçü	-ler	Selma
-den	Fatma	Fatma'dan	-de	Bursa
-i	Anıtkabir	-sız	Mustafa
-ler	Ayşe	-gil	Murat
-sız	İstanbul	-e	Adana
-gil	Erkan	-lı	Malatya
-li	Edirne	-in	Türk

ÖZEL AD VE TÜR ADI CÜMLELERİ

 Aşağıdaki kelimeleri hem özel adı olarak hem de tür (cins) adı olarak birer cümlede kullanalım.

Kelimeler	Cümleler
Menekşe	1 2
	1 2
Irmak	1 2
	1 2
Mutlu	1 2
	1 2
Pamuk	1 2
	1 2

ÖZEL ADLARA GELEN EKLER

❓ Aşağıdaki özel adlara gelen ekleri kesme işareti (') ile ayırarak örnekteki gibi yazalım.

Gülçine	➔	Gülçin'e	Mehmetin	➔
Samsuna	➔	Cerende	➔
Mahmuttan	➔	Atatürkün	➔
Yeşime	➔	İstanbulu	➔
Bursaya	➔	Oktayda	➔
Mehmetin	➔	Kemalden	➔
Selmada	➔	Haydarı	➔
Ayşenin	➔	Karabaşı	➔

ÖZEL ADLARIN YAZIMI

❓ Aşağıdaki cümlelerde yer alan özel adlarla ilgili yazım yanlışlarını düzelterek cümleleri örnekteki gibi tekrar yazalım.

ardanın dişi çıkmış.	Arda'nın dişi çıkmış.
Boluda çok kar yağmış
Kedim pamuk sobanın başında uyuyakalmış.
Avukat sahra hanım duruşmaya girdi.
Kurtuluş müzesini ziyaret ettik.

ATEŞ BÖCEKLERİNİN GİZEMİ

Siz hiç ateş böceği gördünüz mü? Yaz gecelerinin karanlığında, otların arasında veya havada uçarken parıldarlar. Yanıp sönerek sarı-yeşil bir ışık verirler. Yanına yaklaştığınızda ışığını söndüren, gece karanlığında izini kaybettiren bu böceği biraz daha yakından tanıyalım.

Böcekler sınıfının kın kanatlılar takımından olan bir böcek türüdür. Bedeni uzunca, rengi gri ya da esmerdir. Işık organları, karın bölümünün son kısmında bulunur. Böceğin ışık bölgesine yakın solunum organı vardır. Işık verme anında buranın oksijenle beslenmesi gerekir. Bu oksijenin tüketimine bağlı olarak ışık zaman zaman yanıp sönmektedir. Bazı uzmanlar, bu yanıp sönmelerin savunma amaçlı olduğunu öne sürmektedir. Böylece saldırganlarına acımsı tadını hatırlatırlar. Tabi bu, kurbağalar için pek geçerli değildir. Bazı kurbağalar o kadar çok ateş böceği yer ki sonunda kendileri de ışık saçmaya başlarlar.

Bu gizemli böceğin iki bin çeşidi bulunmaktadır. Erkekleri uçabiliyorken, dişileri kanatsızdır. En iyi ışık veren dişileridir. Bir dakikada 120 defa yanıp sönebilen ateş böcekleri 3 saat süreyle ışık verebilirler.

İşte böyledir ateş böceklerinin ışıltılı hayatı... Umarım, nesli tükenen birçok hayvan gibi ateş böceklerinin türleri dünyadan silinip gitmez. Nesiller boyu, gökyüzünde uçarak karanlık dünyamıza ışık olurlar.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Ateş böceklerini kısaca tanıtalım.

.....

.....

.....

2

Işık organları böceğin neresinde bulunmaktadır?

.....

3

Ateş böcekleri ne kadar süreyle ışık verebilmektedir?

.....

SOMUT ADLAR

Beş duyu organımızla algıladığımız varlıklar somut adlardır. Örneklerden de yararlanarak aşağıdaki tabloyu dolduralım.

ağaç

.....

.....

.....

kitap

.....

.....

.....

parfüm

.....

.....

.....

davul sesi

.....

.....

.....

tuz

.....

.....

.....

SOYUT ADLAR

Aşağıda verilen soyut adları cümle içinde kullanalım.

düş

.....

saygı

.....

korku

.....

akıl

.....

sevinç

.....

sevgi

.....

SOMUT - SOYUT ADLAR

 Aşağıdaki adların türünü örnekteki gibi işaretleyelim.

Adlar	Somut Ad	Soyut Ad	Adlar	Somut Ad	Soyut Ad
koltuk	X		bardak		
sevinç		X	çay		
yorgan			endişe		
kafa			kitap		
kader			öfke		
heyecan			zulüm		

 Aşağıda bulunan kelimelerden somut olanlarının başına "▲" sembolünü, soyut olanlarına başına ilse "★" sembolünü koyalım ve bu kelimeleri birer cümle içinde kullanalım.

() sinek

() barış

() güneş

() sevgi

() bilgi

() öğretmen

() elma

() astronot

() mutlu

TEKİL - ÇOĞUL ADLAR

 Aşağıdaki tablolarda verilen tekil adlara "-ler, -lar" eklerini getirerek örnekteki gibi çoğul yapalım.

Tekil Adlar	Çoğul Adlar	Tekil Adlar	Çoğul Adlar	Tekil Adlar	Çoğul Adlar
dergi	dergiler	kedi		kaşık	
çanta		kuş		masa	
önlük		çiçek		kazak	
elma		kümes		tablet	
toka		orman		arı	
sınıf		bahçe		süt	
sayfa		deniz		nar	
şapka		kalem		para	

 Aşağıdaki tablolarda verilen çoğul adları örnekteki gibi tekil olarak yazalım.

Çoğul	Tekil Adlar	Çoğul Adlar	Tekil Adlar	Çoğul Adlar	Tekil Adlar
havlular	havlu	paralar		poşetler	
ayaklar		aynalar		lambalar	
balıklar		örtüler		eller	
vazolar		bezler		kazlar	
etekler		cevizler		arabalar	
perdeler		çilekler		yollar	
toplar		defterler		karlar	
gezegenler		kitaplar		sehpalar	

HEPİMİZ BU YURDUN EVLATLARIYIZ

Bu nasıl kavgalar, çirkin dövüşler,
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız.
Yolumuza engel olur bu işler,
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız.

Hedef alıp dövüştüğün kardeşin,
Seni yaralıyor attığın her taşın.
Topluma zararlı yersiz savaşın,
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız.

Birleşiriz bir bayrağın altında,
Biz Türklerin ikilik yok aklında.
Yanar tutuşuruz vatan aşkına,
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız.

Herkes ilim deryasında yüzüyor,
Çıkmış Ay'ın çevresinde geziyor.
Yazık bize yollarımız uzuyor,
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız.

Kitaplar yazılmış nasihat dolu,
Birlikte güçlenir gençliğin kolu.
Gençliğe emanet Atatürk yolu,
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız.

AŞIK VEYSEL ŞATIROĞLU

1

Şiire göre hangi işler yolumuza engel olurmuş?

2

Şair ne için yanıp tutuştuğumuzdan bahsetmiştir?

3

Şiire göre topluma zararlı olan nedir?

4

Şiire göre Atatürk yolu kimlere emanettir?

TOPLULUK ADLARI

 Aşağıda verilen adlardan topluluk adı olanları tabloya yazalım.

aile - çatallar - bölük - doktor - takım - ütüler - küme - el
yüzükler - koro - şekerler - sürü - halı - deste - makas
grup - dosyalar - demet - düzine - kelimeler - ordu
bilgisayar - meclis - sınıf - bardak - buket - sandalye - tüller

Topluluk Adları

.....

.....

 Aşağıdaki tabloya topluluk adları yazalım. Yazdığımız bu adları örnekteki cümle içinde kullanalım.

Topluluk Adları	Cümle
Orman	Ormanlar yurdun süsüdür.

ADIN DURUMLARI

Aşağıdaki tabloda yalın hâleri verilmiş adların diğer hâlerini örnekteki gibi yazalım.

yalın hâli	-i hâli	-e hâli	-de hâli	-den hâli
gece	geceyi	geceye	gecede	geceden
kar				
ev				
ağaç				
çocuk				
sokak				
adam				
şapka				
yol				

Aşağıdaki çiçeklerde yalın hâleri verilen adlara hâl eklerini ekleyerek örnekteki gibi çiçeklerimizi tamamlayalım.

ADIN DURUMLARI (İSMİN HÂLLERİ)

 Aşağıda adın hâlleriyle verilen kelimelerin hangi ekleri aldığını ve bulunduğu hâlin adını örnekteki gibi yazalım.

Kelime	Aldığı Ek	Adın Bulunduğu Hâl	Kelime	Aldığı Ek	Adın Bulunduğu Hâl
merdiveni	-i	-i hâli	Ankara'yı		
uçakta			evden		
ütüyü			arabayı		
gazete			ağaçta		
ateşte			sevgi		
İrem'e			denize		
Zerda'dan			okuldan		
samana			deve		
evde			sepete		

 Aşağıdaki kelimeleri adın beş hâlinde cümlede kullanalım.

yol

-
-
-
-
-
-

gemi

-
-
-
-
-
-

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

Gülcan Hanım, sürekli evde çiçek yetiştirememekten şikâyet ederdi. Ne kadar saksı bitkisi aldıysa hiç birini büyütememiş, kurumuş gitmişti. Yine bir gün çiçekçinin önünden geçerken mor menekşelerin olduğu bir saksı gördü. “Bu çiçek, oturma odama çok yakışacak.” diye düşündü. Çiçeği alıp, evindeki en güzel köşeye koydu.

Gel zaman git zaman bu çiçek de kurumaya başladı. Yaprakları sarardı, mor çiçekleri döküldü. Halbuki suyunu hiç ihmal etmezdi. Yeri de güneş gören bir yerdi. Bir çiçek büyümek için daha ne isterdi ki? “Hay Allah! Bu da büyümeyecek.” diye üzüldü. Ama yapacak bir şey yoktu. “Kuruyana kadar dursun. Sonra atarım gider.” dedi kendine kendine.

Yaz tatili gelmişti. Gülcan Hanım, tatil için Ankara’daki annesine gidecekti. Çiçeğini bakması için komşusu Seher Hanım'a bıraktı. On beş gün sonra geleceğini söyleyerek komşusuyla vedalaştı.

Tatil bitip eve döndüğünde komşusu kocaman bir saksı çiçekle geldi evine. Gülcan Hanım, bu çiçeğin kendi çiçeği olduğunu öğrenince çok şaşırıldı:

– Ben o çiçekten umudu kesmiştim. Size bıraktığımda kurumuş, dalları bile olmayan bir çiçektir. Nasıl oldu da bu hâle geldi?

Seher Hanım:

– Ona sevgiyle baktım. Tıpkı bir çocuk gibi ilgilendim. Konuştum, derdimi, mutluluğumu paylaştım. O da bana böyle cevap verdi...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Gülcan Hanım neden şikâyet ederdi?

2

Gülcan Hanım, çiçek alırken ne düşünmüştü?

3

Seher Hanım çiçeğe nasıl bakmıştı?

TÜRLERİNE GÖRE ADLAR

 Aşağıdaki tabloda verilmiş olan adları türlerine göre örneklerdeki gibi işaretleyelim.

İsimler	özel	tür	somut	soyut	tekil	çoğul	topluluk
Özlem	x			x			
dağlar		x	x			x	
yol							
sevgi							
cetveller							
demiryolu							
üzüntü							
tava							
meclis							
ağaçlar							
şeker							

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Doğru olanların karşısına "D" yanlış olanların ise karşısına "Y" yazalım.

1 "Meclis" kelimesi topluluk ismidir. ☐	6 "Düzine" kelimesi topluluk ismidir. ☐
2 "Ses" kelimesi soyut isimdir. ☐	7 "Ders" kelimesi tekil isimdir. ☐
3 "Saygı" kelimesi soyut isimdir. ☐	8 "Ayılar" kelimesi soyut isimdir. ☐
4 "Ulus" kelimesi çoğul isimdir. ☐	9 "Rüya" kelimesi soyut isimdir. ☐
5 "Hasret" kelimesi somut isimdir. ☐	10 "Etler" kelimesi tekil isimdir. ☐

1. Aşağıdaki adlar çeşitlerine göre eşleştirildiğinde hangisi doğru olur?

- A. kedi - çoğul ad
- B. millet - topluluk adı
- C. karlar - tekil ad

2. "Biçecek Ali dayı,
Tarladaki başakları,
Süsleyecek tarlayı,
Beyaz kır zambakları."

Yukarıdaki dördlükte altı çizili adlar için aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A. Özel - tekil - çoğul
- B. Tür - çoğul - tekil
- C. Özel - çoğul - çoğul

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisi durum eki almamış kelimelerden oluşmuştur?

- A. Okuldan erken çıktım.
- B. Çocuklarla çiçek topladık.
- C. Kuşlar gökyüzüne doğru süzüldü.

4. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerde kullanılan "-ler" eki hangisine çoğulluk anlamı katmamıştır?

- A. Müdür Beyler geldi.
- B. Kelebekler uçuşuyor.
- C. Çocuklar top oynuyorlar.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel ad tekil durumda bulunmaktadır?

- A. Seldalar buradan taşındılar.
- B. Konyalılar iyi insanlardır.
- C. Ali'nin saçları kahverengidir.

6. Seçeneklerden hangisinde, hem tekil hem de çoğul ad vardır?

- A. Öğrenciler sınava hazırlanıyordu.
- B. Kardeşim erkenden kalkmıştı.
- C. Çocuklar ağaçları suluyorlardı.

7. "Gökyüzü küçücük adımlarla dans etmeye başladı." cümlesinde kaçınıcı kelime çoğul addır?

- A. 3 B. 4 C. 5

8. "Çevremden sevgi, saygı, dostluk görmek istiyorum." cümlesinde soyut anlamlı kaç kelime vardır?

- A. 2 B. 3 C. 4

9. "Toka" kelimesinin, adın -de hâlinde yazılmış şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A. tokaya
B. tokada
C. tokadan

10. Aşağıdakilerden hangisi durum eki almamıştır?

- A. cebimde
B. duvarı
C. kuyu

11. Aşağıdaki adlardan hangisi tekil bir somut addır?

- A. ayak
B. duvarlar
C. cesaret

12. Aşağıdakilerden hangisi hem tekil hem de tür adıdır?

- A. Eskişehir
B. Evler
C. Köpek

13. "Zekâ" kelimesinin özellikleri hangi seçenekte verilmiştir?

- A. tür adı - somut ad
B. özel ad - soyut ad
C. tür adı - soyut ad

14. "Dilekleri yavaş yavaş gerçek olmaya başladı" cümlesinde altı çizili kelime için hangisi söylenebilir?

- A. soyut - tekil
B. soyut - çoğul
C. somut - çoğul

15. Aşağıda verilenlerden hangisi özel ad değildir?

- A. Karabaş
B. Çukurova
C. Yaya

ÇAYIN SERÜVENİ

Hepimizin kahvaltı sofralarının vazgeçilmezidir. Koyu kırmızı rengi ve insanı çeken kokusuyla soğuk kış günlerimizin sıcak içeceği. Evimize gelen misafirlere "Çay içmeden göndermem." dediğimiz bu geleneksel içeceğimiz bizlerin bardaklarına ulaşana kadar türlü aşamalardan geçer.

Çay, kısa saplı ve geniş yaprakları olan bir bitki türüdür. Tohum hâlinde toprağa bırakılır. Dikildikten

40 gün ile 60 gün arasında filiz çıkartır ve büyümeye devam eder. Yaklaşık 2 yıl kadar da büyümesi beklenir. Sonra hasat edilir.

Toplanan çaylar, çay fabrikalarına gönderilir. Çay fabrikalarında hareketli bantlara yüklenir. Burada, ilk aşama olarak soldurulur. Soldurma işleminden sonra ikinci aşama olan kesime gider. Burada yaş çaylar, belirli boyutlarda kesilir. Kesilen çaylar üçüncü aşamada kıvırtmaya gönderilir. Kıvırma işleminin ardından dördüncü aşama mayalanmadır. Mayalanan yaş çaylar beşinci işlem olarak fırınlanmaya girer. Fırından çıkan kuru çaylar son aşama olan paketlemeye gider. Paketlenip kolilenen çaylar dağıtıcı firma aracılığıyla marketlerdeki yerini alır.

İşte böyledir çayın serüveni... Bundan sonra annelerimizin marifetli ellerinden demlenen çay ve beraberindeki keyifli sohbetler gelir.

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

 Çayın üretim aşamalarını numaralandıralım.

☐	Paketleme	☐	Fırınlanma
☐	Kıvırtma	☐	Kesilme
☐	Soldurma	☐	Mayalanma

VARLIĞIN ÖZELLİĞİNİ BELİRTEN KELİMELER

❓ Aşağıda altı çizili şekilde verilen kelimeler varlığın hangi özelliğini belirtmektedir? Örnekteki gibi işaretleyelim.

Varlığın Özelliğini Belirten Kelimeler	Durum	Renk	Sayı	Şekil
<u>küçük</u> çocuk	X			
<u>üç</u> kardeş				
<u>dikdörtgen</u> havuz				
<u>siyah</u> ayakkabı				
<u>dalgalı</u> deniz				
<u>altı</u> sepet				
<u>yetenekli</u> aşçı				
<u>kırmızı</u> kalem				
<u>ucuz</u> kazak				
<u>iki</u> genç				
<u>sert</u> kaya				
<u>mavi</u> deniz				
<u>kare</u> masa				
<u>üçgen</u> pasta				
<u>iri</u> ceviz				

VARLIĞIN ÖZELLİĞİNİ BELİRTEN KELİMELER

❓ Aşağıdaki adlara uygun ön adlar yazalım.

..... çocuk elbise kadın
..... dolap insan kuş
..... ağaç bayrak çiçek

VARLIĞIN ÖZELLİĞİNİ BELİRTEN KELİMELER (ÖN ADLAR)

 Aşağıdaki ön adlara örnekteki gibi uygun adlar yazalım.

büyük masa	kolay	küçük
uzun	yarım	üçer
bütün	birinci	hangi
turuncu	taze	bozuk
çirkin	siyah	acı
beyaz	güzel	dar
sevimli	temiz	birkaç

 Tablodaki cümlelerde varlığın özelliğini belirten kelimeleri karşısındaki noktalı bölüme yazalım.

Cümleler	Varlığın Özelliğini Belirten Kelimeler
Yaşlı adam, merdivenleri zorlukla çıktı.	
Bu yıl üçüncü sınıfta okuyorum.	
İki kadın sizi aradı.	
Bazı günler yağmur yağıyor.	
Yıl sonu gecesinde kırmızı elbisemi giydim.	
Arkadaşımınla yarımşar elma yedik.	
Sıcak havada şapka giymeliyiz.	
Tembel insanlar iş yapmayı sevmezler.	
Yarışmayı şu öğrenci kazandı.	

VARLIĞIN ÖZELLİĞİNİ BELİRTEN KELİMELEK (ÖN ADLAR)

 Aşağıdaki ön ad gruplarını örnekteki gibi birer cümlede kullanalım.

şirin çocuk

Şirin çocuk herkesin dikkatini çekti.

çirkin kız

soğuk kış

kuru yaprak

siyah saç

büyük ev

geniş daire

çok para

hasta adam

beyaz kurdele

uzun kavak

 Aşağıdaki cümlelerde geçen ön adları bulup altlarını çizelim.

- Minik serçe kuşu havuzun taşına kondu.
- Kardeşim beş yaşını doldurdu.
- Hasta bebek çok ağladı.
- Pazardan iki kilo domates aldım.
- İlkokulu bu okulda okudum.
- Beden eğitimi dersinde ikişer ikişer sıra olduk.
- Daldaki kırmızı elmaları topladım.
- Şu dağın ardında bizim köy var.
- İnce gömlekle çok üşüdüm.
- Sekiz çorap kaç lira?

ÜÇ EVLAT

Üç kadın çeşme başında toplanmış konuşuyorlardı. Az ötede ihtiyarın biri oturmuş, kadınların çocuklarını övmelerini dinliyordu. Kadınlardan biri:

– Benim oğlum çok yetenekli bir ip cambazıdır.

Diğer kadın:

– Benim oğlum tıpkı bülbül gibi şakır.

Üçüncü kadın susup duruyordu. Diğerleri ise “Sen çocuğunu niye övmüyorsun?” diye sordular. “Üstün bir tarafı yok ki.” dedi kadın.

Kadınlar kovalarını doldurup yola koyuldular. İhtiyar adam da arkalarından yürümeye başladı. Kadınlar ağır kovaları taşımakta güçlük çektikleri için ara sıra duruyor ve dinleniyorlardı. Bu sırada çocukları onları karşılamaya geldi.

Birinci çocuk hemen elleri üzerinde havaya kalkmış, çeşitli marifetler gösteriyordu. İkinci çocuk bülbül gibi bir sesle güzel şarkılar söylüyordu. Üçüncü çocuk koşarak geldi, annesinin elinden kovayı aldı ve eve kadar taşıdı.

Kadınlar ihtiyara dönüp:

– Bizim çocuklarımız hakkında ne düşünüyorsun? dediler.

İhtiyar şaşkınlıkla:

– Onları bilmem. Yalnız biri vardı, annesinin elinden kovayı alıp taşıdı.

Onu çok beğendim...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Çeşme başında kimler konuşuyordu?

2

Konuşanları kim dinliyordu?

3

Kadınlar niçin ara sıra durup dinleniyorlar?

4

İhtiyar kimi beğenmiş?

CÜMLELERİ ÖN ADLARLA TAMAMLAYALIM

❓ Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere örnekteki gibi uygun ön adlar yazalım.

- **Genç** kadın çamaşır yıkıyordu.
- öğrenci ödevlerini yapmamış.
- Bugün yolda adama yardım ettim.
- Bizim evi yıkmışlar.
- telefonu aramıştım.
- Annem elbiseleri makineye attı.
- Fırından ekmek aldım.
- Bahçedeki ağaçta kuş yavrusu vardı.
- ayakkabılarımla dans edeceğim.
- binalar şehri çirkin gösteriyordu.
- saçlı kız saçlarını tarıyordu.
- Bugünkü hava herkesin yüzünü güldürdü.
- güneş içimi ısıtıyordu.
- Akşamki davette gençle tanıştım.
- Bizim köy sularıyla ünlüdür.
- Bahçedeki ağacın dallarını kestik.

ÖN ADLARI VE ADLARI YAZALIM

❓ Aşağıdaki cümlelerde geçen ön adları ve bunların belirttiği adları örnekteki gibi yazalım.

Cümle	Cümle	Ad
Bahçedeki yuvarlak masada yemek yedik.	yuvarlak	masa
Evdeki eski eşyaları sattık.
Anneannemin beyaz saçları vardı.
Tabakta beş elma var.
Minik kuş çok sevimliydi.
Ağabeyim ince gömlekle üşümüş.
Bu oda çok büyük.
Sofraya iki kaşık koydum.

VARLIĞIN ÖZELLİĞİNİ BELİRTEN KELİMELERİ BULALIM

Aşağıda verilen ön ad gruplarını örnekteki gibi gruplandıralım.

- siyah tahta - beşer çilek - bu apartman - ılık hava - iyi kalp - üç kaşık - sek-
sen kilo - şu öğretmen - öndeki genç - kıvrık saç - yedi ceviz - mavi gömlek
- tuzlu erik - birinci sıra - ekşi ayva - taze bisküvi - kare masa - yeşil yol - beş
çiçek - acı biber - kirli kazak - bu gemi - o otobüs - yorgun adam - iki ekmek -
mor kitap - sarı yaprak - hasarlı uçak - yuvarlak top

Rengini
Belirtenler

Siyah tahta

Sayısını
Belirtenler

Şeklini
Belirtenler

Yerini
Belirtenler

Durumunu
Belirtenler

Aşağıdaki verilen adların rengi, durumu, sayısı, biçimi gibi özelliklerini bildiren keli-
meleri örnekteki gibi yazalım.

iki
mavi
küçük
sevimli

balık

yemek

marul

çiçek

biber

üzüm

VARLIĞIN YERİNİ BELİRTEN ÖN ADLAR

❓ Aşağıdaki cümlelerde varlığı işaret yoluyla belirten kelimeleri bulalım.

Cümle	Varlığın Yerini Belirten Kelime
Şu kitabı uzatır mısın?	
O sıra eskimiş.	
Bu kalem bitmiş.	
Öteki araba daha hızlı.	
Beriki çocuk niye gelmedi?	
Diğer masayı da sil.	
Şu elmalar çok güzel.	

SORU ÖN ADLARI

❓ Aşağıdaki cümlelerde varlığın özelliğini soru yoluyla belirten kelimeleri bularak örnekteki gibi altlarına çizelim.

Ayakkabını kaç liraya aldın?

Hangi elbiseni giyeceksin?

Nasıl ayakkabı istiyorsun?

Kaçar elma yediniz?

Kaçıncı sınıfta okuyorsun?

Ne kadar para alıyorsun?

❓ Aşağıda verilen adları örnekteki gibi soru yoluyla belirten kelimelerle tamamlayalım.

Nasıl?

Kaçıncı?

Kaç?

Hangi?

Nasıl

hava

köpek

adam

sınıf

oda

kat

kişi

kapı

lira

çocuk

ekmek

öğretmen

1. Aşağıdaki varlığın özelliğini belirten kelimelerden hangisi adın durumunu belirtir?

- A. kırk masa
- B. üç kişi
- C. o adam

2. Altı çizili olarak verilen kelimelerden hangisi varlığın farklı bir özelliğini belirtmektedir?

- A. Dalgalı denizde yüzemem.
- B. Dost kara günde belli olur.
- C. İki karpuz bir koltuğa sığmaz.

3. "Her yıl bu mevsimde kar yağar." cümlesinde, varlığın özelliğini belirtmeyen kelime hangisidir?

- A. her
- B. yıl
- C. bu

4. "Mavi pano kirli, yuvarlak ayna temizdi." cümlesinde kaç tane varlığın özelliğini belirten kelime kullanılmıştır?

- A. 1
- B. 2
- C. 3

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, varlığın sayısı tam olarak belli değildir?

- A. Onunla görüşmeyeli dört yıl oldu.
- B. Fırından iki ekmek al, gel.
- C. Kapıdaki birkaç çocuk seni bekliyor.

6. Aşağıda varlığın özelliğini belirten kelimelerle ilgili yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A. güzel kız → durum
- B. yuvarlak ayna → durum
- C. kırmızı çiçek → renk

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, soru anlamı, varlığın özelliğini belirten bir kelimeyle sağlanmıştır?

- A. Sokakta kiminle konuşuyordun?
- B. Bu kıyafetlerden hangisi güzel?
- C. Sınıfta kaç öğrenci var?

8. "Bize, dereye yakın yeni evi vermişlerdi." cümlesinde altı çizili kelime varlığın hangi özelliğini belirtmektedir?

- A. durum
- B. sayı
- C. biçim

9. "Öğretmen elindeki çikolatayı uslu çocuğa verdi." cümlesinde , altı çizili kelimelerin türü, hangi seçenekte sırasıyla doğru verilmiştir?

- A. eylem - ön ad
- B. ön ad - ad
- C. ad - ön ad

10. "Hasta" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde varlığın özelliğini belirtir?

- A. Hasta çocuk sürekli ağlıyordu.
- B. Bu hastanede çok hasta var.
- C. Zeynep dün hasta olmuş.

11. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde varlığın özelliği işaret yoluyla belirtilmiştir?

- A. Şu çocuk
- B. Üç gün
- C. Kaç para?

12. "Bedava sirke baldan tatlıdır." cümlesinde "bedava" kelimesi hangi adın özelliğini belirtmektedir?

- A. bal
- B. sirke
- C. tatlı

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde varlığın rengi belirtilmektedir?

- A. Gökkuşuğuna hayretle baktı.
- B. Bahçe rengârenkti.
- C. Yeşil elbise sana çok yakışmış.

14. "O" kelimesi hangi cümlede varlığın özelliğini belirtmemiştir?

- A. O adam dün de gelmişti.
- B. O bastonu bana verir misin?
- C. O, en sevdiğim arkadaşımıdır.

15. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde ön ad yoktur?

- A. Ağaç yaşken eğilir.
- B. Hünersiz adam meyvesiz ağaca benzer.
- C. Doğru söz acıdır.

A) Aşağıda boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle tamamlayalım. (dörder puan)

- ★ Dünya'da tek olan ve benzeri bulunmayan varlıklara
..... denir.
- ★ Beş duyu organımızdan en az biriyle algılanan kavramlara
....., beş duyu organımızla algılanamayan kavramları ifade eden adlara
....., denir.
- ★ Sayılarına göre adlar üçe ayrılır. Bunlar;,,
..... 'dir.
- ★ İsmi hâlleri;,,,
..... dir.

B) Aşağıdaki kelimeleri ismi hâllerine göre yazalım. (ikişer puan)

Yalın Hâli	-i hâli	-e hâli	-de hâli	-den hâli
oyun				
silgi				
kapı				

C) Aşağıdaki cümlelerde geçen özel ve tür adları bulup, karşlarına yazalım.
(dörder puan)

	Özel Ad	Tür Ad
✿ Meryem bugün okula gelmedi.
✿ Kuşum Boncuk, kafesinden kaçmış.
✿ Teyzemler Çanakkale'den geldiler.
✿ Evimiz, Çiğdem Caddesi'ndedir.

D) Aşağıdaki cümlelerde geçen somut ve soyut adları bulup, karşlarına yazalım. (beşer puan)

Somut Ad

Soyut Ad

- ❁ Mutfakta fare görünce çok korktum.
- ❁ Bana acıyan gözlerle bakma.

E) Aşağıdaki özel adların yazımıyla ilgili yapılan hataları bulup düzeltelim. (dörder puan)

- ❁ atatürk, 19 mayıs 1919'da samsuna çıktı.
- ❁
- ❁ mehmet, gazi üniversitesini bitirmiş.
- ❁
- ❁ alinin dedesi amasyadan geldi.
- ❁

F) Aşağıdaki cümlelerde geçen ön ad ve adları bulup altını çizelim. (üçer puan)

❁ Yaşlı adam burada oturuyor.

❁ Bahçemizde kırmızı güller var.

❁ Soğuk limonatayı bir nefeste içti.

❁ Yuvarlak pasta kimin?

G) Aşağıdaki cümlelerin doğru cevaplarını işaretleyelim. (beşer puan)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk adı yoktur?

- A. Dağın yamacında koyunlar dolanıyor.
- B. 23 Nisan için sınıfı bayraklarla süslediler.
- C. Yaz gelince, orman yangınları artıyor.

2. Aşağıdaki adların hangisi hâl eki almamıştır?

- A. sürü
- B. evi
- C. koltukta

Değerlendirme Ölçeği

	A	B	C	D	E	F	Toplam
Puanlar							

MUSTAFA KEMAL NASIL ATATÜRK OLDU?

Mustafa, Mustafa Kemal olmakla kalmadı... Sonraki yıllarda yeni adlar almaya, yeni şanlar kazanmaya devam etti...

Çanakkale Savaşı'ndan sonra rütbesi paşalığa yükseltilince, adı Mustafa Kemal Paşa oldu. Kısaca, "Kemal Paşa" diye anılmaya başlandı.

Sakarya Savaşı'ndan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi ona "Gazi" rütbesini verdi. Adı Gazi Mustafa Kemal Paşa oldu. Bu ünvan o kadar benimsendi ki, herkes ondan "Gazi Paşa" diye söz etmeye başladı.

21 Haziran 1934'te Soyadı Kanunu çıkınca, herkesin aklına, "Gazi Mustafa Kemal'in soyadı ne olacak?" sorusu geldi. Mecliste, gazetelerde her gün ortaya yüzlerce öneri atıldı. Konuşuldu, tartışıldı, ama bir karara varılamadı. Günler, haftalar geçti. Sonunda, herkesin merakını gideren öneri, Saffet Arıkan'dan geldi. Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı da yapacak olan Saffet Arıkan, Atatürk soyadının nasıl ortaya çıktığını şöyle anlatmaktadır:

"Bir kongre için nutuk hazırlamam lazımdı. Bu nutuk "Ulu Önderimiz Atatürk Mustafa Kemal" diye başlıyordu. Kendisine nutku gösterdim. "Atatürk" kelimesini görür görmez üzerinde durdu. Birçok kereler bu kelimeyi tekrar etti. 'Çok güzel bir buluş ama çok iddialı' dedi. Ancak, müsveddede değişiklikler yaptığı hâlde, Atatürk'e dokunmadı. Müsveddenin sonlarında bir de 'Türk Atası' diye bir ifade kullanmışım. Bunu daha fazla iddialı bularak Atatürk tarzında tashih etmemi emretti.

Başka bir şey söylemedi. Ben nutkumu verdikten epey sonra, Gazi Mustafa Kemal, Atatürk'ü soyadı olarak aldı."

Aşağıda boş bırakılan yerleri metne göre dolduralım.

- ➔ sonra adı Mustafa Kemal Paşa oldu.
- ➔ Sakarya Savaşı'ndan sonra ona rütbesini verdi. Adı oldu.
- ➔ 21 Haziran 1934'te çıkarıldı.

KİŞİ ADLARININ YERİNE KULLANILAN KELİMELER (ZAMİRLER)

❓ Aşağıdaki cümlelerde bulunan kişi adlarının yerlerine kullanılan kelimeleri örnekteki gibi yazalım.

Sen de mi uyumadın.	Sen
Sana dediklerimi unutma.	
Siz de gelseniz daha iyi olur.	
Kendisi yapmamış bana kızıyor.	
Onlara gidip çay içelim.	
Beni neden üzüyorsun?	
Bize gelecek misin?	
Bizim işimiz bitti.	

ADLARIN YERİNE KULLANILAN KELİMELER (ZAMİRLER)

❓ Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olarak verilen adların yerine kullanabileceğimiz kelimeleri örnekteki gibi karşılıklarına yazalım.

<u>Nehir ve Yusuf</u> parkta oynuyorlar.	➡	Onlar parkta oynuyorlar.
<u>Teyzem</u> Balıkesir'den geldi.	➡	
<u>Eda</u> , daha hazırlanmamışsın.	➡	
<u>Esra</u> benimle ders çalışır mısın?	➡	
<u>Erdem ile Alp</u> , yerinize oturun!	➡	
<u>Ahmet'in</u> kardeşi okula başlamış.	➡	
<u>Ela, ben ve Serap</u> ders çalışacağız.	➡	

ADIN YERİNE KULLANILAN KELİMELER

☝ Panoda karışık olarak verilen kelimelerden adın yerine kullanılanları aşağıda boş bırakılan yerlere yazalım.

✓ deffer	✓ dişler	✓ bana	✓ geliyor	✓ seni
✓ Fatma	✓ verdik	✓ Ayşe	✓ birçoğu	✓ şapka
✓ süt	✓ gül	✓ ona	✓ sözlük	✓ bazısı
✓ kendisi	✓ sizi	✓ dosya	✓ onlar	✓ biz
✓ ağaç	✓ soruyor	✓ size	✓ kim	✓ Ali
✓ şunu	✓ elma	✓ kar	✓ benden	✓ buraya

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☝ Cümlelerde bulunan adların yerine kullanılan kelimeleri karşlarına yazalım.

- ✓ Beni gördüğüne sevindi. ➡
- ✓ Siz karşı odada kalırsınız. ➡
- ✓ Kimi şarkı söylemeyi, kimi de şiir okumayı sever. ➡
- ✓ Kızım, onu üzme sakın. ➡
- ✓ Şunu eve kadar götürürseniz sevinirim. ➡
- ✓ Dün biri Ayhan'ı sordu. ➡
- ✓ Bu kimin arabası? ➡
- ✓ Tahir onu daha yeni getirdi. ➡
- ✓ Her hafta sonu onunla yürüyüş yaparız. ➡
- ✓ O, beni çok iyi tanır. ➡

ADIN YERİNİ İŞARET EDEREK TUTAN KELİMELER

❓ Aşağıdaki cümlelerde varlığın adını işaret ederek tutan kelimeleri bularak balonların içine yazalım.

- * Onları nereden aldın?
- * Şunlar ne güzel kokuyor?
- * Ötekileri getir.

- * Onu nereden aldın?
- * Bunu açar mısın?
- * Bu kimin arkadaşlar?

KİŞİNİN YERİNE KULLANILAN KELİMELER

❓ Aşağıdaki boşluklara "ben, sen, o, biz, siz, onlar" kelimelerinden uygun olanı yazalım.

..... kendini güzel mi sanıyorsun?

..... davete katılacak mısınız?

..... çok acıktım.

..... buradan taşındılar.

..... yorulduk.

..... yaramazlık yapıyor.

..... çalışkan bir öğrenciyim.

..... kütüphaneye gidiyoruz.

..... çok güzel resim yapıyor.

..... planlı çalışmayı severim.

..... bunu nereden bileceksiniz?

..... yüzme kursuna yazılmışlar.

..... gelmeyeceklermiş.

..... benimle birlikte söyleyin.

..... ne yapmaya çalışıyorsun?

..... sırada kiminle oturuyorsun?

ÖZGÜRLÜK

Sıska bir kurt yolda besili bir köpek görmüş:

– Merhaba köpek kardeş. Ne kadar besili, ne kadar güzelsiniz.

Nasıl beslendiniz böyle?

Köpek kasılmış mutlu bir sesle şöyle cevap vermiş.

– Çok kolay, demiş. Sahibine hizmet edeceksin, o ne derse yapacaksın. Sahibin de seni besleyecek. Benim gibi olacaksın. Tavuk kemiği, bıldırcın yumurtası verir. Bunları yer, şişmanlarsın. İstersen sen de gel...

Kurt, düşünceli bir sesle:

– Anladım, demiş.

Birlikte yürümeye başlamışlar. Kurt, köpeğin boynunda bir iz görmüş.

– Boynundaki bu iz nedir?

Köpek:

– Önemli değil, demiş. Tasmanın izidir.

– Seni zincirle mi bağlıyorlar.

– Evet. Tasma başlangıçta acıtıyor. Ama artık alıştım.

– Yani her zaman özgür değil misin?

– Değilim. Ama bunun önemi var mı? Bak ne kadar da besiliyim.

Kurt birden durmuş.

– Hazine verseler istemem. Besili bir tutsak olmaktansa, aç ama özgür olmayı tercih ederim.

Sözünü bitirmeden ormanın yolunu tutmuş...

1

Kurt köpeğe ne sormuş?

2

Köpek, kurda nasıl cevap vermiş?

3

Kurt köpekle gitmekten niçin vazgeçmiş?

ADIN YERİNE KULLANILAN KELİMELERLE CÜMLE KURMA

 Aşağıda kutularda yazılı olan adın yerine kullanılan kelimelerle örnekteki gibi cümleler kuralım.

Bunlar → Bunlar sınıfta kalsın.

Şunu →

Kim →

Kendim →

Herkes →

Beni →

 Aşağıdaki cümlelerde geçen işaret ön adlarını bulalım ve bu kelimeleri zamir hâline getirerek örnekteki gibi cümleleri tekrar yazalım.

Bu şehir geldiğimde çok mutlu oluyorum.

- Buraya geldiğimde çok mutlu oluyorum.

O konuyu sana kaç kere anlattım.

-

Şu tepeler her zaman böyle karlıdır.

-

Bu olayları sana kim anlattı?

-

O elbise Selma'ya çok yakışmış.

-

ADIN YERİNE KULLANILAN KELİMELER

Aşağıdaki cümlelerde geçen adın yerine kullanılan kelimelerin altını çizelim. Bu kelimeleri örnekteki gibi birer cümlede kullanalım.

Bunları satmaya pazara gidiyorum.

Bu yumurtaları, satmaya pazara gidiyorum.

Seni beklemekten ağaç oldum.

Çantanı bana ödünç verir misin?

Hangisi daha güzel olmuş?

Benimle yarışa var mısın?

Şunu annem almış.

CÜMLELERİ TAMAMLAYALIM.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere örnekteki gibi adın yerine kullanılan kelimeler yazalım.

Ahmet bize gelmeyecek.

..... ne zaman gelecekler?

..... çok özleyeceğim.

Denizler de oturuyorlar.

Neden gelmiyorsunuz?

..... elde etmek için çok çalıştım.

..... Ece'ye veriniz.

Sehpanın çizilmiş.

..... numara yapma.

..... senin palton mu?

ZAMİR Mİ, ÖN AD MI?

❓ Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili kelimelerin türünü örnekteki gibi işaretleyelim.

Cümle	Varlığın Yerini Tutan Kelimeler (Zamir)	Varlığın Özelliğini Belirten Kelimeler (Ön Ad)
Şu kalemi verir misin?		✓
Şunu bana uzatır mısın?		
Hangi okula gittin?		
Hangisine gittin?		
Bunlar iyi mi?		
Bu çiçekler mi kokuyor?		
Onu niye kırdın?		

❓ Aşağıdaki cümlelerde, koyu yazılmış olan kelimelerin ön ad mı yoksa zamir mi olduğunu bulup örnekteki gibi işaretleyelim.

Cümleler	Ön ad	Zamir
Bana neden kızdığını anlamadım.		✓
Şu elbiseyi almak istiyorum.		
Senin yerine ben giderim.		
Hepsini sen mi yedin?		
Bu insanlar nereye bakıyorlar?		
İçinizden bazıları sınıfta kalacak.		
Aradan kaç yıl geçti?		
○ evde mi oturuyorsunuz?		
Elbisenin şurası sökülmüş.		
Biz her sabah spor yaparız.		

1. "Çocukları herkes sever." cümlesinde adın yerine kullanılan kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A. herkes
- B. çocukları
- C. sever

2. "Annem bunları bana verdi." cümlesinde kaç tane adın yerine kullanılan kelime vardır?

- A. 1
- B. 2
- C. 3

3. "Onun boyalarını aldım." cümlesinde boyaları alan kişi kim olabilir?

- A. ben
- B. onun
- C. sen

4. "Sen bana bunları mı aldın?" cümlesinde kaç tane adın yerine kullanılan kelime vardır?

- A. 3
- B. 2
- C. 1

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adın yerine kullanılan bir kelime yoktur?

- A. Buna ne oldu?
- B. Onlar çok çalışkandır.
- C. O çocuk güzel resim yapıyor.

6. "Siz kara göklerin yıldızları." cümlesinde hangi kelime adın yerine kullanılmıştır?

- A. siz
- B. kara
- C. biz

7.

Kemal ile Ali futbol oynuyorlar.

Aşağıdaki kelimelerden hangisi Kemal ile Ali'nin yerine kullanılabilir?

- A. o
- B. onlar
- C. siz

8. Seçeneklerin hangisinde kişi adının yerine kullanılan kelime çoğul hâtedir?

- A. sen
- B. o
- C. bizim

9. I. O, bahçeye gitti.
II. O bebek ne güzel.
III. O çocuklar çok akıllı.
IV. O da yemek yiyecek.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde "o" kelimesi adın yerine kullanılmıştır?

- A. I ve II
B. I ve IV
C. I, II, IV

10. "O arabayı bundan daha çok seviyorsun." **cümlesindeki adın yerine kullanılan kelime hangisidir?**

- A. bundan
B. çok
C. o

11. "Arkadaşlar bu, mahallemizin muhtarıdır." **cümlesinde "bu" kelimesi hangi adın yerine kullanılmıştır?**

- A. arkadaş
B. muhtar
C. vatandaş

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adların yerini soru yoluyla tutan kelime vardır?**

- A. Bunu nereden aldın?
B. Hangi kalem güzel?
C. Bu ağaçları kesecek misiniz?

13. **"Şu" kelimesi hangi cümlede adın yerine kullanılmıştır?**

- A. Şu araba sizin mi?
B. Şu telefonu verir misin?
C. Şu, senin resmine benziyor.

14. "..... hepsini koyun." **cümlesinde boş bırakılan yerlere adın yerini tutan hangi kelimeler yazılmalıdır?**

- A. o - şu
B. onların - buraya
C. onların - bu

15. **Cümlelerin hangisinde adın yerine kullanılan bir kelime yoktur?**

- A. Şunlardan hangisi senin?
B. Hangi kitap daha güzeldi?
C. Kırşehir'e kiminle gideceksin?

Soğuk, karlı bir hava... Her yer bembeyaz... Bu beyazlığı, yalnız önümüzde giden karaltılar bozuyordu. Bunlar, kağınlarıyla ordumuza cephane taşıyan köylü kadınlardı. Biraz sonra onlara yetişip selamlaştık. Biz, kalın paltolarımız altında titrerken, çok yaşlı bir nine, yorganını kağınının üstüne örtmüş, çıplak ayaklarıyla karları çiğniyordu. Sırtındaki peştemalin içinde de, kendisi gibi çıplak bir yavru vardı. Onları görünce içim sızladı:

– Nineciğim, dedim. Üşümez misin sen? Bak torunun da neredeyse donacak. Arabaya serdiğin yorganı onun üstüne örtsene!

Nine kağına doğru koştu:

– Kar serpiyor oğlum, dedi. Bunun altındaki millet malıdır. Nem kapmasın. Sonra, yorganın uçlarını çeke çeke top mermilerini iyice örttü.

Torunundan, oğlundan, kendinden daha çok ordumuzun cephanesini düşünüyordu. İşte Türk Milleti, Kurtuluş Savaşı'nı böyle fedakârlıklarla kazandı.

Mustafa NECATİ

1

Parçadaki olay ne zaman gerçekleşmiş?

2

Parçaya göre, kimler cephane taşıyormuş?

3

Nine, yorganını neden kağınının üzerine örtmüştü?

4

Ninenin peştemalinin içinde ne varmış?

5

Metne uygun bir başlık yazalım.

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN KELİMELERLE CÜMLE KURALIM

 Kutularda yazılı kelimelerle cümleler oluşturarak boş bırakılan yerlere örnekteki gibi yazalım.

çalışır

yazdı

kaçtı

keser

açtı

geldi

buldum

yıkadı

yapıyor

suladı

1 Babam çok çalışır.

6

2

7

3

8

4

9

5

10

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN KELİMELERİ BULALIM

 Aşağıdaki kutularda iş, oluş hareket bildiren kelimeleri **maviye**, bildirmeyenleri **kırmızıya** boyayalım.

şeker

gel

içtim

göl

sarı

mor

deniz

baktım

uyudu

yuvarlak

Ali

kitap

masa

fırçaladı

gitti

güneş

yıldız

silgi

baktı

kuş

kedi

uçtu

şişe

deffer

boyadı

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN KELİMELERİ YAZALIM

Tablolarda verilen cümlelere örnekteki gibi iş, oluş hareket bildiren kelimeler yazalım.

Cümle	İş, Oluş, Hareket Bildiren Kelimeler
Sofraya elimi yıkamadan	oturmam
Her sabah dişlerimi	
Eve gidince ödevlerimi	
Annem kahvaltıda yumurta	
Öğretmenim babamla	
Üç saattir seni	
Ağacın yaprakları	
Okulumuzun camlarını	

EYLEMLİLERİN ZIT ANLAMLILARINI BULALIM

Aşağıdaki iş, oluş, hareket bildiren kelimeleri zıt anlamlıları ile örnekteki gibi eşleştirelim

ağlamak	kapatmak	kaybetmek	susmak
çekmek	gelmek	almak	boşaltmak
inmek	gülmek	sormak	çözmek
gitmek	barışmak	konuşmak	bulmak
başlamak	çıkarmak	doldurmak	vermek
küsmek	itmek	bağlamak	uzaklaşmak
açmak	bitirmek	yaklaşmak	cevaplamak

EYLEMLERİ BULALIM

Her sırada verilen kelimelerden iş, oluş, hareket bildirenlerin kutusunu bulalım, boyayalım. Bulduğumuz kelimeyi örnekteki gibi cümle içinde kullanalım.

uslu	gitti	sarı	→	Kardeşim parka gitti.
beş	çanta	uçuyor	→	
yüzdü	oyun	saat	→	
tarak	ara	fırça	→	
silgi	kaçtı	deffer	→	
taze	kitap	uyudu	→	
elbise	iyi	okudum	→	

CÜMLELERİ EYLEMLERLE TAMAMLAYALIM

Aşağıdaki cümleleri iş, oluş, hareket bildiren kelimelerle tamamlayalım.

Bebek durmadan	Çocuklar parkta
Yaz tatilinde denizde bol bol	Yatmadan önce dişlerimi
Terzi elbiseyi üç günde	Bütün gece yağmur
Yarışmayı birinci olarak	Annem her sabah gazete

ROBENSON

Robenson, akıllı Robenson'um,
Ne imreniyorum sana bilsen!
Göstersen adana giden yolu;
Başımı dinlemek istiyorum.
Ben gemi olurum, sen kaptan ol;
Yelken açarız bir sabah vakti.
Güneşte gölgemiz olur deniz
Yolculuk! derken adamızdayız.
İsterdim tercümanım olasın,
Tanıtasın beni balıklara,

Vahşi kuşlara ve çiçeklere;
Bizdendir diyessin benim için.
Ağaca çıkmasını bilirim,
Tanırım meyvenin oluşumunu;
Taş kırmak da gelir elimizden
Ateş yakmak da, aş pişirmek de.
Robenson, hâlden bilir Robenson
Adan hâla batmadıysa eğer,
Alıp götürsen beni oraya,
Deniz yolu kapanmadan evvel!

Cahit SITKI TARANCI

1

Şair, nereye gitmek istiyor?

2

Şair, adaya neden gitmek istiyor?

3

Şair, adaya ne zaman gitmek istiyor?

4

Şair, kendisini kimlere tanıtmasını istiyor?

5

Şair, elinden ne geldiğini söylüyor?

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN KELİMELER

 Tabodaki kelimelerin eylem olup olmadıklarını örnekteki gibi işaretleyerek gösterelim.

Kelime	Eylem	Eylem Değil	Kelime	Eylem	Eylem Değil
tencere		X	etek		
susamış	X		kaldık		
cadde			ağladık		
dal			kahvaltı		
verdim			almış		
yeşil			soba		
gülmüş			yoruldum		
dökmüş			fincan		
mavi			sildim		
okumuş			yorgan		
bardak			yaktı		

 Aşağıdaki kutularda karışık olarak verilen harflerden örnekteki gibi iş, oluş, hareket bildiren kelimeler oluşturalım.

S V E D İ

sevdi.

Ü G L D Ü

K L A D İ

A R D A İ D

Ç U T U

T B A İ T

İ L S D İ

T Ç İ İ

G İ İ T T

EYLEMDE ZAMAN

 Aşağıdaki cümlelerde eylem olan kelimenin zamanını örnekteki gibi işaretleyelim.

Cümleler	Geçmiş Zaman	Şimdiki Zaman	Gelecek Zaman
Ayva çiçek açmış.	x		
Kitaplarını evde unutmuş.			
Sinan ellerini yıkıyor.			
Odasında kitap okuyor.			
O, her sabah spor yapıyormuş.			
Sana sık sık mektup yazacağım.			
Arkadaşıma hediye alacağım.			
Masaya çiçek koydum.			
Yarın sinemaya gideceğiz.			

 Aşağıdaki cümlelerdeki eylemleri bulup altını çizelim. Eylemlerin hangi zamanda yapıldığını karşılarına yazalım.

✓ Bu olaya çok güldüm.		✓ Annem yemek yaptı.	
✓ Ağabeyim müzik dinliyor.		✓ Hafta sonu dershaneye gideceğim.	
✓ Babam tarlada çalışıyor.		✓ Bayramda şiir okuyacağım.	
✓ Annem yemek yapıyor.		✓ Dayım seni sordu.	

 Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere geçmiş zamana ait eylemler yazalım.

Geçenlerde Ayşe'yi

Annemle pazara

Dün matematikten sözlü

Öğretmenimizin tayini

23 Nisan çok coşkulu

Bağda bol bol üzüm

Baloda giydiğin elbise çok

En sevdiğim tişörtüm

Ormanda piknik

Erkan özür

 Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere şimdiki zamana ait eylemler yazalım.

Pencereden dışarıyı

Dayım gazete

Ablam evi

Balıklar denizde

Kuşlar ne güzel

Zaman hiç durmadan akıp

Kedim soba başında

Annem telefonla

Sena yazı

Kerem ders

 Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere gelecek zaman ait eylemler yazalım.

Yazın tatile

Konser bileti

Dün matematikten sözlü

Sana mektup

23 Nisan çok coşkulu

Müzeleri ziyaret

Baloda giydiğin elbise çok

Akşam otobüste

Yazın köye

Yarın size

SAKLI BAHÇE

İstanbul'un gürültüsünden kaçıp, huzur dolu bir gün geçirmek isteyenlerin uğrak yeridir. Etrafı taş binalarla çevrili, yeşile ve maviye hasret kalan İstanbullular için bulunmaz bir hazinedir. Şehrin köşesinde kalmış yeşil bir dünyadır. Bisikletçilerin, koşucuların, doğaya arkadaş olanların ciğerlerini bayram ettirilen piknikçilerin vazgeçilmez mekanıdır. "İstanbul'da böyle bir yer var mı?" dediğinizi duyar gibiyim. Evet, var. Belgrad Ormanları'ndan bahsediyorum.

Belgrad Ormanları, İstanbul'un Sarıyer ilçesindedir. İçerisinde birçok gölet ve dere ile altı tane su bendi bulunmaktadır. Belgrad Ormanı, kışın yaprak döken çok sayıda ağaç ve bitki türünün oluşturduğu "yapraklı" adı verilen orman türüdür. Çam, meşe, gürgen, kayın, kestane ve kavak ağaçlarıyla farklı bitki türleri alanda iç içe büyümektedir. Burası ayrıca canlı varlığı açısından da önemli bir bölgedir. Avlanma yasağı sayesinde yaban hayat, oldukça zengin kalabilmiştir. Ormanda yetmiş bir çeşit kuş ve on sekiz memeli hayvan türü yaşamaktadır. Öyle ki tenhalıklarda tilki ve ya da kurtlara ve yaban domuzlarına, iç bölgelerde ise geyiklere rastlanabilir.

Muhteşem doğa kokusu ve sesleri eşliğinde, doğayla baş başa kalıp doğayı dinleme fırsatını bulacağınız bu saklı bahçe mutlaka gezip görülmesi gereken bir yerdir. Bol oksijen, temiz hava ve huzur... İşte hayat budur...

İnternette Alıntıdır.

Aşağıda boş bırakılan yerleri metne göre dolduralım.

- ➔ Belgrad Ormanları, İstanbul'un ilçesindedir..
- ➔ İçerisinde birçok ve ile tane su bendi bulunmaktadır.
- ➔ Belgrad Ormanı, kışın yaprak döken adı verilen orman türüdür.
- ➔ Ormanda çeşit kuş vardır.

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN KELİMELER

❓ Aşağıdaki iş, oluş, hareket bildiren kelimeleri örnekteki gibi olumsuz yapalım.

yapacağım	→	yapmayacağım	gelecek	→
aldım	→	söyledim	→
güleceğim	→	aradım	→
gördüm	→	koşuyor	→

❓ Aşağıdaki olumsuz olarak verilen iş, oluş, hareket bildiren kelimeleri örnekteki gibi olumlu yapalım.

gülmedik	→	güldük	sormamış	→
yazmadı	→	atlamadı	→
kalmıyor	→	yıkanmamış	→
yanmayacak	→	silmiyor	→

❓ Aşağıda olumsuz olarak verilen iş, oluş, hareket bildiren kelimeleri örnekteki gibi olumlu hâle getirerek birer cümlede kullanalım.

uğramayacağım	Yarım dedeme uğrayacağım.
çalışmayacağım
yemeyeceğim
yazmayacağım
gezmeyeceğim
gitmeyeceğim

OLUMLU - OLUMSUZ EYLEMLER

Aşağıdaki tabloda verilen iş, oluş, hareket bildiren kelimelerin olumlu ve olumsuz hâllerini örnekteki gibi yazalım.

İş, Oluş, Hareket Bildiren Kelimeler	Olumlu Hâli	İş, Oluş, Hareket Bildiren Kelimeler	Olumsuz Hâli
yazmadı	Yazdı.	okudu	
uyumamış		temizler	
silmedi		aramış	
yazmıyor		dağıtıyor	
çalışmamış		çektirdi	
eskimedi		itiyor	
kaçmadı		yıkadı	
kırmıyor		sökmüş	

EYLEMDE ZAMAN

Aşağıda geçmiş zamana ait eylemleri şimdiki zaman hâline getirerek birer cümlede kullanalım.

Ağustos böceği, kaplumbağaya yolu gösterdi.

.....

Yaz tatili bitti.

.....

O da bizimle oynamak istedi.

.....

O da bizimle gelecek.

.....

Yeşil ördek derede yüzdü.

.....

Bilmece kitabı alacak.

.....

Ayşe bisiklete binecek.

.....

OLUMLU - OLUMSUZ EYLEMLER, EYLEMDE ZAMAN

❓ Aşağıdaki eylemleri örnekteki gibi işaretleyelim ve zamanını yazalım.

Cümleler	Olumlu	Olumsuz	Zaman
Emre topuyla camı kırdı.	x		geçmiş zaman
Rüzgâr çamaşırları kuruttu.			
Babam gittiği yerden dönmedi.			
Teyzem bana kazak örmüş.			
Kardeşim çok uslu, hiç ağlamıyor.			
Ben hiç yakından fil görmedim.			
Şarkıları güzel söyledin.			
İnekten süt sağmışlar.			
Kerem sayı sayıyor.			

❓ Aşağıda verilen eylemleri olumlu ya da olumsuz oluşlarına göre eşleştirelim.

Bakmadı.

Sayar.

Temizliyor.

Kesti.

Üzmüş.

Olumlu

Olumsuz

Görüyor.

Silmedi.

Yüzmedi.

Yapmadı.

Yıkadı.

Söylememiş.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş, oluş, hareket bildiren kelime yoktur?

- A. Ağaçları suluyorum.
- B. Gökyüzü bir anda
- C. İlaçlarımı içmedim.

2. "Yiyecek görünce hemen koştular." cümlesinde eylem olan kelime hangisidir?

- A. görünce
- B. koştular
- C. yiyecek

3. Hangi seçenekte iş, oluş, hareket bildiren kelime şu anda yapılmaktadır?

- A. bakıyor
- B. uyudu
- C. gelecek

4.

Of be!

Murat

Orada kaldım.

Recep

Televizyon izlerken uyumuşum.

Mehmet

Hangisinin söylediği sözde iş, oluş, hareket bildiren kelime yoktur?

- A. Recep
- B. Mehmet
- C. Murat

5. "İki ayrı inşaat da yıkıldı."

"Bu olayı herkes gördü."

"20 aile dışarıda kalmış."

Yukarıdaki cümlelerde altı çizili olan eylemlerin olumsuz şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A. yıkılmadı - görmedi - kalmamış
- B. yıkılmasa - görür - kalmamış
- C. yıkılıyor - görüyor - kalıyor

6. zimba biz gittik

Yukarıda hangi renk çiçekle gösterilen kelime iş, oluş, hareket bildirmektedir?

- A.
- B.
- C.

7.

"Odasında sürekli ders çalışıyor, kimsenin onu rahatsız etmesine izin vermiyor." cümlesinde iş, oluş, hareket bildiren kelimeler seçenekte verilmiştir?

- A. etmesine - sürekli
- B. çalışıyor - vermiyor
- C. kimsenin - ders

8.	tut	yap	seç
	dayı	ay	eve
	git	koş	gel

Yukarıdaki kelimelerden kaç tanesi iş, oluş, hareket bildirmektedir?

- A. altı
- B. beş
- C. yedi

9. Aşağıdaki cümlelerde iş, oluş, hareket bildiren kelimelerden hangisi olumludur?

- A. Kardeşim havuzda yüzüyor.
- B. Daha hiç okumamış.
- C. O bizimle gelmiyormuş.

10. Aşağıdaki iş, oluş, hareket bildiren kelimelerden hangisi henüz gerçekleşmemiştir?

- A. yağdı
- B. gönderecek
- C. satıyor

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin daha önceden yapıldığı anlamı vardır?

- A. Aslan saldırılarına karşı güçsüz kaldılar.
- B. Kaan her gün kitap okur.
- C. Onunla görüşmeme izin vermiyor.

12. "Ağaçların altında" cümlesini aşağıdakilerden hangisi ile tamamlayamayız?

- A. uyurum
- B. otururum
- C. ütülerim

13. Aşağıdaki iş, oluş, hareket bildiren kelimelerin hangisinde iş şu anda gerçekleşmektedir?

- A. Babam bugün bizi gezmeye götürecektir.
- B. Ablam ödevlerini bitirdi.
- C. Annem pasta yapıyor.

14. "Pencereden bakacak." cümlesindeki iş, oluş, hareket bildiren kelimenin zamanı hangisidir?

- A. şimdiki zaman
- B. gelecek zaman
- C. geçmiş zaman

15. "Boyadım" kelimesinin olumsuzluğu hangi cümlede kullanılmıştır?

- A. Bu duvarı boyamadım.
- B. Akşamları duvarı boyamam.
- C. Söyledik ama boyamadı.

A) Aşağıdaki cümlelerin doğru olanlarına "D", yanlış olanlarına "Y" yazalım.
(üçer puan)

- Zamirler, cümlede adın yerine kullanılan kelimelerdir.
- "Bu telefon bana ait." cümlesindeki zamir "bu"dur.
- Cümlelerde iş, oluş, hareket bildiren kelimelere "eylem" denir.
- "Onunla eve kadar yürüdük." cümlesinde eylem "onunla" gelmesidir.
- Cümlelerde eylem olmasa da olur.

B) Aşağıdaki cümlelerde geçen zamirleri bulup karşlarına yazalım. (üçer puan)

- ❁ Onu hep arıyorum.
- ❁ Yarın ben geleceğim.
- ❁ Bu kalem senin mi?
- ❁ Elbisemi kendim ütülerdim.
- ❁ Sana kaç defa söyledim!

C) Aşağıda verilen cümlelere uygun eylemler yazalım. (üçer puan)

- ❁ Buzda düşünce ayağımı
- ❁ Gece ateşlenince doktora.....
- ❁ Sabah erkenden
- ❁ Ahmet, kitaplarını evde
- ❁ Öğretmen aniden sınıfa

D) Aşağıdaki eylemlerin hangi zamanı bildirdiğini karşlarına yazalım. (üçer puan)

- ❁ Çalıştı.
- ❁ Alıyor.
- ❁ Temizleyecek.
- ❁ Tuttu.
- ❁ Kesmiş.

E) Aşağıda boş bırakılan yerlere uygun zamirler yazalım. (üçer puan)

- ✿ taşıdığım kutu çok ağır.
- ✿ sabaha kadar çalıştık.
- ✿ sen mi aldın?
- ✿ nereye gidiyorlar?
- ✿ annene ver.

F) Aşağıdaki soruların cevaplarını işaretleyelim. (beşer puan)

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde henüz gerçekleşmemiş bir eylem vardır?

- A. Cuma günü karne alacağız.
- B. Arkadaşımın doğum günü partisine gittim.
- C. Ali, her gün düzenli olarak kitap okuyor.

2. "Sana bunları kendim hazırladım." cümlesinde kaç tane adın yerine kullanılan kelime vardır?

- A. 2
- B. 3
- C. 4

G) Aşağıdaki eylemleri istenilen şekilde yazalım. (üçer puan)

- ✿ çağırmak: (şimdiki zaman, olumsuz)
- ✿ dikmek: (geçmiş zaman, olumlu)
- ✿ sormak: (gelecek zaman, olumlu)
- ✿ okumak (gelecek zaman, olumsuz)
- ✿ yapmak (geçmiş zaman, olumsuz)

Değerlendirme Ölçeği

	A	B	C	D	E	F	Toplam
Puanlar							

EMPATİ

Bir pazartesi günüydü. Yoğun bir trafik vardı. Araçlar durmuş, ilerlemiyordu. İnsanların kimi okula, kimi işe yetişme telaşındaydı. Sabahın erken saatlerinde herkes gidecekleri yere bir an evvel ulaşmayı istiyordu. Biz de aynı sıkıntıları yaşıyorduk.

Gerilerden gelen bir siren sesi ile trafikte bir hareketlilik oldu. Bu, ambulansın siren sesiydi. Araçlar ambulansa acilen yolu açmalıydı. Sağ şeritteki arabalar birer ikişer sol şeride geçmeye çalışıyordu. Öyle ya! Ambulansın işi bizimkinden daha öncelikliydi. O, hayat kurtaracaktı. İçindeki hasta her kim ise acilen hastaneye yetiştirilmeliydi.

Biz de aracımızı diğer şeride yöneltip yolu ambulansa açtık. "Açılan yoldan ambulans rahatlıkla geçer, gider." diye düşünürken araçlardan bir tanesi yolu işgal etmiş durumdaydı. Kenara çekilmeye niyeti de yok gibiydi. Daha çok gaza yüklendi. Hazır yol ona kalmışken geçip gitmek derdindeydi. Ambulans arkada, o araç önde öylece ilerlediler. Acı acı çalan siren sesi de bu şoförü etkilememişti anlaşılır. Çevredeki araçlardan insanlar bu duyarsız şoföre tepki gösteriyorlardı. Kornaya basanlar, sinyal yapanlar, camdan kafasını uzatıp bağıranlar... Şoförün bu umarsızlığı herkesi hayret içinde bırakmıştı. "Bir insan nasıl bu kadar duyarsız olur?" diye söylendik. "O ambulansın içinde kendisi de olabilirdi..."

Çok geçmeden, ileride bir kaza gördük. Bir araç ters dönmüş, insanlar etrafında yaralıya ulaşmaya çalışıyorlardı. Biraz daha yaklaştığımızda bu aracın az önceki duyarsız şoföre ait olduğunu anladık. Şimdi, şoför ters dönmüş aracının içinde kurtarılmayı bekliyordu. Acaba az önceki tavrından dolayı utanmış, yaptığı davranışın yanlış olduğunu anlamış mıydı?" Kim bilir...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

Hikâyenin Adı

Hikâyenin Kahramanları

Olay

Yer

Zaman

Ana Fikir

NOKTA

 Mor civcivlerin konuşma balonlarındaki nokta ile ilgili verilen bilgilerden doğru olanların yumurtasını maviye yanlış olanların yumurtasını sarıya boyayalım.

Saat ve dakika gösteren sayılar arasına konulur.

Kısaltmalardan sonra kullanılır.

Tamamlanmamış söz gruplarının sonunda kullanılır.

Tarihi bildiren sayıların arasına konulur.

VİRGÜL

 Virgülün cümledeki görevleri ile ilgili verilen bilgilere uygun olacak şekilde boş bırakılan yerlere örnek cümleler yazalım.

Evet ya da hayır gibi cevaplardan sonra kullanılır.

.....

.....

.....

Eylemin kişisini belirtmek için kullanılır.

.....

.....

.....

Hitap kelimelerinden sonra kullanılır.

.....

.....

.....

Eş görevli kelimeleri ayırmada kullanılır.

.....

.....

.....

NOKTA, SORU ve ÜNLEM İŞARETİ

 Aşağıda verilen cümleleri, sonlarına gelmesi gereken noktalama işareti ile eşleştirelim.

Nerelisin
Ey Türk gençliği
Yorulдум
Sen kaçınıcı oldun
İmdaaat
Birlikte oynayalım
Hava soğuk
Ezgi geldi mi
Oturalım mı
Dikkat

Ders çalışalım mı
Yaşasın cumhuriyet
Sabah erkenden yola çıkacağız
Eyvah, kitabımı unuttum
İstanbul'a kar yağdı
Kahvaltını nerede yaptın
Telefon ne zaman arızalandı
Niçin bu kadar geç kaldın
Hey, buraya gelin
Törene katıldık

KESME İŞARETİ

 Aşağıdaki kelimelerin bazıları yanlış yazılmıştır. Kesme işareti kullanılarak yazılması gerekenleri düzelterek kırmızı renge, doğru yazılanları ise mavi renge boyayalım.

Tekirin

Hüseyinler

İzmirli

İngilizler

Kayseriye

TBMM'nin

Türkçemiz

23 Nisanda

KISA ÇİZGİ

 Aşağıda verilen cümlelerde kısa çizginin doğru kullanıldığı yerlere (D), yanlış kullanıldığı yerlere (Y) yazalım.

Meslekler insan hayatında önemli bir yer tutar.

Aliler uçakla mı Ankara'ya gidecekler?

Güneş boğazda pırl pırl parlıyordu.

Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!

EĞİK ÇİZGİ

❓ Aşağıdaki adres bilgilerini mektup zarflarının üstüne eğik çizgi kullanarak yazalım.

Mahalle : Ambarlı
Sokak : Polat
No : 13
Daire : 5
İlçe : Avcılar
İl : İSTANBUL

Mahalle : Kurtuluş
Sokak : Çiçek
No : 17
Daire : 4
İlçe : Odunpazarı
İl : Eskişehir

❓ Aşağıdaki cümlelerde, yay ayraç () olan yerlere uygun noktalama işaretlerini koyalım.

- Buraya gelir misin ()
Sabah erkenden kalkacağım ()
Eyvah, elim yandı ()
Ali () Ahmet () Ayşe gelmediler ()
Atatürk diyor ki () "Öğretmenler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır()"
() Anneciğim () bana bakar mısın ()
Atatürk () () Yurtta sulh, cihanda sulh () sözünü ne güzel söylemiş()

SİHİRLİ AYAKKABILAR

Öğretmenimiz, sınıfça bir futbol takımı kuracağımızı söylediğinde hepimiz havalara uçtuk. Sınıflar arası futbol müsabakaları düzenlenecekti. Bu yüzden çalışıp maçlara iyi hazırlanmalıydık.

Okuldan sonra, buluşup ilk antrenmanımızı yaptık. Herkes yeteneğine göre takımda yerine aldı. Ancak Berk, bir türlü karar veremiyordu. Futbolda iyi olmadığını düşünüp üzülüyordu:

— Ben sizin gibi iyi oynayamıyorum. Ne kalecilik, ne forvet... Hiç birini başaramam. Zaten ben hiç bir işi düzgün yapamam ki! Yedekte kalacağım.

Onun bu sözleri hepimizi çok üzüyordu. Onu, başarabileceğine bir türlü inandıramıyorduk. Birazcık kendine güvense, yapabileceğine inansa sorun kalmayacaktı.

Rakip takımla maç başlamıştı. Hepimiz, canla başla elimizden geleni yapıyorduk. Maçın sonlarına doğru Kerem düşerek ayağını burktu. Maça, bu şekilde devam edemezdi. Yerine Berk girecekti ama o da çok isteksizdi.

Saha kenarında da Kerem'in Berk'e birşeyler anlattığını gördüm. Sonra, kendi ayakkabılarını Berk'e verdi. Ayakkabıları giyen Berk sahaya koştu. Maç boyunca çok güzel oynadı. Attığı golle maçı kazanmamızı sağladı.

Maçtan sonra Kerem'e Berk'i nasıl ikna ettiğini sorduk.

— Ayakkabıların sihirli olduğunu söyledim. Bunları giyip maça çıkarsa yıldız futbolcu olacağını söyledim.

Bence Berk, o ayakkabıların sihirli olmadığını biliyordu. Cesaretini toplamış, başaracağına inanmıştı. Hepsi bu...

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

Çocuklar, takımlarını nasıl kurmuşlar?

2

Kerem Berk'i nasıl ikna etmiş?

NOKTALAMA İŞARETLERİ

 Aşağıdaki metinde noktalama işaretleri unutulmuş. Unutulan işaretleri koyalım.

Bir kurt, sarp bir kaya kenarında otlayan bir keçi gördü () Kayanın dibine vardı () Nazik bir sesle ()
 () Merhaba sevgili arkadaşım () dedi. Başınız döner () kayadan düşebilirsiniz () Bundan korkuyor musunuz ()
 Keçi cevap vermedi () Otlamaya devam etti () Kurt yine seslendi ()
 () Orası rüzgârlı değil mi () Baksanıza fırtına çıksa sığınacak yeriniz yok ()
 Keçi yine sesini çıkarmadı () Kurt devam etti ()
 () Hem bakın burada otlar daha boylu ve lezzetli ()
 Keçi nihayet konuştu ()
 () Kurt kardeş () sizi böyle nazik yapan şey benim yediklerim değil () yemek istediğiniz şey ()

AISOPOS (EZOP)
 (Dünden Bugüne Ezop, 1992)

 Aşağıdaki cümlelerde noktalama işaretleri unutulmuş. Unutulan işaretleri koyalım.

Ali()nin dişi ağrıyordu()

Küçük kedinin adını() Minnoş() koydular()

Atatürk nerede geziyordu()

Mert() öğretmene bir soru yöneltti()

Renkli kâğıtlar() balonlar() bayrak getirdik ve sınıfımızı süsledik()

Gazi() gülümseyerek sordu()

()Okula gidiyor musun()

1. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Nokta, sıra bildiren sayıların sonuna konur.
- B. Üç nokta, soru anlamı olan cümle sonlarına konur.
- C. Virgül, art arda sıralanan kelimelerin arasına konur.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinden virgül kaldırıldığında anlamda değişiklik olmaz?

- A. Ali, amcasını görmeyeli çok uzun zaman olmuş.
- B. O, evde yalnız başına kalmak istemiyordu.
- C. Ömer, erkenden uyudu.

3. Eğik çizgi aşağıdakilerden hangisinde kullanılmaz?

- A. Adres yazarken il ve ilçe adı arasında
- B. Adres yazarken mahalle ve sokak arasında
- C. Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasında

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama hatası vardır?

- A. Çayını içtin mi.
- B. Top mu oynuyor?
- C. Çantama defter, kitap, boya kalemleri koydum.

5. I. 22.02.1999

II. 18. Mart 1922

III. Saat 15.30

Yukarıda verilen tarih ve zamanlarda noktanın kullanımı ile ilgili ne söyleyebiliriz?

	I	II	III
A. doğru	yanlış	doğru	doğru
B. doğru	yanlış	yanlış	yanlış
C. yanlış	yanlış	yanlış	yanlış

6. Öğretmenimiz ödevlerini yapmayanları uyardı () Ali ()ye ise "Aferin." dedi ()

Yukarıda yay ayrıçla gösterilen yerlere hangi noktalama işaretleri gelmelidir?

- A. (,) - (!) - (?)
- B. (.) - (') - (.)
- C. (!) - (') - (.)

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna nokta konur?

- A. Gelen kim
- B. Bakkaldan ekmek alır mısın
- C. Ben de seninle gelmek istiyorum

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonundaki soru işareti yanlış kullanılmıştır?

- A. Nereye gideceksin?
- B. Ne yapacağımı bilmiyorum?
- C. Ne kadarını istiyorsun?

9. "İnsanları hayvanları çiçekleri doğayı sevin." cümlesinde kaç tane virgül kullanılmalıdır?

- A. 3
- B. 2
- C. 1

10. Annem sordu ()
() Yarın sinemaya gidelim mi ()
Yukarıdaki yay ayraçların yerine sırasıyla hangi noktalama işaretleri kullanılmalıdır?

- A. (—) - (,) - (.)
- B. (:) - (—) - (.)
- C. (:) - (—) - (?)

11. "Sevgili Dedeciğim" şeklindeki mektubuna başlayan Aslı "Dedeciğim" kelimesinden sonra hangi noktalama işaretini kullanmalıdır?

- A. ünlem
- B. virgül
- C. nokta

12. "Yetişin, yangın çıktı ()" cümlesinin sonuna hangi noktalama işaretini kullanmalıyız?

- A. nokta
- B. soru işareti
- C. ünlem işareti

13. "Pazardan erik () elma () kiraz aldım ()" cümlesinde boş bırakılan yerlere, sırasıyla hangi noktalama işaretleri konulmalıdır?

- A. (,) - (:) - (?)
- B. (,) - (,) - (.)
- C. (,) - (.) - (.)

14. Kesme işareti aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış kullanılmıştır?

- A. Merve'nin kalemi yeni.
- B. Burcu'ya ne dedin?
- C. Emine'ler gitti mi?

15. Hangi cümlenin sonunda kullanılan noktalama işareti yanlıştır?

- A. Ayten'in güneş rengi saçları var.
- B. Annem Bursa'ya gitti!
- C. Memlekette bayram havası var.

Uzunsüren kıştan sonra ilkbahar geldi. İlkbaharın gelişyle çevremizdeki ağaçlar rengârenk çiçek açtı. Hava iyice ısındı, kırları yemyeşil çimenler kapladı. Ceren ile Arda her bahar olduğu gibi bahçelerini belleyip tırmıkla düzelttiler. Sonra özenle sebze tohumları ektiler. Ektikleri tohumlara her gün merakla bakıyor, yeşereceği günü ipe çekiyorlardı. Bir sabah kalktılar, gözlerine inanamadılar. Sonunda tohumlar yeşermeye başlamıştı. Tohumları her gün suladılar, onlarla konuştular.

Bir süre sonra tohumlar fide oldu. Annesinin ve babasının yardımıyla bahçede başka bir bölüm hazırlayarak fideleri oraya diktiler. Yaz geldiğinde Ceren ve Arda'nın domates, biber ve salatalık fideleri ürün vermeye başladı.

Kendi yetiştirdikleri sebzeleri özenle topluyor, büyük bir zevkle yiyorlardı. Onları en mutlu edense emeklerinin karşılığını almalarıydı. Ceren ve Arda bir iş başarmasının mutluluğuyla kendileri ile gurur duydular.

1

İlkbaharın gelişyle gerçekleşen olaylar nelerdir?

2

Ceren ile Arda, bahçeye ne tohumu ektiler?

3

Fideleri dikmek için kimden yardım aldılar?

4

Ceren ile Arda niçin mutlu oldular?

5

Metne uygun bir başlık yazalım.

ÖZEL ADLARIN YAZIMI

❓ Aşağıdaki cümlelerde geçen özel adların yazımını inceleyelim. Doğru yazılanların başına "D", yanlış yazılanların başına "Y" yazalım.

- Ayşeden özür dilemiş.
- Bu adreste yazılı Atatürk caddesini bulamadım.
- Çanakkaleye beraber gidelim.
- Ömer her şeyi hazırlamış.
- Elif'e "Nerede kaldın?" diye sor.
- Efese gezmeye gittik.
- Türkiye'yi çok seviyorum.
- Japonlar teknoloji ile anılırlar.

YAZIM HATALARINI DÜZELTELİM

❓ Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışları yapılmıştır. Yapılan yanlışları düzelterek cümleleri yeniden yazalım.

Sağlıklı yaşam için sipor yapmalıyız.

Çiçekci kızdan çiçek aldım.

En sevdiğim arkadaşım Erzurum'ludur.

Bakkal'dan gofret aldım.

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

 Aşağıda yazım (imlâ) kuralları ile ilgili bilgiler verilmiştir. Doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yazalım.

- Şehir, bölge, ülke adları büyük harfle başlar.
- Cümlelerin baş harfi her zaman büyük yazılmaz.
- Satır sonuna sığmayan kelimeler kesme işareti ile ayrılır.
- Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır.
- Özel adlara gelen ekler kesme işareti ile ayrılır.
- Tarih yazarken sayılar arasına virgül konur.
- Kişi ad ve soyadları büyük harfle başlar.

DOĞRUSUNU YAZALIM

 Aşağıdaki kelimeler yanlış yazılmıştır. Doğrularını karşlarına yazalım.

anadolu → ____	antreman → ____	bardakçı → ____
sipor → ____	Türkiyenin → ____	yamur → ____
yapdik → ____	Kelebek → ____	kirbit → ____
pantol → ____	yalniş → ____	izmir → ____
yanlız → ____	ankara → ____	kipri → ____
ayşe → ____	durakın → ____	herkez → ____
sabahdan → ____	almanca → ____	örenci → ____

“-Mİ” SORU EKİNİN YAZIMI

 Aşağıdaki cümleleri -mi soru ekini kullanarak örnekteki gibi soru cümlesi hâline getirelim.

- Sen de bizimle gelecek **misin?**
- Yazılıya çalıştın
- Bugün biraz kitap okur
- Ne söylediğimi duydun
- Beni anlıyor
- Gidince onu görür
- Ekmek aldın
- Parkta oyun oynamayı sever
- Doğum gününü kutladınız
- Akşam haberlerini dinledin

“-DE” EKİNİN YAZILIŞI

 Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere yazım kurallarına uygun olarak “de” hâl ekini veya “de” bağlacını yazalım.

- Şu kitabı oku bize anlatırsın.
- Sen..... kırmızı kalem var mı?
- Soğuk hava..... hayvanlar..... üşür.
- Ya izmir’e gel ya..... ben geleyim.
- Bunlardan bizim evde..... var.
- Masa..... ödevlerimi yaptım.
- Pazara onlar..... gelsin.
- Dayım fabrika..... çalışıyor.

YEMEĞİN BUĞUSUNA AKÇENİN SESİ

Nasreddin Hoca, Akşehir’de kadılık vazifesini yürütürken karşısına iki adam çıkmış. Birisi öteden beri cimriliğiyle tanınmış bir aşçı, diğeri de boynu bükük bir fakir.

Aşçı söz almış:

— Hoca'm demiş, ben bu adamdan davacıyım. Dükkânın önünde fasulye pişiriyordum.

Tencerenin kenarından buğusu çıkıyordu yemeğin. Bu adam elinde somunla geldi. Kopardığı lokmaları yemeğin buğusuna tutup başladı atıştırmaya. Nihayet koca bir ekmeği bitirdi. Ondan fasulye buğusunun parasını istedim, vermedi.

Nasreddin Hoca, anlatılanları dikkatlice dinledikten sonra fakire dönüp:

— Doğru mu bunlar? diye sormuş.

— Evet, demiş fakir adam.

— Öyleyse para kesesini çıkar bakalım.

Zavallı fakir, kadı efendiye karşı gelememiş. İçinde üç, beş akçe olan para kesesini Hoca’ya uzatmış. Bu sefer aşçıyı çağırmış yanına. Keseyi kulağına yaklaştırarak şingirdatmaya başlamış. Sonra da:

— Haydi demiş aldın işte alacağını. Aşçı:

— Nasıl olur? diye şaşkınlığını belli etmiş. Paramı vermediniz henüz.

Hoca cevap vermiş:

— Fazla uzatma, yemeğin buğusunu satan akçenin de sesini alır elbet.

1

Nasrettin Hoca'nın karşısına kimler çıkmış?

2

Aşçı neden fakir adamdan şikâyetçi olmuş?

3

Nasrettin Hoca, fakir adamdan ne istemiş?

4

Nasrettin Hoca, cimri aşçıya nasıl bir ders vermiş?

YAZIM KURALLARI

 Aşağıdaki cümlelerde sayıların, tarihlerin ve saatlerin yazılışı ile ilgili yanlışlıklar yapılmıştır. Doğrularını bularak cümleleri tekrar yazalım.

Akşam en geç saat 22:00'de yatarım.

Kardeşim oniki yaşına girdi.

2003, te okula başladım.

Aldığım elbisenin fiyatı altmışbeş liradır.

10 temmuz 2015, te seyahata çıkacağız.

Bu yıl 3, sınıfta okuyorum.

KISALTMALARIN YAZILIŞI

 Aşağıdaki kelimelerin kısaltmalarını yazalım.

Yazılışı	Kısaltması	Yazılışı	Kısaltması
Doktor		Santimetre	
Numara		Dakika	
Metre		Avukat	
Türk Hava Kurumu		Telefon	
Türkiye Büyük Millet Meclisi		Doçent	
Türk Dil Kurumu		İngilizce	

OLSAM

Konya'da buğday, Isparta'da halı, gül
Milas'ta zeytin olsam.

Geçerken şöyle bir Efes'e uğrasam.

İzmir'de üzüm, Afyon'da kaymak,

Anzer'de bal olsam.

Geçerken şöyle bir Zonguldak'a uğrasam.

Giresun'da fındık olsam.

Geçerken şöyle bir Ilgaz'a uğrasam.

Dağın doruklarında bir kucak kar toplasam.

Hattuşaş'ta Hititli, Mudanya'da barış olsam.

Geçerken şöyle bir Ankara'ya uğrasam.

Malatya'da kayısı, Antep'te fındık olsam.

Pamuk tarlalarında yatıp da yuvarlansam.

Van Gölü'nde bir kedi, Karadeniz'de hamsi,

Tuz Gölü'nde tuz olsam.

Geçerken şöyle bir Mevlana'ya uğrasam.

Erzurum'da Atabarı, Kars'ta örülmüş peynir.

Ağrı'da kar olsam.

Geçerken şöyle bir Diyarbakır'a uğrasam.

O büyük karpuzların ben de tadına baksam.

Batman'da petrol, Bilecik'te kelaynak

Nemrut'ta güneş olsam.

Geçerken şöyle bir Harran'a uğrasam.

İlk üniversitenin temellerini bulsam.

Başlamışken bir uçtan vatanımı dolaşsam.

Bursa'da şeftali, Eskişehir'de lüle, bor

Aydın'da incir olsam.

Denizde vapur, Boğaz'da yalı olsam.

Çamlıca'da bir okul, Belgrad'ta yeşil orman,

Köprüde balık - ekmek, Haliç'te sandal olsam.

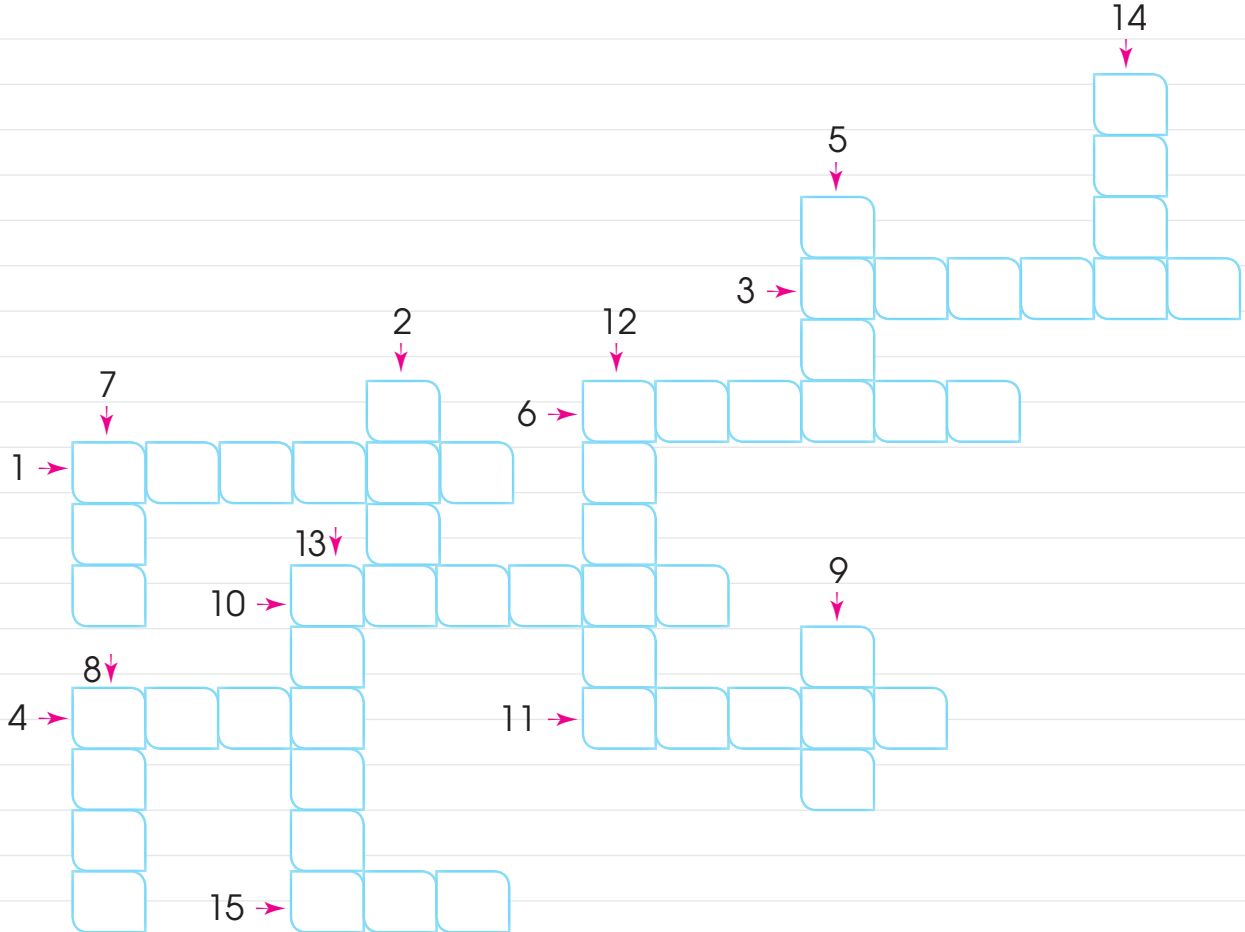
İstanbul'da İstanbul olsam.

Aşağıda verilen soruların cevaplarını bulmacaya yazalım.

1. Şair Konya'da ne olmak istiyor?
2. Şair Isparta'da ne olmak istiyor?
3. Şair Milas'ta ne olmak istiyor?
4. Şair Milas'tan geçerken nereye uğramak istiyor?
5. Şair İzmir'de ne olmak istiyor?
6. Şair Afyon'da ne olmak istiyor?
7. Şair Anzer'de ne olmak istiyor?
8. Şair Amasya'da ne olmak istiyor?
9. Şair Rize'de ne olmak istiyor?
10. Şair Giresun'da ne olmak istiyor?
11. Şairin Giresun'dan geçerken uğramak istediği dağ hangisidir?
12. Şair Malatya'da ne olmak istiyor?
13. Şair Antep'te ne olmak istiyor?
14. Şair Van'da ne olmak istiyor?
15. Şair Ağrı'da ne olmak istiyor

1. Aşağıdaki kelimelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A. pijama
- B. asfalt
- C. laylon

2. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A. İzmir'li
- B. Aliler
- C. Ankarada

3. "Güneşlenirken güneş kiremi kullanmalıyız."

Yukarıdaki cümlede kaç tane kelimenin yazımı yanlıştır?

- A. 1
- B. 2
- C. 3

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A. 15 temmuz 1985'te doğdum.
- B. Oturma odamız Güneş almıyor.
- C. Mehmet Gedik Lisesinde okuyorum.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de" eki farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A. Çay da içtik kahve de.
- B. Limonatada şeker yok.
- C. Ödevlerimi okulda yaptım

6. Aşağıdaki kelime gruplarından hangisinin yazımı yanlıştır?

- A. Türk Dil Dergisi
- B. Öğretmen Gülhan
- C. Erciyes dağı

7. "Depremde kızıl ¹ay ²battaniye ³dağıttı. ⁴"

cümlesinde kaç numaralı kelime yanlıştır??

- A. 1
- B. 2
- C. 3

8. Hangi cümlede soru eki olan "mi" yanlıştır yazılmıştır?

- A. Bu resmi sen mi yaptın?
- B. Siz de bizimle gelecekmi siziz?
- C. Yarın işe gidecek misin?

9. "Ezgi ile Merve'nin dişlerini Doktor hasan muayene etti." **cümlesinde yazım yanlışlığı yapılan özel ad hangisidir?**

- A. Merve
- B. Ezgi
- C. Hasan

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yoktur?**

- A. Bu Akşam size geliriz.
- B. Bakan dün Rizedeydi.
- C. Kedimiz Minnoş'a süt verdim.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yoktur?**

- A. Kıbristan arkadaşım gelecek.
- B. Dört yıl Edirne'de okudum.
- C. İstanbula Erzurum'dan geldim.

12. **Aşağıdaki tarihlerden hangisi yanlış yazılmıştır?**

- A. 15 aralık 2004
- B. 09.02.1998
- C. 13 Mart 1991

13. "Okul müdürü senide çağırıyor." **cümlesinde, nasıl bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A. Müdür kelimesi küçük harfle yazılmıştır.
- B. Bağlaç görevinde olan "de" kelimeye bitişik yazılmıştır.
- C. Okul müdürü ayrı yazılmıştır.

14. **Aşağıdaki "kelime - kısaltma" eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?**

- A. Santimetre → Sm
- B. Doktor → Dkr.
- C. İngilizce → İng.

15. **Aşağıdakilerden hangisi yanlış yazılmıştır?**

- A. TBMM'ye
- B. Dr.'e
- C. Prof.'a

LAFLA PEYNİR GEMİSİ YÜRÜMEZ

Bir zamanlar İstanbul'da Aksi Yusuf adında bir peynir tüccarı varmış. Bu tüccar, çıkarıcı ve cimri bir kişiymiş. Trakya'dan getirdiği peynirleri İstanbul'da satır, artanı da deniz yoluyla İzmir'e gönderirmiş. İzmir'de peynir fiyatları yükseldikçe elinde ne kadar mal varsa gemilere yükletir, ama taşıma ücretini vermeyerek kaptanları yalanlarıyla oyalar dururmuş:

— Hele peynirler sağ salim varsın, istediğiniz parayı fazla fazla veririm, diye vaatlerde bulunurmuş. Birkaç kez aldanan gemi kaptanlarından birisi yine İzmir'e doğru yola çıkmak üzere iken sinirlenmiş ve şöyle demiş:

— Efendi, tayfalarım para ödeyeceğim. Gemimin kalkması için masrafım var. Parayı peşin ödemezsen Sarayburnu'na bile dönmem.

Aksi Yusuf:

— Hele peynirler sağ salim varsın, demeye başlayacakmış ki gemici:

— Efendi, "Lafla peynir gemisi yürümez." sözünü yapıştırıvermiş. Ve sözlerine "Geminin yürümesi için kömür lazım, yağ lazım." diyerek devam etmiş.

Bu sözler üzerine Aksi Yusuf parayı ödemiş. O gün akşama kadar şu tek cümleyi sayıklayıp durmuş. "Lafla peynir gemisi yürümez ha!".. Bu söz daha sonra iş yapmayı sadece boş konuşanlar için söylenmeye başlanarak atasözü olmuş. Güzel Türkçemize yerleşmiş.

İnternette Alıntı

Aşağıdaki boş bırakılan yerleri metne göre dolduralım.

- ➔ Bir zamanlar İstanbul'da adında bir peynir tüccarı varmış.
- ➔ Bu tüccar ve bir kişiymiş.
- ➔ getirdiği peynirleri satarmış.
- ➔ Peynirleri İzmir'de sattırmak için yükletir ama
..... vermeyerek kaptanları yalanlarıyla oyalarmış.

"Lafla peynir gemisi yürümez." atasözü ne demektir? Açıklayalım.

.....

.....

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

❓ Aşağıda deyimlerle ilgili bilgiler verilmiştir. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- Deyimler kalıplaşmış söz öbekleridir.
- Kısa ve özlü anlatımlardır.
- Bazı deyimler gerçek anlamını korur.
- Cümle biçiminde olurlar.
- Genellikle mecaz anlamlıdır.
- Deyimler kalıplaşmış sözler olduğundan kelimelerin yeri değiştirilemez.
- Deyimlerin ders verme özelliği yoktur.

DEYİMLER

❓ Kutulardaki kelimeleri eşleştirerek deyimler oluşturalım. Oluşturduğumuz deyimleri tabloya yazalım.

başına	aç	<div style="border: 1px solid blue; padding: 10px;"> <p>→</p> <p>→</p> <p>→</p> <p>→</p> <p>→</p> </div>
kafa	buyruk	
gözlü	yormak	
küplere	can	
atmak	binmek	

DEYİMLERLE CÜMLE OLUŞTURALIM

 Aşağıdaki deyimleri kullanarak cümleler oluşturalım.

kulak kesilmek

göz kulak olmak

gözünde tutmak

göze batmak

kafa tutmak

.....

.....

.....

.....

.....

DEYİMLERİ BULALIM

 Toplarda iki deyim saklıdır. Kelimelerin numaralarını deyim oluşturacak şekilde kutucuklara dizelim.

1. dereden

2. kuş

3. su

4. bin

5. vurmak

6. iki

7. getirmek

8. bir

9. taşla

BULALIM, BOYAYALIM

 Karışık olarak verilen kelimelerden deyim oluşturarak aynı renklere boyayalım.

dökmek

sıkmak

almak

aceleye

getirmek

hafife

dişini

konmak

hazıra

patlatmak

dil

kafası

DEYİMLER OLUŞTURALIM

 Aşağıda karışık olarak verilen kelimeleri doğru sıralayıp deyimler oluşturalım.

bitmek - tüy - dilinde

Deyim:

kulaklarına - ağzı - varmak

Deyim:

çalmak - zil - etekleri

Deyim:

diken - tüyleri - olmak - diken

Deyim:

DEYİMLERİ TAMAMLAYALIM

 Deyimlerdeki eksik kelimeleri yan taraftaki kutularda yazan kelimelerle tamamlayalım.

Pire için yakmak
 Dillere olmak
 ucunu kaçırmak
 Ağzı varmak
 Daldan konmak
 Sırt vermek
 Yalan yere etmek
 Un etmek
 Ruhu bile
 Parasını atmak

dala

yorgan

ipin

destan

sokağa

kulaklarına

ufak

duymamak

yemin

sırtta

DOST KARA GÜNDE BELLİ OLUR

Zamanın birinde çok iyi anlaşılan iki arkadaş varmış. Çocukluk yıllarından beri arkadaşlarmış. Yedikleri, içtikleri ayrı gitmezmiş. Beraber çok güzel vakit geçirirlermiş.

Günler böyle geçerken, bir tanesi işlerinde çok başarılı olmuş. Kısa zamanda çok para kazanmış. Evini, arabasını, yaşadığı çevreyi değiştirmiş. Girdiği yeni ortamlarda yeni arkadaşlar edinmiş. Çocukluk arkadaşını beğenmez olmuş. Artık onunla görüşmek istemiyor, türlü bahanelerle arkadaşını atlatıyormuş.

Yıllar böyle geçip gitmiş. Zenginlik içinde yaşayan adam, günün birinde bir hastalığa yakalanmış. Hastalığına şifa bulmak için doktor doktor geziyormuş. Hastalığı çalışmasına da engel olunca para sıkıntısı da yaşamaya başlamış. Tedavisi için gereken parayı bulmak için arkadaşlarına gitmiş. Onlardan borç para istemiş. Ama kimse ona borç para vermeye yanaşmamış. Dostu sandığı insanlar ona destek olmuyorlar, onu yalnız bırakıyorlarmış. Sağlıklı olduğu zamanlarda etrafında olan insanların hiçbiri yanında yokmuş artık.

Eski arkadaşı, onun başına gelenleri duymuş, hemen yanına koşmuş. "Dostumun zor zamanında onun yanında olmalıyım." Her ne kadar arkadaşı onu, zengin olduğu günlerde unutsa da...

Kendisi onu yalnız bırakmayacak, ona her türlü destek olacaktı. Ne demiş atalarımız: "Dost kara günde belli olur..."

Mahbile TOPALOĞLU CEYLAN

1

İki arkadaş ne zamandan beri tanışıyorlarmış?

2

Zengin adamın başına ne gelmiş?

3

Zengin adamın hastalandığını duyan çocukluk arkadaşı ne yapmış?

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

 Aşağıda atasözleri ile ilgili bilgiler verilmiştir. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- Öğüt verici nitelikte sözlerdir.
- Genellikle sonuna -mek, -mak eki gelir.
- Kısa ve özlü anlatımlardır.
- Kimin söylediği belli değildir.
- Konuşmalarımıza güzellik katar.
- Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş sözlerdir.

ATASÖZLERİNİ BULALIM

 Aşağıda karışık olarak verilen atasözlerini söyleniş biçimlerine göre sıraya dizerek boşluklara yazalım.

gelecek - kaz - esirgenmez - yerden - tavuk

mumu - kadar - yanar - yalancının - yatsıya

pis - kedi - uzanamadığı - der - ciğere

kapıdan - mart - baktırır - kürek - yaktırır - kazma

söylemeyen - derman - derdini - bulamaz

ATASÖZLERİ VE ANLAMLARI

 Aşağıda verilen atasözlerini açıklayalım.

Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.

Damlaya damlaya göl olur.

Ayağını yorganına göre uzat.

Güneş balçıkla sıvanmaz.

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.

DEYİMLER VE ATASÖZLERİNİ YAZALIM

 Karışık olarak yazılmış olan atasözlerini mavi, deyimleri ise yeşil tahtaya yazalım.

“Ev alma komşu al”
 “Son gülen iyi güler”
 “Tadı damağında kalmak”
 “Akıl akıldan üstündür”
 “Taş atmak”
 “Azıcık aşım ağrısız başım”
 “Küçük düşmek”
 “Karnı zil çalmak”
 “Lafı ağzından almak”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DEYİMLER VE ANLAMLARI

 Aşağıdaki deyimlerin anlamlarını noktalı yerlere yazalım.

Etekleri zil çalmak:

.....

.....

Can kulağıyla dinlemek:

.....

.....

Kulağına küpe olmak:

.....

.....

Göz yummak:

.....

.....

Eli ayağı dolaşmak:

.....

.....

Burnu havada olmak:

.....

.....

1. Öğretmen proje ödevlerini isteyince çocukların etekleri tutuştu.

Yukarıdaki cümlede altı çizili kelimeler aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı anlamda kullanılmamıştır?

- A. Sınavı kazanan Elif'in etekleri tutuştu.
 B. Müdürün geleceğini duyunca etekleri tutuştu.
 C. Babam kızınca ablamın etekleri tutuştu.

2. "Çekinecek hiçbir durumu olmayan." anlamına gelen deyim hangisidir?

- A. iyi niyet
 B. alın teri
 C. alını açık

3. "Bildiğini okumak" deyimini ile aynı anlamda gelen kelimeler hangi seçenekte verilmiştir?

- A. Böyle istediğin gibi davranamazsın.
 B. Hep bildiğin kitapları okuyorsun.
 C. Çok bilmişlik iyi değildir.

4. 1. konmak 2. kuşu
 3. devlet 4. başına

Karışık olarak verilen kelimeleri sıraya dizdiğimizde hangi seçenek bir deymi belirtir?

- A. 2, 1, 3, 4
 B. 4, 2, 3, 1
 C. 4, 3, 2, 1

5. "Danışan dağı aşmış, danışmayan düz yolda şaşmış." atasözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Bizden daha bilgili ve deneyimli insanlara danışmalıyız.
 B. Başka insanların fikirlerini dikkate almamalıyız.
 C. Çevremizdekilerle sıkıntılarımızı paylaşmalıyız.

6. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi dostluğun önemini belirtmez?

- A. Dost kara günde belli olur.
 B. Dostun attığı taş baş yarmaz.
 C. Ne oldum dememeli ne olacağım demeli.

A) Aşağıdaki cümlelerin doğru olanlarına "D", yanlış olanlarına "Y" yazalım.
(üçer puan)

- Bağlaç olan "de" kelimeye bitişik yazılır.
- "mi" soru eki ayrı yazılır.
- Bütün kısaltmalardan sonra nokta kullanılır.
- Hitap cümlelerinden sonra virgül kullanılır.
- Deyimler her zaman gerçek anlamında kullanılır.
- Atasözleri, yol gösteren ve öğüt veren sözlerdir.

B) Aşağıda boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle dolduralım. (dörder puan)

- ➔ Birden fazla sözcükten oluşan sayılar yazılır.
- ➔ Kurum ve kuruluş adları kısaltılırken her sözcüğün alınarak kısaltma yapılır.
- ➔ Ünlem işareti , , gibi duygu bildiren ifadelerden sonra kullanılır.
- ➔ Bir cümle ya da sözcükten sonra açıklama yapılacaksa kullanılır.
- ➔ Genellikle gerçek anlamından az çok uzaklaşarak ilgi çekici anlam taşıyan, en az iki sözcükten oluşan kalıplaşmış sözcüklere denir.
- ➔ Atasözleri, anlatımlarımıza katar.

C) Aşağıda, karışık olarak verilen kelimelerden atasözü oluşturalım. (ikişer puan)

➔ uymaz - hesap - evdeki - çarşıya

.....

➔ işleyen - pas - demir - tutmaz.

.....

➔ ev - komşu - al - alma

.....

➔ gülü - katlanır - dikenine - seven

.....

D) Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştirelim. (üçer puan)

1. Gözünü dört açmak

a. Tekrar tekrar söylemekten usanmak.

2. Kulağı çınlamak

b. Çok sinirlenmek.

3. Etekleri zil çalmak

c. Aldanmamak için çok uyanık olmak.

4. Küplere binmek

d. Anılmak, arkasından konuşulmak.

5. Dilinde tüy bitmek

e. Sevinçli bir haber üzerine heyecanlanmak.

E) Aşağıdaki parantez içlerine uygun noktalama işaretlerini koyalım. (üçer puan)

→ Yaşasın() bayram geliyor()

→ Cumhuriyetimizin 92() yılını coşkuyla kutladık()

→ Amasya()nın neyi meşhurdur()

→ Sevgili Arkadaşım Ömer()

→ Yurdumuzda en çok deprem() sel() heyelan ve çığ düşmesi gibi doğal afetler yaşanır()

F) Aşağıdaki cümlelerde yapılan yazım yanlışlarını bularak doğrusunu altına yazalım. (dörder puan)

→ T.H.Y tüm uçuşlarını iptal etti.

.....

→ Son tireni kaçırdıkmi?

.....

→ Akşam Eda'lar bize gelecek.

.....

→ Yemeği ayşe Teyzemi yapacak?

.....

→ 11 ocak 1981,de izmirde doğdum.

.....

Değerlendirme Ölçeği

	A	B	C	D	E	F	Toplam
Puanlar							

1. "Ödevlerini bitirdin mi?" cümlesi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A. Emir cümlesidir.
- B. Soru cümlesidir.
- C. İstek cümlesidir.

2. "Erkenden ödevlerimi tamamladım." cümlesi için aşağıdakilerden hangisini söyleyebiliriz?

- A. Olumlu - devrik
- B. Olumsuz - devrik
- C. Olumlu - kurallı

3. Aşağıdakilerden hangisi hayal unsuru içermektedir?

- A. Bütün gün uyudum.
- B. Leylek "Size misafirlige geldim." dedi.
- C. Bir günde kitabın yarısını okudum.

4. Aşağıdaki kelimelerden hangisi eş seslidir?

- A. kaz
- B. kitap
- C. ağaç

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi duygusu içerir?

- A. Başaramadığım için çok üzüldüm.
- B. Evimizi temizleyelim.
- C. Dersime çok çalıştım.

6. Aşağıdakilerden hangisi bir varlığın adının yerine kullanılmıştır?

- A. masada
- B. onunla
- C. oturduk

7. Gelmeyiniz ey düşmanlar,
Çanakkale geçilemez.
Bekler nice kahramanlar,
Çanakkale geçilemez.

Yukarıdaki dizelerde kaç tane çoğul ad vardır?

- A. 1
- B. 2
- C. 3

8. Seçeneklerde verilen kelimelerden hangisi topluluk adıdır?

- A. kuşlar
- B. tuz
- C. millet

9.

misafir	inmek	sual
çkmak	soru	konuk

Yukarıdaki tabloda eş anlamlarıyla verilen kelimeler turuncuya, zıt anlamlarıyla verilen kelimeler yeşile boyanacaktır. **Oluşan şekil aşağıdakilerden hangisidir?**

- A.
- B.
- C.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş, oluş, hareket bildiren kelime geçmişte yapılmıştır?**

- A. Babam akşam gelecek.
B. Sınıfımızı temizliyoruz.
C. Kardeşimle annem gelene kadar ilgilendim.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi abartı unsuru içerir?**

- A. Saat yedi olmadan uyudum.
B. Dağ gibi çamaşır yıkadım.
C. Ellerimi iyice sabunladım.

12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi neden-sonuç cümlesidir?**

- A. Tabağındaki yemekleri bitirdi.
B. Kardeşim susadığı için eve geldi.
C. Annem odayı temizledi.

13. **Aşağıdaki kelime çeşitlerinden hangisinde soyut ad yoktur?**

- A. sevgi - okul
B. rüya - üzüntü
C. masa - sandalye

14. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde farklı düşünmeye yönlendiren bir ifade vardır?**

- A. Size gelecektim fakat işim çıktı.
B. Sensiz oraya nasıl gideceğim.
C. Sınava geç kaldım bu yüzden sınavım kötü geçti.

15. **"Onu nasıl bulabileceğimi bilemiyorum" cümlesinin sonuna hangi noktalama işareti konmalıdır?**

- A. nokta
B. ünlem
C. soru işareti

1. "Çalışkan" kelimesi hangi cümlede varlığın özelliğini belirten kelime olarak kullanılmamıştır?

- A. Çalışkan öğretmenler ülkemizi aydınlatır.
B. Çalışkan öğrenciler sevilir.
C. Çalışkanı ödüllendirmeliyiz.

2. "Sütünü içti, hemen uyudu." cümlesinde iş, oluş, hareket bildiren kelimeler hangileridir?

- A. sütünü - uyudu
B. içti - uyudu
C. içti - hemen

3. Aşağıdaki deyimlerden hangisinde kendini beğenmek anlamı vardır?

- A. Burnu büyük
B. Burnunda tütme
C. Burnundan solumak

4. "Küçük kız" kelime grubunda "küçük" kelimesi "kız" kelimesini hangi yönden nitelemektedir?

- A. renk
B. durum
C. millet

5. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A. herkez
B. sarımsak
C. pırasa

6. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Alfabemizde sekiz tane ünlü harf vardır.
B. Türkçe kelimelerin başında "ğ" harfi bulunmaz.
C. Alfabemizde yirmi dokuz tane ünsüz harf vardır.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

- A. Ey kahraman Türk!
B. Dayım yengeme gözlüğünü sordu?
C. Nihayet kitap bitti.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma anlamı vardır?

- A. Ayşe ile Fatma resim yaptılar.
- B. Annem çok yorulmuş.
- C. Bu ev ötekenden eski.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tür (cins) adı yoktur?

- A. Bu tabloyu ablam yaptı.
- B. Sedefler Edirne'den dönmüşler.
- C. Ankara'dan İstanbul'a altı saatte gittik.

10. "Seninle anlaşamıyorum en iyisi ben buradan gideyim."
cümlesinde önem belirten kelime hangisidir?

- A. gideyim
- B. anlaşamıyorum
- C. en iyisi

11. Hangi cümle on üç heceden oluşmuştur?

- A. Futbolcunun burnu kanıyordu.
- B. Akşama kadar seni bekledim.
- C. İhtiyarın gözleri iyi görmüyordu.

12. Aşağıdaki kelimelerden hangisi adın yerini tutan kelime değildir?

- A. onu
- B. çocuklar
- C. biz

13. Aşağıda resmi verilen varlıklardan hangisinin adı altı harften oluşmuştur?

A.

B.

C.

14. "Dışarıda bıçak sırtı bir ayaz,
Düşmanca kol gezer,
Vatan üşür!"

Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A. Dışarıda nasıl bir ayaz vardır?
- B. Ne üşür?
- C. Düşman nerede gezer?

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti konulmalıdır?

- A. Evin yapılmasında çok çaba gösterdin
- B. Emel'in öğretmeniyle konuşabiliriz mi
- C. Niçin derse geç kaldın

CEVAP ANAHTARI

SAYFA: 13 - 14

Test - 1

1. A 2. C 3. B 4. B 5. C 6. A 7. C 8. A
9. B 10. C 11. A 12. C 13. B 14. C
15. B

SAYFA: 29 - 30

Test - 2

1. A 2. B 3. C 4. C 5. A 6. A 7. C 8. C
9. B 10. B 11. C 12. C 13. A 14. B
15. A

SAYFA: 31 - 32 Kendimi Değerlendiriyorum

- A. D,Y,D,D,D,Y,D,D B. harf - alfabe - e,i,ö,ü,
- a,i,o,u - uymaz - üç - B,C,Ç,D,E - hecelerine - mevsim C. s,v,g - m,y,d,n,z - c,m,h,r,y,t
- s,t,n,b,l - ğ,r,t,m,n D. (va-tan-daş 3) - (An-ka-ra 3) - (a-na-o-ku-lu 5) - (A-na-do-lu) - (A-ta-türk-çü-lük) E. Uymuyor.
- Uyuyor. - Uymuyor. - Uymuyor. - Uyuyor. F.
1.C - 2.A - 3.B

SAYFA: 69 - 70

Test - 3

1. A 2. A 3. C 4. B 5. B 6. A 7. A 8. B
9. B 10. C 11. A 12. C 13. B 14. B
15. A

SAYFA: 95 - 96

Test - 4

1. A 2. C 3. C 4. B 5. A 6. B 7. C 8. A
9. B 10. C 11. B 12. C 13. C 14. A
15. C

SAYFA: 97 - 98 Kendimi Değerlendiriyorum

- A. Y,D,D,Y,D B. altı - önem belirten - birleşik - yazılışları, anlamları - türemiş kelimeler C.
-lük (günlük) -li (dertli) -gı (saygı) -li (güneşli)
-siz (evsiz) D. siyah, beyaz - temiz, kirli - faydalı, zararlı - özgürlük, esaret - mutlu, üzgün
E. Yaptım sabah erkenden kahvaltı. - Sula'dı annem çiçekleri. - Unutmuş Ali kalemimi evde. F. Kitap okumayı çok sevmem. - Ayla parkta oyun oynamıyor. - Bebek, uyanınca ağlamadı. G. Saçımı kuratamadım. - ağlıyordu. - içeri soğuk giriyordu.

SAYFA: 117 - 118

Test - 5

1. B 2. C 3. B 4. A 5. C 6. A 7. A 8. B
9. B 10. C 11. A 12. C 13. C 14. B
15. C

SAYFA: 127 - 128

Test - 6

1. A 2. C 3. B 4. B 5. C 6. B 7. C 8. A
9. C 10. A 11. A 12. B 13. C 14. C
15. A

SAYFA: 129 - 130 Kendimi Değerlendiriyorum

- A. özel ad - somut ad, soyut ad - tekil ad, çoğul ad, topluluk adı - yalın hâli, -e hale, -i hâli, -de hâli, -den hâli B. oyun = oyunu, oyuna oyunda, oyundan - silgi = silgiyi, silgiye, silgide, silgiden - kapı = kapıyı, kapıya, kapıda, kapıdan C. meryem, boncuk, Çanakkale, Çiğdem caddes (Özel Ad) - okul, (kuş, kafes), teyze, ev (Tür Ad) D. mutfak, göz (Somut Ad) - korku, acı (Soyut Ad)
E. Atatürk 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı -

Mehmet, Gazi Üniversitesi'ni bitirmiş. - Ali'nin dedesi Amasya'dan geldi. **F.** Yaşlı adam - Bahçemizde kırmızı güller - Soğuk limonata - Yuvarlak pasta **G.** 1.A - 2.A

SAYFA: 139 - 140

Test - 7

1. A 2. B 3. A 4. A 5. C 6. A 7. B 8. C
9. B 10. A 11. B 12. A 13. C 14. B
15. B

SAYFA: 153 - 154

Test - 8

1. B 2. B 3. A 4. C 5. A 6. C 7. B 8. A
9. A 10. B 11. A 12. C 13. C 14. B
15. A

SAYFA: 155 - 156 Kendimi Değerlendiriyorum

A. D,Y,D,Y,Y **B.** onu - ben - senin - kendim - sana **C.** kırdım - gittik - uyanmış - unutmuş - girdi **D.** geçmiş zaman - şimdiki zaman - gelecek zaman - geçmiş zaman - geçmiş zaman **E.** Benim - Biz - Bunları - Onlar - Şunları **F.** 1.A - 2.B **G.** çağırıyor - dikmiş - soracak - okumayacak - yapmadı

SAYFA: 163 - 164

Test - 9

1. B 2. C 3. B 4. A 5. A 6. B 7. C 8. B
9. A 10. C 11. B 12. C 13. B 14. C
15. B

SAYFA: 173 - 174

Test - 10

1. C 2. B 3. A 4. C 5. A 6. C 7. B 8. B
9. C 10. C 11. B 12. A 13. B 14. C 15. B

SAYFA: 183 - 184

Test - 11

1. A 2. C 3. A 4. C 5. A 6. C 7. B 8. A
9. C 10. A 11. B 12. A 13. B 14. C
15. C

SAYFA: 185 - 186 Kendimi Değerlendiriyorum

A. Y,D,Y,D,Y,D **B.** ayrı - ilk harfleri - sevinme, şaşırma, korkma, acıma, öfke - iki nokta - deyim - zenginlik **C.** Evdeki hesap çarşıya uymaz. - İşleyen demir pas tutmaz. - Ev alma komşu al - Gülü seven dikenine katlanır. **D.** 1.c - 2.d - 3.e - 4.b - 5.a **E.** Yaşasın(.) bayram geliyor(!) - Cumhuriyetimizin 92(.) yılını coşkuyla kutladık(.) - Amasya(')nin neyi meşhurdur(?) - Sevgili Arkadaşım Ömer(.) - Yurdumuzda en çok deprem(.) sel(.) heyelan ve çığ düşmesi gibi doğal afetler yaşanır(.) **F.** THY tüm uçuşlarını iptal etti. - Son treni kaçırdık mı? - Akşam Edalar bize gelecek. - Yemeği Ayşe teyze mi yapacak? - 11 Ocak 1987'de İzmir'de doğdum.

SAYFA: 187 - 188 Genel Değerlendirme - 1

1. B 2. C 3. B 4. A 5. A 6. B 7. B 8. C
9. A 10. C 11. B 12. B 13. C 14. A
15. A

SAYFA: 189 - 190 Genel Değerlendirme - 1

1. C 2. B 3. A 4. B 5. A 6. C 7. B 8. C
9. B 10. C 11. C 12. B 13. A 14. C 15. A